

PRŮVODCE PRÁVY

PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

V ČESKÉ REPUBLICE II.

Praha 2017

Průvodce právy příslušníků národnostních menšin v České republice II

Vydal: Úřad vlády České republiky
Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny
narodnostni.mensiny@vlada.cz

ISBN: 978-80-7440-207-4

Obsah

I. Úvod.....	5
II. Historické souvislosti a základní charakteristika Rady.....	5
II.1 Stručná historie Rady.....	7
II.2 Vybraná legislativa ve vztahu k národnostním menšinám	7
II.3 Členové Rady	8
II.4 Poradní grémia Rady	8
II.5 Periodické dokumenty pro vládu (Radu Evropy) vytvořené Radou a jejím sekretariátem, neperiodické traktáty	9
II.6 Servis Rady – sekretariát	9
II.7 Příklady úspěšných kroků agendy národnostně menšinové politiky vlády v období 2014-2017.....	10
II.7.1 Návrh novelizace zákona o obcích (č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav), zákona o krajích (č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů) a zákona o hl. městě Praze (č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů),.....	10
II.7.2 Návrh novelizace vyhlášky č. 173/1995 Sb., dopravní řád drah	10
II.7.3 Muzeum moravských Chorvatů v Jevišovce	10
II.7.4 Německé hroby na hřbitovech v ČR	11
II.7.5 Veřejnoprávní média	11
III. Konzultační mechanismy na dalších úrovních.....	12
III.1 Obce.....	12
III.2 Statutární města	12
III.3 Kraje.....	14
IV. Dotační zdroje státní správy pro příslušníky národnostních menšin	17
IV.1 Ministerstvo kultury	17
IV.1.2 Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR	17
IV.2 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	18
IV.2.1 Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	18
IV.3 Úřad vlády	19
IV.3.1 Program Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.....	19
V. K jednotlivým národnostním menšinám	20
V.1 Kdo je, a kdo není / jaké společenství je a jaké není národnostní menšinou?.....	20
V.2 Běloruská menšina	21
V.3 Bulharská menšina ⁱ	21
V.4 Chorvatská menšina ⁱ	23
V.5 Maďarská menšina	24
V.6 Německá menšina	25
V.7 Polská menšina.....	27
V.8 Romská menšina	29
V.9 Rusínská menšina	31
V.10 Ruská menšina ⁱ	32
V.11 Řecká menšina.....	34
V.12 Slovenská menšina	35
V.13 Srbská menšina.....	36
V.14 Ukrajinská menšina ⁱ	37
V.15 Vietnamská menšina	37

Tabulky

Tab. 1 Příslušnost k národnostním menšinám ve statutárních městech a jejich agenda	13
Tab. 2 Výbory / Komise / Rady v krajích	14
Tab. 3 Příslušnost k národnostní menšině po krajích	16
Tab. 4 Výsledky posledních sčítání lidu	20

Grafy

Graf 1 Obsazenost sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny	9
Graf 2 Vstupy po menšinách (poslední 2 roky)	11
Graf 3 Vstupy po tématech (za dva roky)	11
Graf 4 Vstupy po menšinách (rok 2017)	11
Graf 5 Vstupy po tématech (rok 2017)	11
Graf 6 Podpora národnostních menšin v obcích (úhrnem za deset let 2007-2016)	12
Graf 7 Podpora národnostních menšin ve statutárních městech (úhrnem za deset let 2007-2016)	14
Graf 8 Podpora národnostních menšin v krajích (úhrnem za deset let 2007-2016)	15
Graf 9 Dotace na periodika (úhrnem za jedenáct let 2007-2017)	17
Graf 10 Dotace na kulturní aktivity (úhrnem za jedenáct let 2007-2017)	18
Graf 11 Dotace na vzdělávání v jazycích menšin a multikulturní vzdělávání (úhrnem za jedenáct let 2007-2017)	18
Graf 12 Podpora jazyků podle Charty (úhrnem za jedenáct let 2007-2016)	19

Přílohy

1 Menšinový zákon	40
2 Evropská charta regionálních či menšinových jazyků s prohlášením České republiky	47
3 Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin	62
4 Nařízení vlády č. 98/2002 Sb.	69
5 Statut Rady vlády pro národnostní menšiny	78
6 Členové Rady za národnostní menšiny od vzniku samostatné ČR	87

I. Úvod

Před 22 lety publikovali naši předchůdci příručku *Průvodce právy příslušníků národnostních menšin v ČR*.¹ Otázky týkající se národnostních menšin v České republice se cyklicky opakují, proto jsme se rozhodli vydat novou publikaci, která by lépe ilustrovala aktuální fungování poradního orgánu vlády, totiž Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“). Text nové publikace by měl objasnit, kdo je a kdo není příslušníkem národnostní menšiny, a jak se může zúčastnit na řešení záležitostí, které se národnostní problematiky týkají. Součástí textu jsou také stručné charakteristiky jednotlivých národnostních menšin, jež jsou v současné době zastoupeny v Radě. V příloze čtenář najde text zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „menšinový zákon“) - specifickou zákonnou úpravu, která od roku 2001 upravuje národnostně menšinová práva v ČR. Rovněž tak je v příloze uveden seznam zástupců v Radě za jednotlivé menšiny, kteří jimi byli od zřízení Rady po vzniku samostatné republiky v roce 1993 až po současnost.

Do textu jsme také připojili stručnou charakteristiku jednotlivých národnostních menšin, jež jsou v současné době členy Rady, zahrnuli jsme také do příloh text zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „menšinový zákon“), specifickou zákonnou úpravu, která upravuje jejich práva. Rovněž tak jsou v příloze uvedeni členové Rady, kteří jimi byli od zřízení Rady po vzniku samostatné České republiky.

II. Historické souvislosti a základní charakteristika Rady

Rada pro národnosti vlády ČR byla původně formálně (tedy v duchu tehdejšího režimu) zřízena v souvislosti s přijetím ústavního zákona č. 144/1968 Sb., o postavení národností v Československé socialistické republice. V zákoně byly vyjmenovány menšiny maďarská, německá, polská a ukrajinská. Např. o Slovácích – jako menšině – nebyla zmínka, protože byli v zákoně definováni jako národ, („pracující lid Československé socialistické republiky, který je zdrojem veškeré státní moci, tvoří ve společné vlasti a v nerozlučné pospolitosti spolu s českým a slovenským národem též národnosti maďarská, německá, polská a ukrajinská (rusínská) a že se tyto národnosti v duchu politiky Národní fronty tvořivě podílejí na rozvoji země a rozvíjejí přitom i vlastní formy národního života,“). Účinnost této zákonné normy zrušil ústavní zákon č. 23/1991 Sb., kterým se uvádí Listina základních práv a svobod jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské federativní republiky. Po listopadu 1989, v podmínkách tehdejší federace, schválila vláda ČR usnesením ze dne 13. března 1991 č. 72 nový Statut Rady. Jeho platnost zrušilo usnesení vlády ze dne 11. května 1994 č. 259, o schválení Statutu Rady pro národnosti vlády České republiky. Dnešní Rada tedy kopíruje poradní orgán vlády České republiky po zániku federace, dílčím způsobem byla pozměněna po přijetí menšinového zákona v roce 2001. Lze jí charakterizovat jako:

¹ Frištenská H., Sulitka A. (1995): *Průvodce právy příslušníků národnostních menšin v ČR*. Demokratická aliancia Slovákov v ČR. Praha.

- poradní a iniciativní orgán vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků; který byl zřízen ve smyslu § 6 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „menšinový zákon“; celý zákon viz příloha 1):

§ 6

Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

- (1) Příslušníci národnostních menšin mají právo na aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se týkají národnostních menšin, jejichž jsou příslušníky, a to na úrovni obce, kraje i na celostátní úrovni.
- (2) Právo podle odstavce 1 vykonávají příslušníci národnostních menšin zejména prostřednictvím výborů pro národnostní menšiny, zřizovaných podle zvláštních právních předpisů, a Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“).
- (3) Vláda zřizuje jako svůj poradní a iniciativní orgán pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků Radu. V jejím čele stojí člen vlády.
- (4) Členy Rady jsou zástupci národnostních menšin a zástupci orgánů veřejné moci s tím, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci národnostních menšin, kteří byli navrženi sdruženími příslušníků národnostních menšin.

- Rada se zabývá problémy, jež nemůže samostatně vyřešit jediný resort. Jejím primárním cílem je zajišťovat kroky veřejné správy, týkající se práv příslušníků národnostních menšin v ČR.
- Řídí se statutem přijatým usnesením vlády (poslední úprava č. 590 ze dne 21. srpna 2017, viz příloha 5).
- Podle něj sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky z hlediska práv příslušníků národnostních menšin, zejména závazků plynoucích z Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a dalších mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána.
- Zajišťuje přípravu opatření vlády, která se týkají práv příslušníků národnostních menšin v České republice, vyjadřuje se k návrhům zákonů, k návrhům nařízení vlády a k opatřením, týkajícím se práv příslušníků národnostních menšin, před jejich předložením vládě, připravuje pro vládu nebo pro ministerstva či jiné správní úřady doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblasti školství, kultury a médií, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života, připravuje pro vládu souhrnné zprávy o situaci národnostních menšin na našem území, projednává je před předložením vládě, a to každoročně do 31. května za období předcházejícího kalendářního roku a spolupracuje s orgány územních samosprávných celků při praktickém zabezpečování národnostní politiky státu.
- Cílovou skupinou Rady jsou podle § 2 menšinového zákona výlučně občané ČR, hlásící se k příslušné národnostní menšině.

- Jedná minimálně 4x do kalendářního roku.
- Pozicí předsedy Rady v roce 2014-2017 byla funkce ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, ale např. mezi roky 2005-2006 to byla funkce místopředsedy vlády a ministra spravedlnosti, v letech 2010-2014 1. místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí, v období 2002-2004 místopředsedy vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje, předtím ministra bez portfeje.

II.1 Stručná historie Rady

- Za federace (1991-1992):

<i>název</i>	<i>usnesení vlády</i>	<i>pozn.</i>
Rada pro národnosti vlády ČR	Usnesení vlády ze dne 13. března 1991 č. 72	Zrušilo usnesení vlády ČSR č. 260/1986, č. 20/1970 a bod 3 záznamu z jednání vlády ČSR ze dne 12. 7. 1989; přílohou statut Rady.

- Po rozdělení federace (1994-2001)

<i>název</i>	<i>usnesení vlády</i>	<i>pozn.</i>
Rada pro národnosti vlády ČR	Usnesení vlády ze dne 11. května 1994 č. 259	Zrušilo usnesení vlády ČR č. 72/1991; přílohou nový statut Rady.

- Po schválení menšinového zákona až dosud

<i>název</i>	<i>usnesení vlády</i>	<i>pozn.</i>
Rada vlády pro národnostní menšiny	Usnesení vlády o zřízení Rady vlády pro národnostní menšiny ze dne 10. října 2001 č. 1034	Zrušilo usnesení vlády ČR č. 259/1994; přílohou současně platný statut Rady.

II.2 Vybraná legislativa ve vztahu k národnostním menšinám

⇒ Mezinárodní (Rada Evropy)

- Evropská charta regionálních či menšinových jazyků (v platnosti od 1. března 2007; příloha 2)
- Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin (v platnosti od 1. dubna 1998; příloha 3)

⇒ Tuzemská

- Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (příloha 1)
- Zákony o územně správních celcích (zákon č. 106/2016 Sb.)
- Nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních

menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších úprav (příloha 4)

- Některé související zákony (např. školský zákon, antidiskriminační zákon apod.).

II.3 Členové Rady

- Zástupci národnostních menšin (běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská; vždy po jednom členu, s výjimkou německé, polské, romské a slovenské menšiny, které mají po dvou členech).²
- Zástupci veřejné správy (náměstkyně předsedy Rady, náměstci/náměstkyně MF, MK, MPSV, MS, MŠMT, MV a MZV; kanceláře prezidenta republiky, Veřejného ochránce práv, Vládního zmocněnce pro lidská práva (je-li tato funkce ustanovena), Asociace krajů, Svazu měst a obcí, zástupce odborné lingvistické veřejnosti).
- Funkční období členů Rady je čtyřleté, u členů za národnostní menšiny je počet jmenování omezen na dvě funkční období, u členů za orgány veřejné správy počet opakovaných jmenování není omezen, spojuje-li se s výkonem jejich funkce v příslušném orgánu veřejné správy věcně národnostně menšinová agenda. U člena za odbornou veřejnost platí podmínky shodné jako u členů za národnostní menšiny.
- Členy - zástupce národnostních menšin, Asociace krajů, Svazu měst a obcí, vládního zmocněnce pro lidská práva (je-li tento ustanoven) a člena za odbornou veřejnost jmenuje a odvolává vláda.
- Stálými hosty Rady jsou zástupci židovské komunity a komunity olašských Romů.

Dosavadní členové Rady za jednotlivé národnostní menšiny v průběhu její existence za samostatné České republiky jsou uvedeni v příloze 6.

II.4 Poradní grémia Rady

- Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy
- Výbor pro dotační politiku
- Komise pro hodnocení projektů v rámci programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků
- Pracovní skupina pro národnostně menšinové vysílání
- Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR
- Ad hoc pracovní skupina pro problematiku moravské chorvatštiny (2014 až 2016)

Jsou složeny vždy ze zástupců národnostních menšin (analogicky k Radě) a úředníků centrální státní správy (ministerstva financí, kultury, školství, mládeže

² Z důvodu ratifikace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků Českou republikou v roce 2007, kdy pod její specifickou ochranu byla potvrzena polština, němčina, romština a slovenština.

a tělovýchovy), popř. samospráv, zainteresovaných institucí (např. muzeí, České televize), eventuálně odborné veřejnosti.

II.5 Periodické dokumenty pro vládu (Radu Evropy) vytvořené Radou a jejím sekretariátem, neperiodické traktáty

⇒ Pro vládu

- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice (ročně)
- Výroční zpráva o činnosti Rady (ročně)

⇒ Pro Radu Evropy (i vládu)

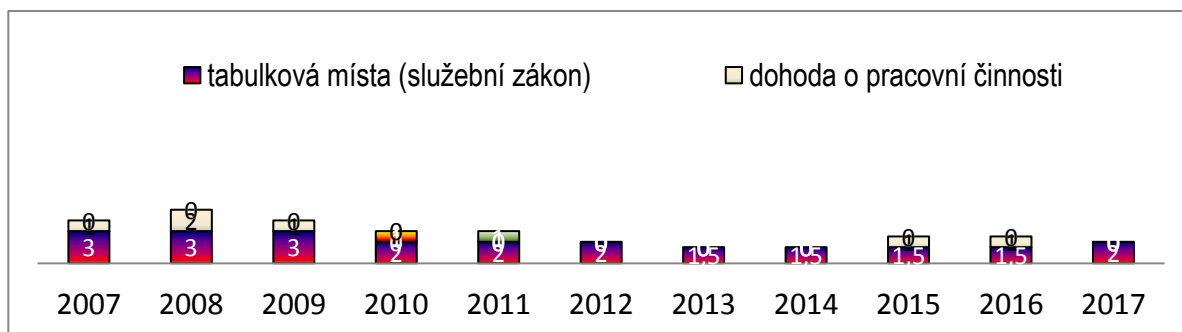
- Periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Rámcové úmluvy na ochranu národnostních menšin (jednou za pět let)
- Periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (jednou za tři roky)

⇒ Neperiodické

- Národnostně menšinová politika České republiky [National Minority Policy of the Czech Republic] (Úřad vlády. Praha. 2003)
- Charta (Co bychom měli vědět?) Informační text orgánům veřejné správy k Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků s ohledem na její uplatnění v praxi (Úřad vlády. Praha. 2006)
- Výbory pro národnostní menšiny v kontextu aktuálních potřeb. Informační a metodický průvodce (Úřad vlády. Praha. 2009)
- K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice; příručka pro obce (Úřad vlády. Praha. 2017)

II.6 Servis Rady – sekretariát

Do července 2011 fungoval sekretariát Rady jako samostatné oddělení Sekce pro lidská práva ve struktuře Úřadu vlády. Poté byl začleněn do oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, s tím, že je obsazen jedním a půl úvazku (od roku 2013 do roku 2017), a dvěma úvazky od října 2017 (jeden celý a dvě poloviny):

Graf 1 Obsazenost sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny

- Náplní práce je agenda Rady, popř. vlády, příslušná část agendy předsedy Rady, agenda šesti poradních orgánů Rady, tvorba dokumentů pro vládu a Radu Evropy.
- Kontakt s ministerstvy: kultury, školství, mládeže a tělovýchovy, vnitra, spravedlnosti, financí a zahraničních věcí (plus výběrové dotační komise na prvních dvou jmenovaných resortech).
- Kontakt s výbory / komisemi pro národnostní menšiny na regionální a lokální úrovni.
- Kontakt s národnostně menšinovými spolky (od roku 2011 prakticky nulový z kapacitních důvodů).

II.7 Příklady úspěšných kroků agendy národnostně menšinové politiky vlády v období 2014-2017

II.7.1 Návrh novelizace zákona o obcích (č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav), zákona o krajích (č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů) a zákona o hl. městě Praze (č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů),

Týká se fungování Výboru pro národnostní menšiny na příslušné úrovni a možnosti instalace dvojjazyčných nápisů tamtéž. Legislativní iniciativa má počátek v roce 2008, kdy návrh Rada připravila na základě čtených jednání Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy. Novelizované zákony byly publikovány po složitém legislativním procesu v červenci 2016 ve Sbírce zákonů, a to jako zákon č. 106/2016 Sb.

II.7.2 Návrh novelizace vyhlášky č. 173/1995 Sb., dopravní řád drah

Sekretariát Rady připravil na žádost polských členů a ve spolupráci s Ministerstvem dopravy v roce 2016 návrh novelizace vyhlášky č. 173/1995 Sb., dopravní řád drah, který byl standardním legislativním procesem upraven vyhláškou č. 78/2017 Sb. ze dne 3. března 2017, kterou se mění vyhláška č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších předpisů. Změna se týká informací o druhu vlaku, nástupišti, směru jízdy a době odjezdu, zpoždění a předvídaných změnách v osobní dopravě, které se nově podávají též v jazyce národnostní menšiny, analogicky s novelizací výše zmíněných zákonů. Změny se týkají výhradně polské menšiny.

II.7.3 Muzeum moravských Chorvatů v Jevišovce

Ohledně chorvatské menšiny bylo dosaženo úspěchu, oceněného rovněž chorvatskou vládou. Důvodem byl převod finančních prostředků v říjnu 2014 na podporu rekonstrukce *Muzea moravských Chorvatů v Jevišovce*, a to z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury (dotačního programu 134-D210 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních kulturních zařízení). Šlo tehdy o částku 8 351 710,- Kč, v letech 2017 a 2018 se počítá s další podporou tak, že celkové náklady na uvedený účel by měly činit 24 986 233,- Kč.

II.7.4 Německé hroby na hřbitovech v ČR

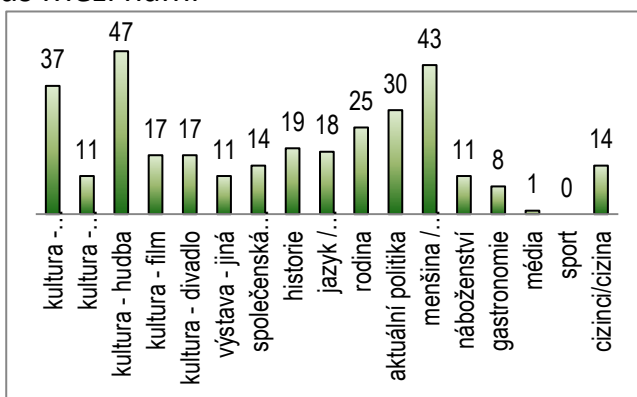
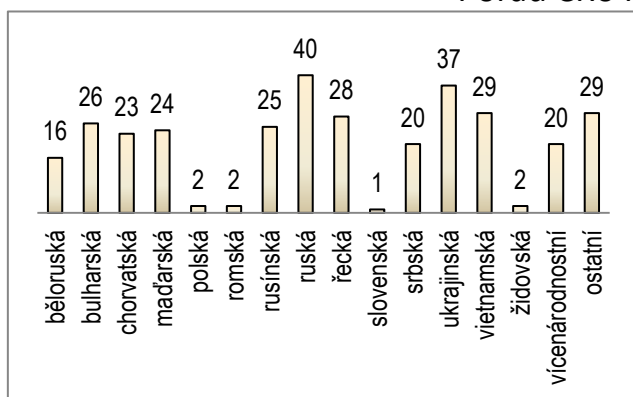
Rada se na žádost německého zástupce začala zabývat neutěšeným stavem německých hrobů na hřbitovech v ČR, a to s odkazem na plnění Česko-německé smlouvy o dobrém sousedství z roku 1992. Dosud Úřad vlády v rámci této výjimečné aktivity vydal v červnu t.r. ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj příručku pro obce *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v ČR* (českou a německou verzi) a vyjednává o finančním příspěvku ze státního rozpočtu pro obce na tento účel.

II.7.5 Veřejnoprávní média

K významnému posunu došlo v oblasti veřejnoprávních médií, kdy od listopadu 2015 Český rozhlas na základě jednání s Radou vysílá na stanici ČRo Plus pořad pro menšiny a o nich *Mezi námi*, speciálně pro ta menšinová společenství, která nemají v ČRo svoji vlastní redakci (pořad je týdenní a vysílá se v sobotu od 15:10 do 15:30 hod. Vlastní redakci mají německá, polská, romská a slovenská menšina.

V České televizi, po jednáních s Radou, byla Programovou radou ČT schválena v říjnu 2016 výroba menšinového pořadu *Sousedé*, která má měsíční periodicitu (vysílání na ČT2, v pátek odpoledne, v sobotu večer repríza), pořad je vysílán od února 2017.

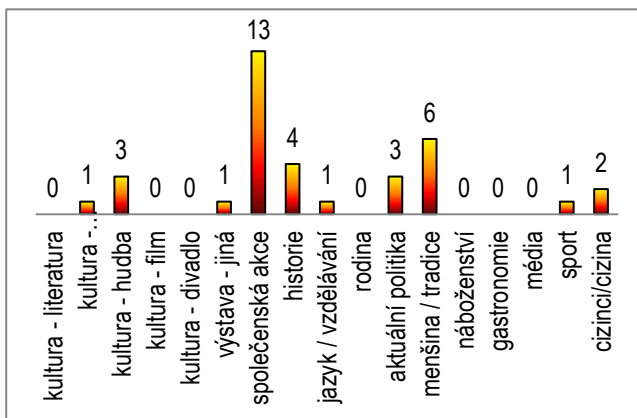
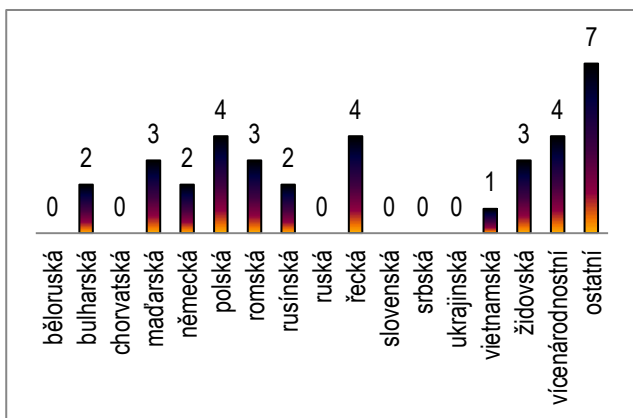
Pořad ČRo Plus Mezi námi

Graf 2 Vstupy po menšinách (poslední 2 roky)

Graf 3 Vstupy po tématech (za dva roky)

Pořad ČT Sousedé

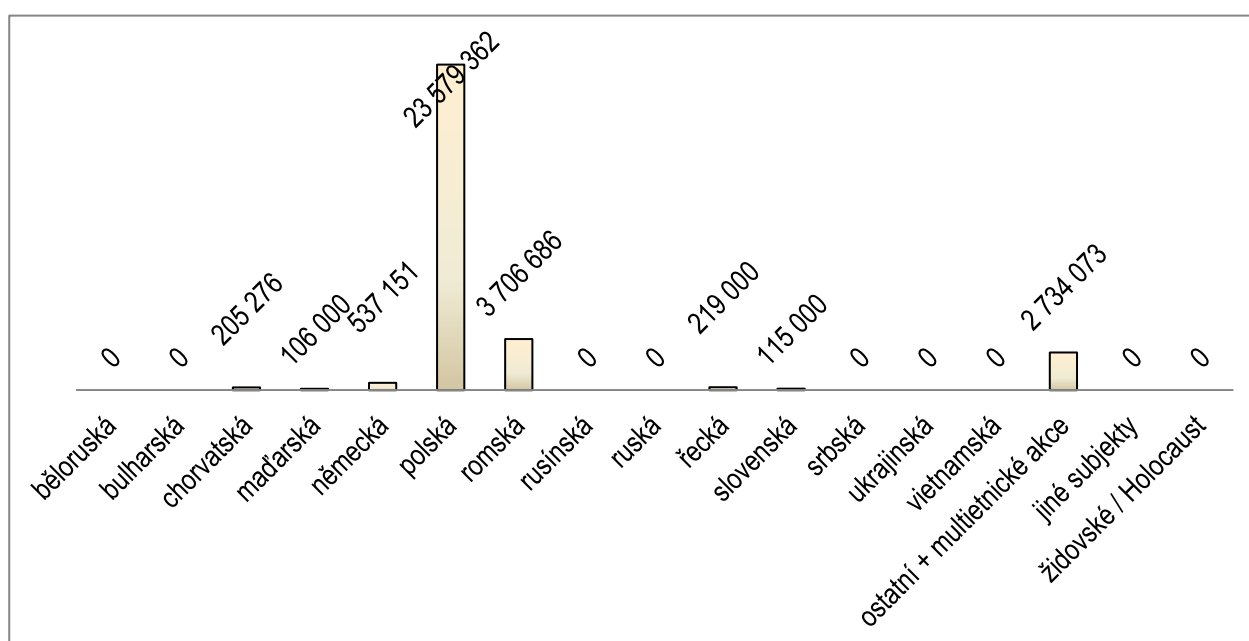
Graf 4 Vstupy po menšinách (rok 2017)

Graf 5 Vstupy po tématech (rok 2017)

III. Konzultační mechanismy na dalších úrovních

III.1 Obce

Na základě zákona o obcích je tam, kde počet příslušníků národnostních menšin přesahuje 10 %, je obcí zřizován výbor pro národnostní menšiny (dále jen „Výbor“) jako poradní orgán zastupitelstva. Takových obcí je podle posledního sčítání lidu celkem 65. Z toho jich 37 Výbor zřídilo, ostatní jako důvod jeho nezřízení uvádějí nezáměr obyvatelstva (pokud na výzvu zveřejněnou na úřední desce nikdo nereagoval). Na rozdíl od toho 11 obcí Výbor zřizuje, ačkoliv jim to zákon neukládá, čtyři obce navíc zřizují Komisi rady, rovněž nad rámec zákonné povinnosti. O situaci na místní úrovni detailně informuje každoroční Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR, mimo jiné též o finanční podpoře.

Graf 6 Podpora národnostních menšin v obcích (úhrnem za deset let 2007-2016)

III.2 Statutární města

Pro statutární města platí rovněž povinnost zřídít Výbor, jestliže v obvodu města žije více než 10 % příslušníků národnostních menšin. Tuto podmínku splňuje pouze Karviná, která Výbor zřídila, nad rámec zákona jej zřídila města Brno a Chomutov. Z ostatních zřídily Komisi rady či Radu Liberec, Mladá Boleslav, Most a Plzeň (Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika, Komise pro integraci etnik a národnostních menšin, Komise sociální a národnostních menšin). O situaci ve statutárních městech informuje každoroční Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR.

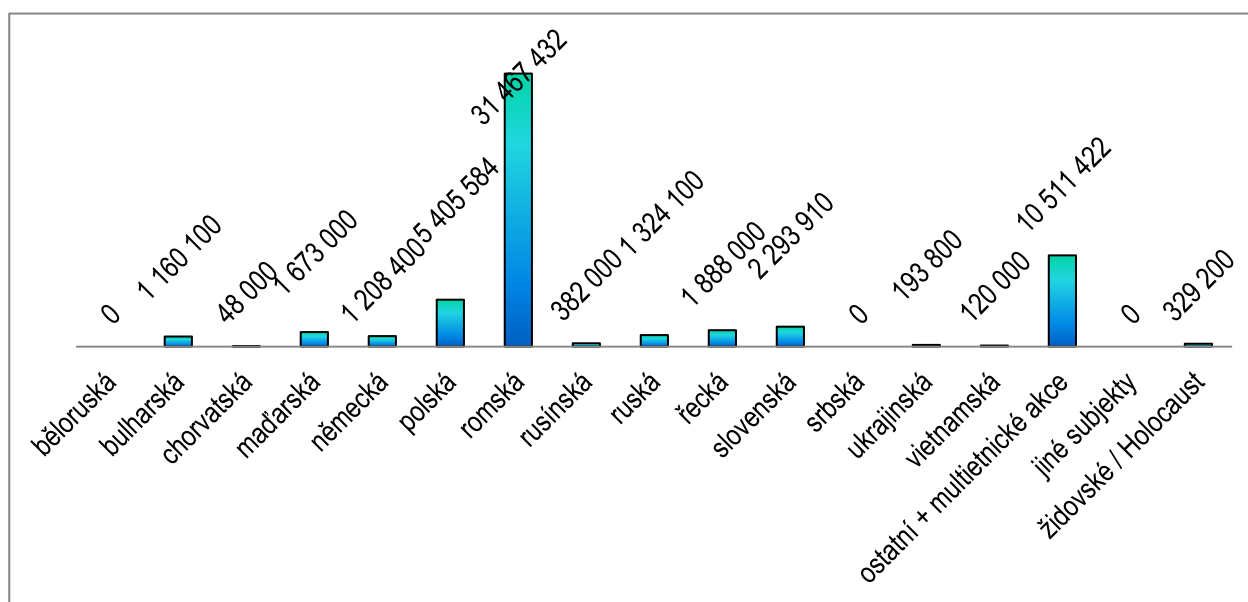
Tab. 1 Příslušnost k národnostním menšinám ve statutárních městech a jejich agenda

statutární město	počet obyvatel	konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, koordinátor; počet členů)	menšiny ³	% příslušníků menšin	
				2011	2001
Brno	385 913	Výbor (7)	slovenská, ukrajinská, ruská, polská, maďarská, bulharská, německá, řecká, romská (vietnamská, běloruská)	3,02	2,64
České Budějovice	93 715	koordinátor	slovenská, ukrajinská, ruská (vietnamská)	2,05	2,15
Děčín	49 106	---	slovenská, ukrajinská, polská, německá (vietnamská)	2,09	3,50
Frydek-Místek	56 356	poradce	slovenská, polská, maďarská	3,96	5,73
Haviřov	76 694	PS Občané v přechodné krizi a etnické menšiny	slovenská, polská, maďarská	6,42	9,77
Hradec Králové	94 314	Komise pro rodinu a sociální prevenci (11), koordinátor	slovenská, ukrajinská, polská, ruská (vietnamská)	2,27	2,42
Chomutov	48 328	Výbor (14, nad zákon)	slovenská, německá, ukrajinská, maďarská, romská (vietnamská)	3,66	6,65
Jablonec nad Nisou	44 567	sociální pracovnice pro národnostní menšiny a cizince	slovenská, ukrajinská, německá, polská, romská (vietnamská)	3,98	5,12
Jihlava	50 075	---	slovenská, ukrajinská	1,73	1,87
Karlovy Vary	48 639	poradce	slovenská, ruská, ukrajinská, německá, maďarská	5,61	6,74
Karviná	56 897	Výbor (7; ze zákona)	polská, slovenská, maďarská	11,85	18,02
Kladno	68 103	---	slovenská, ukrajinská, ruská (vietnamská)	3,26	3,73
Liberec	102 754	Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika (10)	slovenská, ukrajinská, polská, německá, ruská, maďarská (vietnamská)	3,81	4,32
Mladá Boleslav	44 303	Komise pro integraci etnik a národnostních menšin (13)	slovenská, polská, ukrajinská, maďarská (vietnamská)	6,43	4,69
Most	65 193	Komise sociální a národnostních menšin (11)	slovenská, romská, německá, ukrajinská, maďarská (vietnamská)	3,75	5,56
Olomouc	101 003	poradkyně pro národnostní menšiny	slovenská, ukrajinská, polská, ruská (vietnamská)	2,16	2,79
Opava	58 351	terénní pracovník pro romskou menšinu	slovenská, německá (vietnamská)	1,59	3,00
Ostrava	296 224	koordinátor sociálního začleňování, romští asistenti	slovenská, polská, maďarská, ukrajinská, romská, ruská, německá, řecká, bulharská (vietnamská)	3,09	5,04
Pardubice	90 767	skupina KP Cizinci, národnostní a etnické menšiny (9)	slovenská, ukrajinská, polská (vietnamská)	2,64	2,41
Plzeň	170 322	Komise pro integraci etnických menšin a cizinců (13)	slovenská, ukrajinská, polská, bulharská, německá, maďarská, ruská (vietnamská)	3,11	2,06
Prostějov	44 857	PS pro národnostní menšiny a cizince (14)	slovenská, ukrajinská	1,67	2,45

³ Uváděno vždy nad 100 příslušníků.

Přerov	44 361	PS Osoby ohrožené sociálním vyloučením a Etnické menšiny	slovenská (vietnamská)	1,81	2,74
Teplice	49 640	---	slovenská, ruská, německá, ukrajinská (vietnamská)	3,85	5,64
Ústí nad Labem	93 000	Koordinátor pro integraci	slovenská, ukrajinská, ruská, německá, polská, romská (vietnamská)	2,85	4,39
Zlín	75 318	---	slovenská	1,34	1,87

zdroj ČSÚ 2012

Graf 7 Podpora národnostních menšin ve statutárních městech (úhrnem za deset let 2007-2016)

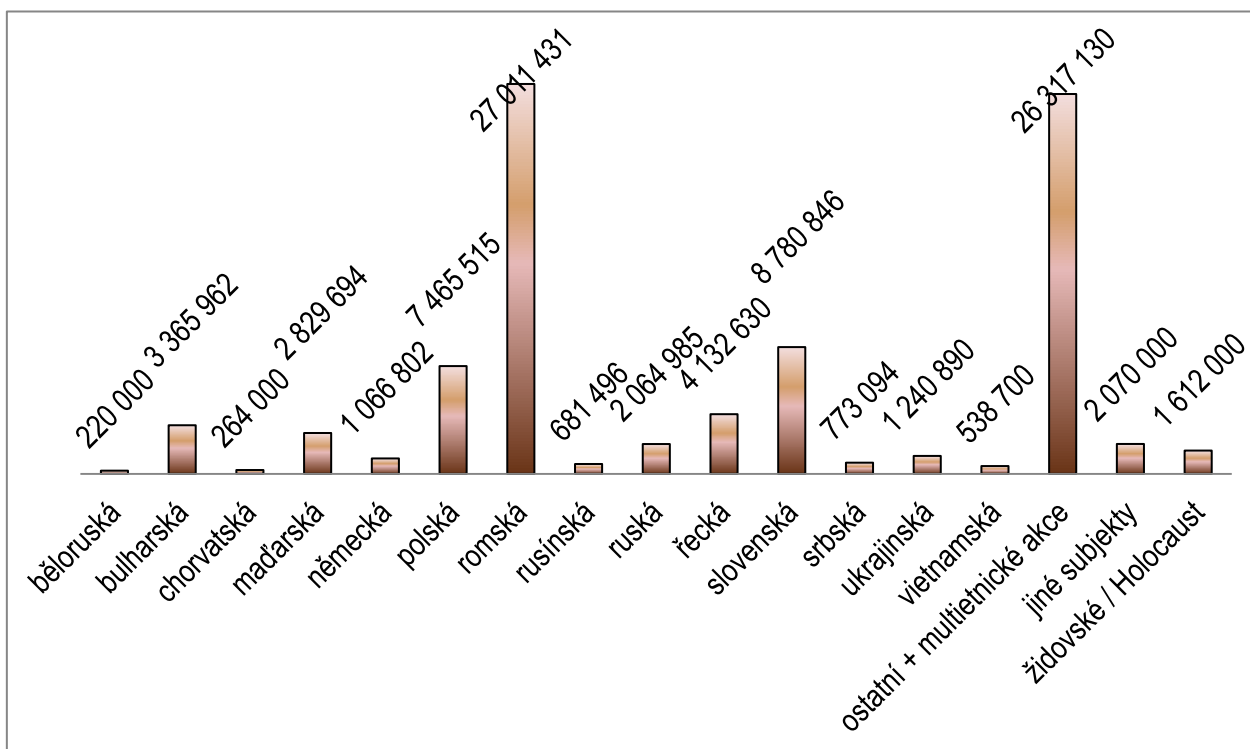
III.3 Kraje

V krajích je práh pro zřízení Výboru 5 %, což splňují Jihomoravský, Karlovarský, Moravskoslezský kraj a hlavní město Praha. Mimo rámec zákona pak zřizují poradní orgán (Radu, Komisi, Výbor) Liberecký, Pardubický, Plzeňský a Ústecký kraj. O situaci v krajích také informuje dopodrobna každoroční Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR, mimo jiné též o finanční podpoře.

Tab. 2 Výbory / Komise / Rady v krajích

kraj	konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, koordinátor)	ze zákona
Jihočeský	Koordinátor pro romské záležitosti	--
Jihomoravský	Výbor pro národnostní menšiny (13)	ANO
	Koordinátorka pro národnostní menšiny	--
Karlovarský	Výbor pro národnostní menšiny (15)	ANO
	Koordinátor pro národnostní menšiny	--
Královéhradecký	Komise pro lidská práva (5)	NE
	Koordinátor romských poradců	--
Liberecký	Komise pro národnostní menšiny a sociální začleňování (14)	NE
	Koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců	--
Moravskoslezský	Výbor pro národnostní menšiny (15)	ANO
	Koordinátor pro národnostní menšiny	--

Olomoucký	Koordinátorka pro národnostní menšiny a romské záležitosti	--
Pardubický	Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin (12)	NE
	Koordinátor romských poradců	--
Plzeňský	Komise pro národnostní menšiny (7)	NE
	Koordinátorka pro romské záležitosti	--
Hlavní město Praha	Výbor pro národnostní menšiny (19)	ANO
	Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny	NE
	Koordinátorka pro romské záležitosti	--
Středočeský	Koordinátor pro romské záležitosti	--
Ústecký	Výbor pro národnostní menšiny (13)	NE
	Koordinátor pro romské záležitosti	--
Vysočina	Pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti	NE
Zlínský	Koordinátor pro romské záležitosti	--

Graf 8 Podpora národnostních menšin v krajích (úhrnem za deset let 2007-2016)

Tab. 3 Příslušnost k národnostní menšině po krajích

kraj	v tom národnost (zdroj: Český statistický úřad 2012)																				celkem
	česká	moravská	slezská	bulharská	chovatská	maďarská	německá	poľská	romská	rusínská	ruská	řecká	slovenská	srbská	ukrajinská	běloruská	vietnamská	dvojj národnost	ostatní	nezjištěno	
Jihočeský	454 738	1 297	38	223	33	347	700	358	269	16	412	20	6 602	34	2 150	104	1 441	2 800	1 624	155 130	628 336
%	72,37	0,21	0,01	0,04	0,01	0,06	0,11	0,06	0,04	0,00	0,07	0,00	1,05	0,01	0,34	0,02	0,23	0,45	0,26	24,69	100,00
Jihomoravský	558 041	254 380	235	453	132	695	453	772	309	67	886	243	14 106	150	4 989	177	2 401	44 579	5 089	275 351	1 163 508
%	47,96	21,86	0,02	0,04	0,01	0,06	0,04	0,07	0,03	0,01	0,08	0,02	1,21	0,01	0,43	0,02	0,21	3,83	0,44	23,67	100,00
Karlovarský	190 285	341	20	148	56	763	4 431	253	213	37	1 112	23	7 217	50	1 376	85	3 597	2 498	1 313	81 777	295 595
%	64,37	0,12	0,01	0,05	0,02	0,26	1,50	0,09	0,07	0,01	0,38	0,01	2,44	0,02	0,47	0,03	1,22	0,85	0,44	27,67	100,00
Královéhradecký	389 201	700	34	118	27	359	1 269	1 260	337	27	291	131	5 638	25	2 078	86	893	2 695	1 736	141 011	547 916
%	71,03	0,13	0,01	0,02	0,00	0,07	0,23	0,23	0,06	0,00	0,05	0,02	1,03	0,00	0,38	0,02	0,16	0,49	0,32	25,74	100,00
Liberecký	300 472	473	23	157	16	430	1 774	1 363	295	30	411	50	6 053	24	2 567	60	1 108	2 415	1 861	112 857	432 439
%	69,48	0,11	0,01	0,04	0,00	0,10	0,41	0,32	0,07	0,01	0,10	0,01	1,40	0,01	0,59	0,01	0,26	0,56	0,43	26,10	100,00
Moravskoslezský	766 300	46 270	11 050	306	85	1 371	1 155	28 138	691	35	484	759	26 068	55	673	47	1 900	31 182	3 308	285 957	1 205 834
%	63,55	3,84	0,92	0,03	0,01	0,11	0,10	2,33	0,06	0,00	0,04	0,06	2,16	0,00	0,06	0,00	0,16	2,59	0,27	23,71	100,00
Olomoucký	365 091	76 280	247	92	79	293	865	587	363	22	257	287	7 306	22	961	43	588	18 510	1 764	154 770	628 427
%	58,10	12,14	0,04	0,01	0,01	0,05	0,14	0,09	0,06	0,00	0,04	0,05	1,16	0,00	0,15	0,01	0,09	2,95	0,28	24,63	100,00
Pardubický	362 436	4 514	42	109	32	257	288	621	175	151	212	32	4 789	11	1 621	81	819	2 957	1 334	131 146	511 627
%	70,84	0,88	0,01	0,02	0,01	0,05	0,06	0,12	0,03	0,03	0,04	0,01	0,94	0,00	0,32	0,02	0,16	0,58	0,26	25,63	100,00
Plzeňský	399 897	507	16	344	46	430	1 096	511	216	38	297	23	7 982	19	3 460	108	2 676	2 194	2 045	148 496	570 401
%	70,11	0,09	0,00	0,06	0,01	0,08	0,19	0,09	0,04	0,01	0,05	0,00	1,40	0,00	0,61	0,02	0,47	0,38	0,36	26,03	100,00
Hl.m. Praha	821 688	3 754	246	1 732	423	1 419	1 264	1 721	368	167	9 413	290	23 089	1 028	21 316	795	6 313	11 005	19 653	343 112	1 268 796
%	64,76	0,30	0,02	0,14	0,03	0,11	0,10	0,14	0,03	0,01	0,74	0,02	1,82	0,08	1,68	0,06	0,50	0,87	1,55	27,04	100,00
Středočeský	901 438	1 789	133	830	82	1 251	822	1 898	388	81	2 434	91	17 474	207	7 512	214	2 693	5 875	5 718	338 281	1 289 211
%	69,92	0,14	0,01	0,06	0,01	0,10	0,06	0,15	0,03	0,01	0,19	0,01	1,36	0,02	0,58	0,02	0,21	0,46	0,44	26,24	100,00
Ústecký	553 008	692	32	334	73	973	4 203	1 100	1 247	42	1 301	35	12 033	64	2 882	80	4 194	5 235	2 844	218 589	808 961
%	68,36	1,53	0,00	0,04	0,01	0,12	0,52	0,14	0,15	0,01	0,16	0,00	1,49	0,01	0,36	0,01	0,51	0,65	0,35	27,02	100,00
Vysočina	330 890	35 512	30	81	10	162	204	194	131	14	160	18	2 989	8	1 103	49	547	8 055	1 250	124 158	505 565
%	65,45	7,02	0,01	0,02	0,00	0,03	0,04	0,04	0,03	0,00	0,03	0,00	0,59	0,00	0,22	0,01	0,11	1,59	0,25	24,56	100,00
Zlínský	318 139	95 292	68	72	31	170	134	320	133	12	202	41	5 806	20	565	84	490	23 648	2 686	132 031	579 944
%	54,86	16,43	0,01	0,01	0,01	0,03	0,02	0,06	0,02	0,00	0,04	0,01	1,00	0,00	0,10	0,01	0,08	4,08	0,46	22,77	100,00

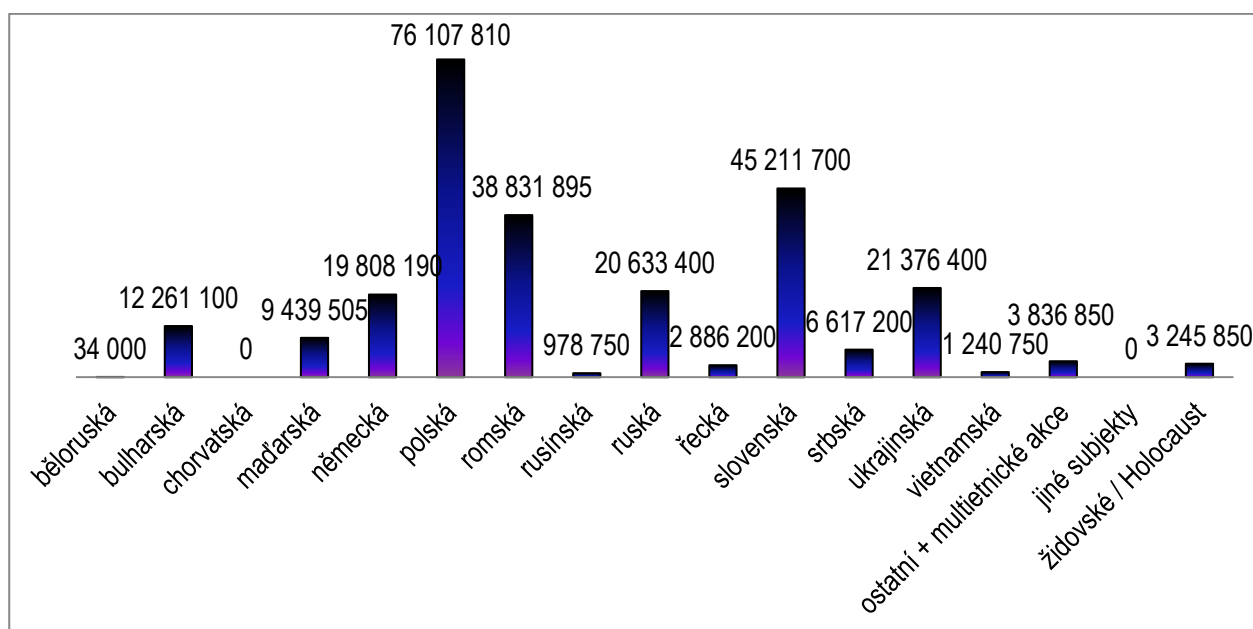
IV. Dotační zdroje státní správy pro příslušníky národnostních menšin

Řídí se nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších úprav (platné znění je v příloze 5).

IV.1 Ministerstvo kultury

IV.1.1 Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

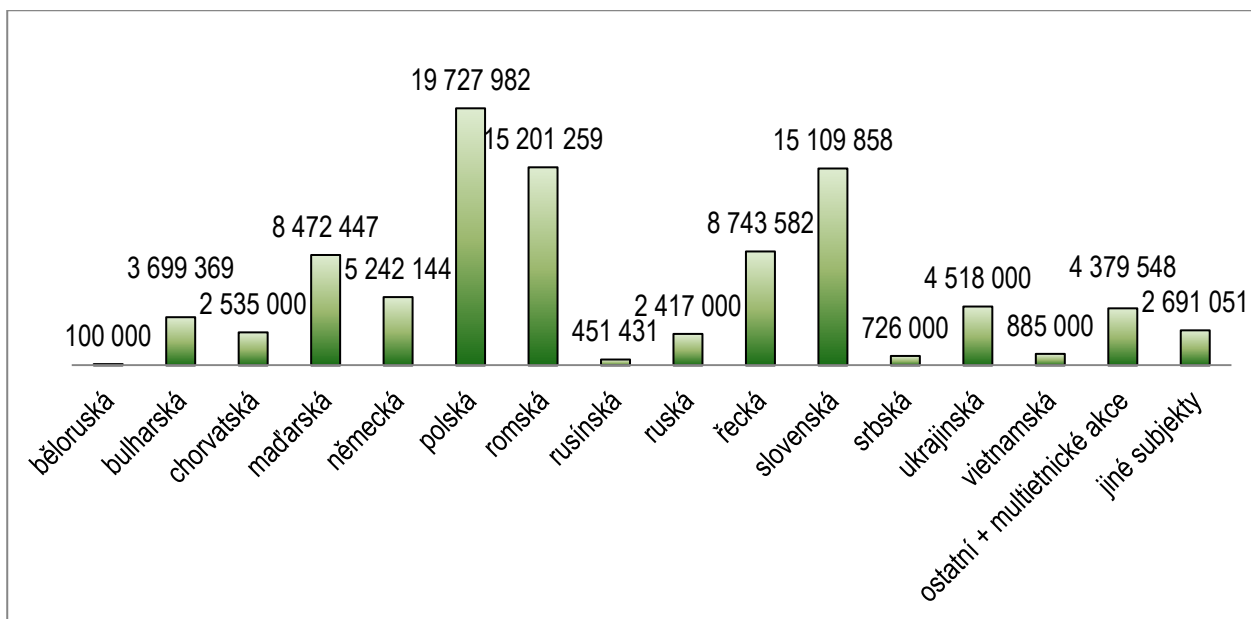
Jde v první řadě o podporu vydávání národnostně menšinových periodik, rozhlasového (slovenská menšina) či televizního vysílání (vícenárodnostní projekt), ročně přes 20 projektů.

Graf 9 Dotace na periodika (úhrnem za jedenáct let 2007-2017)

IV.1.2 Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR

Resort podporuje organizování festivalů a uměleckých akcí, kulturně vzdělávací projekty a dokumentaci národnostní kultury, ročně jde o více než 70 projektů.

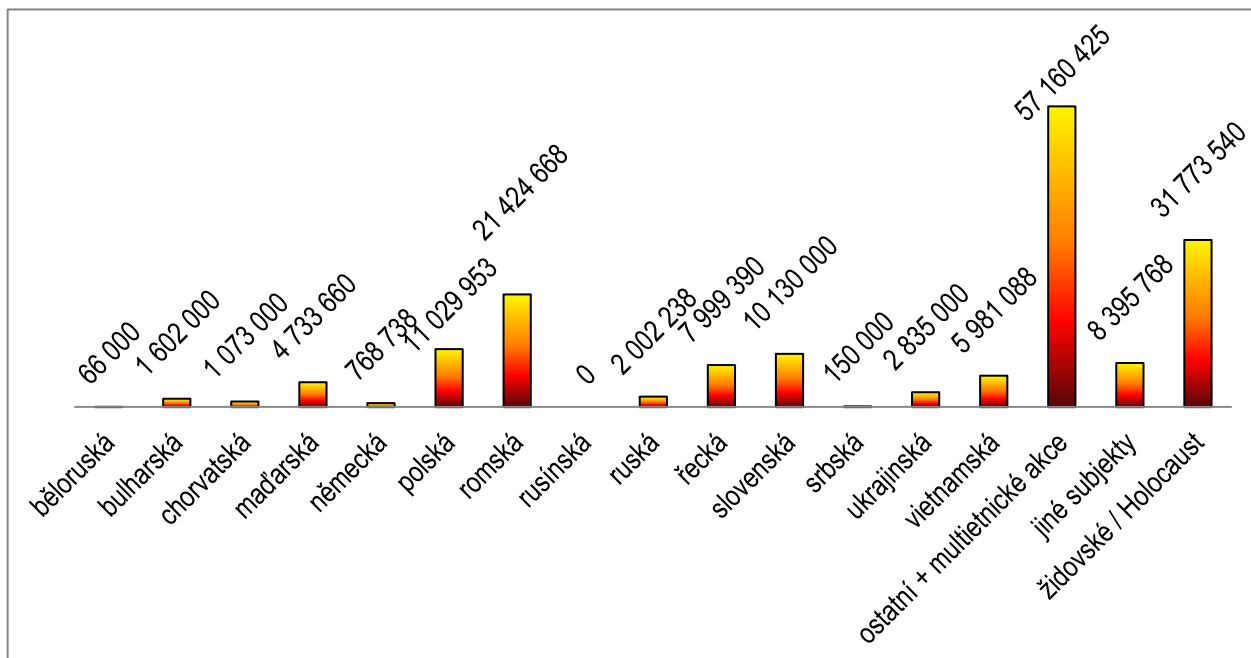

Graf 10 Dotace na kulturní aktivity (úhrnem za jedenáct let 2007-2017)

IV.2 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

IV.2.1 Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

Každoročně cca 70 projektů národnostně menšinových spolků, organizací zaměřených na multikulturní výchovu a informace o Holocaustu.

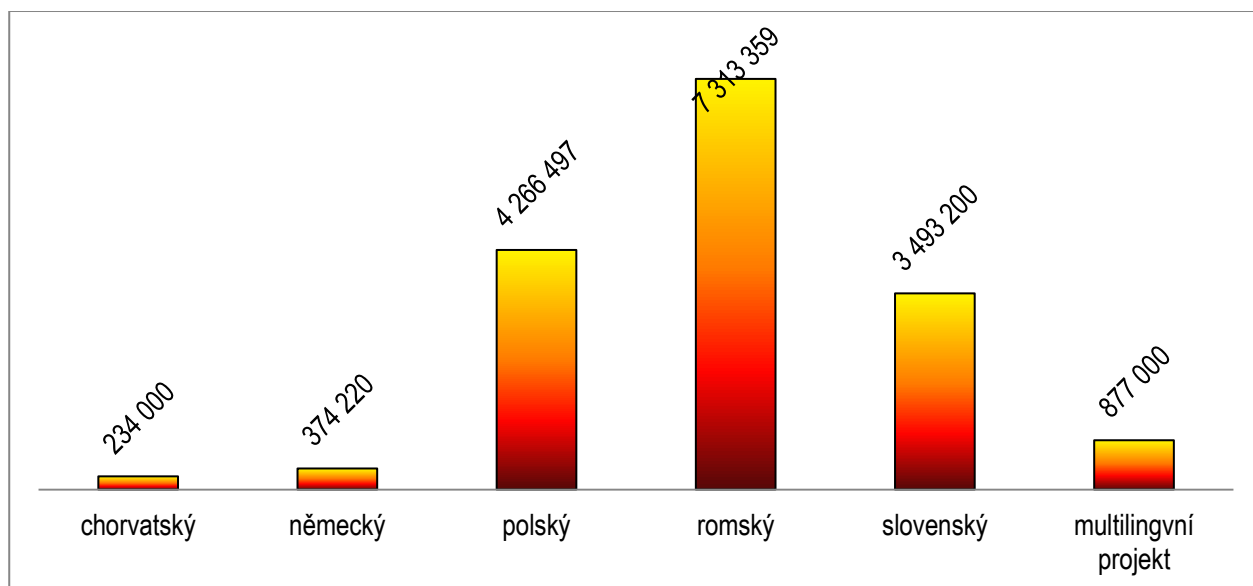

Graf 11 Dotace na vzdělávání v jazycích menšin a multikulturní vzdělávání (úhrnem za jedenáct let 2007-2017)

IV.3 Úřad vlády

IV.3.1 Program Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Program byl původně zaměřen na instalaci dvojjazyčných česko-polských tabulí. Od roku 2010 je rozšířen na všechny jazyky, jež jsou ve zvláštním režimu ochrany Charty, tj. chorvatský, německý, polský, romský a slovenský jazyk. Tematicky jde vedle cedulí o podporu vzdělávacích projektů a lingvistických analýz. Ročně je oceněno cca 10-15 projektů.

Graf 12 Podpora jazyků podle Charty (úhrnem za jedenáct let 2007-2016)

V. K jednotlivým národnostním menšinám

Tab. 4 Výsledky posledních sčítání lidu⁴

<i>národnost</i>	<i>1991</i>	<i>2001</i>	<i>2011</i>
česká	8 363 768	9 249 777	6 711 624
moravská	1 362 313	380 474	521 801
slezská	44 446	10 878	12 214
běloruská	nej.	nej.	2 013
bulharská	3 487	4 363	4 999
chorvatská	nej.	1 585	1 125
maďarská	19 932	14 672	8 920
německá	48 556	39 106	18 658
polská	59 383	51 968	39 096
romská	32 903	11 746	5 135
rusínská	1 926	1 106	739
ruská	5 062	12 369	17 872
řecká	3 379	3 219	2 043
slovenská	314 877	193 190	147 152
srbská	nej.	1 801	1 717
ukrajinská	8 220	22 112	53 253
vietnamská	421	17 462	29 660
ostatní	9 860	39 477	52 225
nezjištěno, národnost neuvedena	22 017	172 827	2 642 666

V.1 Kdo je, a kdo není / jaké společenství je a jaké není národnostní menšinou?

Česká národnostně menšinová politika je konzistentně liberální v tom, že menšinovým zákonem nestanoví výčet „uznaných“ národnostních menšin, nikomu nebrání či nepřikazuje v přihlášení se k národnosti. Jediným dokumentem obsahujícím výčet, je statut Rady. Na druhou stranu se však drží konzervativního přístupu tím, že vymezuje zákonem tuto záležitost podmínkou státního občanství ČR:

§ 2

Vymezení základních pojmů

(1) Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.

⁴ Výsledky sčítání lidu jsou pouze orientačním údajem pro rozhodování o tom, jaká menšina má mít zastoupení v Radě.

(2) Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti.

V.2 Běloruská menšina

národnost	1991	2001	2011
běloruská	nejz.	nejz.	2 013

Běloruská a česká kultura mají hluboké společné historické kořeny, sahající do 16. století. Význam

Prahy jako střediska běloruské kultury lze dovodit ze skutečnosti, že vůbec první běloruská kniha - překlad bible, byla vytištěna zde Dr. Francyskem Skarynou v roce 1517. V dnešní Praze připomínají úspěchy běloruské kultury a běloruskou přítomnost v ČR pamětní deska v Klementinu a Skarynův pomník na Hradčanech. Rozhodnutí zřídit pomník na Hradčanech bylo výsledkem žádosti běloruského ministra zahraničí Piotra Kraučanky a osobní záštity prezidenta Václava Havla. Pomník se stal také první východoslovanskou památkou, postavenou v Praze. Rozhodnutí zřídit Skarynův pomník na Hradčanech může být také považováno jako projev úředního uznání běloruské historické přítomnosti a kulturní činnosti orgány České republiky. České úřední listiny, a následovně i česká věda, používaly označení „ruská nebo ukrajinská emigrace“ pro všechny emigranty z bývalé Ruské říše po uchopení moci bolševiky v roce 1917 bez ohledu na jejich národnost, protože nejpočetnější část emigrace tvořili Rusové a Ukrajinci. Podobně jako Rusové a Ukrajinci, Bělorusové přišli do Československa v několika vlnách. První, tzv. „autentická“ vlna běloruské emigrace, která se stala hlavním terčem deportací, byla vyvolaná krátkodobou nezávislostí Běloruska v roce 1918, kterou se nepodařilo udržet v politické situaci té doby, a následující bolševickou okupací Běloruska a vznikem SSSR. Druhou vlnu tvořilo několik desítek běloruských intelektuálů, kteří byli v roce 1922 vypovězeni ze Sovětského svazu. Třetí vlnou byli v druhé polovině 20. let tzv. nenavrátilci, kteří vycestovali legálně ze SSSR, ale rozhodli se nevrátit.

Oficiální žádost o začlenění Bělorusů jako národnostní menšiny do Rady byla, společně s historickou analýzou a memorandem, podána tehdejšímu předsedovi vlády již na podzim roku 2010. Žádost podal spolek *Pahonia*, který je složen z občanů ČR běloruské národnosti. Od ledna roku 2011 byl zástupce běloruské komunity zván jako host na jednání Rady. K vlastnímu přijetí běloruské menšiny do Rady došlo usnesením vlády ze dne 3. července 2013 č. 530.

Nejvýznamnějším je spolek *Pahonia*, dále sdružení českých a běloruských studentů *Svobodné Bělorusko* a *Osvětový a vzdělávací spolek Skaryna*.

V.3 Bulharská menšinaⁱ

národnost	1991	2001	2011
bulharská	3 487	4 363	4 999

Podle vlastních odhadů zástupců bulharské menšiny je její skutečný počet 2x vyšší než uvádí statistika.

Tento odhad však počítá také s novodobou migrací, která přichází díky pracovním příležitostem a aktivní podpoře zaměstnávání zahraničních pracovníků ze strany ČR.

Historie přítomnosti Bulharů v českých zemích sahá do první poloviny 19. století. Vyznačuje se bohatou spolkovou činností, zejména za 1. republiky, kdy vznikly studentské, zahradnické a jiné spolky. Během Protektorátu Čechy a Morava se rozšířily s obdobnými spolky v Německu. Po válce, spolky s německým prvkem byly zakázány a po roce 1948 zbylé spolky zanikly nebo byly postupně začleněny do jednotné organizace, jak se to stalo v celém společenském a politickém životě komunistického Československa. Po celém území státu, kde se vyskytoval bulharský prvek (dělníci, studenti, učni, zahradníci, svobodné profese aj.) byla vytvořena široká síť organizací – klubů. Tato struktura sloužila tehdejšímu bulharskému velvyslanectví pro kontrolu svých občanů a distribuci periodika vydávaného v Praze *Dimitrovec*. Po obnovení demokratického pořádku v Československu v roce 1989 a zákona o sdružování občanů začaly vznikat nové organizace. Některé se odloučily od *Bulharské kulturně osvětové organizace* (dále „BKOO“), v důsledku její strnulosti v nových podmínkách, a v dalších se sdružili krajané podle svých zájmů. V Praze sídlí Asociace bulharských spolků v ČR z.s., o.s. Bulharská pravoslavná obec v České republice, Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze, z.s., *Vazražďane*, spolek, Spolek *Zaedno*, Bulharská beseda, Křesťanské sdružení Bulharů v České republice Svatého Nikolaje Mirlikijského Divotvůrce, z.s., Bulharský kulturně osvětový klub v Praze, z.s. V Brně sídlí Sdružení pro Bulharsko o.s., *Pirin*, z.s., Bulharský spolek Brno. V Ostravě sídlí Bulharský kulturní klub pro Moravskoslezský kraj, z.s., *Cyryl a Metoděj*. V Mladé Boleslavi sídlí Bulharský klub Mladá Boleslav, z. s.

Bulharská menšina má zástupce v Radě a jejích poradních grémiích, dále ve výběrových dotačních komisích Ministerstva kultury pro periodický tisk a pro kulturní aktivity a ve Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy.

BKOO vydává časopis *Roden glas*, spolek *Vazražďane* vydává časopis *Balgari* (kulturně-informační tiskovina pro Bulhary v Čechách). Je běžné, že sdružení komunikují prostřednictvím internetu a mají své webové stránky. V ČR jsou rovněž vydávány neperiodické bulharské tiskoviny.

Jeden z vrcholů bulharského krajanského života v ČR je Pravoslavná pouť a bulharský kulturní den v areálu Slovanského hradiště u Mikulčic u příležitosti uctívání památky svatých Cyrila a Metoděje a bulharského svátku slovanského písemnictví a kultury v květnovém termínu každý rok.

Od roku 1948 v Praze existuje *Bulharská základní škola a Gymnázium Petra Berona*. Zřizovatelem školy je Ministerstvo školství Bulharské republiky. V současné době tuto školu navštěvuje cca 100 žáků. Pro bulharské děti a pro děti ze smíšených rodin, včetně předškolního věku, které navštěvují české školy, založil v roce 2002 spolek *Vazražďane* sobotní školu „Čtu, píšu a mluvím bulharsky“. Kursy bulharštiny organizuje rovněž *Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně*.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Bulharský jazyk a literatura
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Jihovýchodoevropská studia – bulharistika (jednooborové)
	Jihovýchodoevropská studia – bulharistika (dvouoborové)

V.4 Chorvatská menšina¹

národnost	1991	2001	2011
chorvatská	nejz.	1 585	1 125

Historie usídlení Chorvatů se v českých zemích odvíjí již od konce 16. století. Šlo o migraci z Balkánu

v důsledku expanze Osmanské říše. Příslušníci menšiny byli do roku 1948 kompaktně usídlení především ve třech obcích v jihomoravských obcích na Mikulovsku. Po únoru 1948 byli na základě rozhodnutí orgánů komunistického režimu násilně rozptýleně usídlení po celém území střední a severní Moravy. Příslušníci chorvatské menšiny se sdružují ve *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR*. Vzhledem k rozptýlenému usídlení Chorvatů se jen obtížně mohou rozvíjet vlastní menšinové kulturní aktivity. Pouze folklorním tradicím věnuje systematicky pozornost folklorní skupina působící v břelavském národopisném souboru *Pálava*.

Chorvatská menšina má od roku 2001 zástupce v Radě a jejích poradních grémiích. Dále je zastoupena ve výběrové dotační komisi Ministerstva kultury na kulturní aktivity a dotační výběrové komisi na Úřadu vlády.

Činnost sdružení Chorvatů se dnes již neomezuje jen na pořádání *Chorvatského kulturního dne* na jižní Moravě. Hlavním směrem tohoto spolku je zřízení a naplnění Chorvatského domu v Jevišovce smysluplným obsahem. Tento projekt podpořily jak vláda Chorvatska, tak vláda ČR. Dne 15. října 2014 vláda ČR schválila převod finančních prostředků ve výši cca 8 mil. Kč na podporu rekonstrukce *Muzea moravských Chorvatů v Jevišovce*, a to z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury (dotačního programu *134-D210 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních kulturních zařízení*). Tato podpora by měla pokračovat až do úplné rekonstrukce budovy.

Příslušníci menšiny hovoří tzv. čakavským nářečím (dialekt z oblasti chorvatského přímoří s kulturními centry Rijeka a Split) především v soukromém životě, v rámci svého sdružení a při příležitosti každoročních oslav *Chorvatského kulturního dne* nebo podobných akcí v sousedním Rakousku, Slovensku a Maďarsku.

V ČR nemá chorvatská menšina vlastní periodický tisk. *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR* je však v kontaktu s gradišćanskými Chorvaty ze sousedního Rakouska, od kterých dostává týdeník *Hrvatske novine*, kde jsou publikovány též články o chorvatské menšině žijící v Maďarsku, na Slovensku a na Moravě. Menšina nemá televizní ani rozhlasové vysílání ve svém mateřském jazyce.

V oblasti vzdělávání nemá menšina vzhledem k disperznímu usídlení samostatný program, *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR* organizuje e-learningové kursy chorvatštiny.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Balkanistika
	Chorvatský jazyk a literatura
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Jihovýchodoevropská studia – kroatistika (jednooborové)
	Jihovýchodoevropská studia – kroatistika (dvouoborové)

V.5 Maďarská menšina

národnost	1991	2001	2011
maďarská	19 932	14 672	8 920

Významná vlna přílivu Maďarů do českých zemí se uskutečnila po druhé světové válce v rámci tzv.

výměny obyvatelstva (nedobrovolné přesídlení do českého pohraničí), ale také dobrovolnou migrací (většinou do větších měst, především za studiem a za prací).

Celostátní organizací je *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*. Má základní organizace v Praze, Ostravě, Brně, Olomouci, Lovosicích, Plzni a Teplicích. Studentské spolky fungují ve dvou největších českých akademických centrech: v Praze je to *Studentský spolek Endre Adyho*, v Brně pak *Studentský kroužek Ference Kazinczyho (Kafedik)*.

Na centrální úrovni má maďarská menšina zastoupení v Radě a jejích poradních grémiích, stejně tak ve výběrových dotačních komisích ministerstva kultury a školství, mládeže a tělovýchovy. V rámci samosprávy pak má svého zástupce ve Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy a Jihomoravského kraje. V politickém životě na komunální úrovni působí v ČR i národnostní politické hnutí *Coexistentia - Soužití - Együttélés*, v němž však dominují příslušníci polské menšiny.

Svaz Maďarů v současnosti vydává celostátní periodický časopis *Prágai Tükör* (Pražské zrcadlo), který vychází od roku 1994. Brněnská základní organizace vydává vedle toho regionální časopis *Brünni Magyar Futár* (Brněnský maďarský kurýr). *Svaz Maďarů* se podílí rovněž na vydávání neperiodických publikací v maďarštině.

Menšina nemá vlastní menšinové školství. Většina členů pochází ze Slovenska, kde získala vzdělání ještě v období existence bývalého Československa (na území Slovenska), většinou v maďarském jazyce. Významné jsou vzdělávací klubové aktivity jednotlivých základních organizací a kursy maďarštiny, popř. jiné vzdělávací programy pro děti. V současnosti neexistují požadavky na vzdělávání v maďarském jazyce na školách. Maďarský jazyk je rovněž možno studovat v jazykových kurzech pořádaných *Maďarským kulturním střediskem* v Praze, dále také ve státní jazykové škole, či v soukromé *Berlitzově jazykové škole*. Kromě toho je v Praze pro děti předškolního věku organizována *Škola lidových tradic*, přičemž pro tuto činnost poskytuje *Maďarské kulturní středisko v Praze*.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Středoevropská studia: maďarština
	Středoevropská studia: hungaristika

V.6 Německá menšina

národnost	1991	2001	2011
německá	48 556	39 106	18 658

Příslušníci německé menšiny se sdružují ve dvou uskupeních: *Shromáždění německých spolků*, jež

zastřešuje 22 samostatně registrovaných svazů, včetně jejich 30 regionálních organizací. Druhým je *Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR*, který eviduje 21 základních organizací. Vedle *Shromáždění* působí též mládežnická organizace *JUKON* (Jugendkontakt-Organization). Organizace pořádají kursy němčiny, semináře pro mládež i seniory s různou tematikou, nejrůznější kulturní akce na udržení tradic, výstavy, přednášky, koncerty, poznávací zájezdy, slavnosti a akce zaměřené na udržování materiálního i nemateriálního kulturního dědictví apod. Ve spolupráci s českými občany a krajany organizují také pomoc při obnově kostelů, restaurování památek, spolupracují s výzkumnými, školními a muzejními institucemi, obecními samosprávami, partnerskými městy a farnostmi v Německu, věnují se publikační činnosti a sociální výpomoc slabším a nemocným osobám.

Účast menšiny na veřejném životě na centrální úrovni představují dva zástupci v Radě, menšina má též zastoupení v poradních grémiích Rady, jakož i ve výběrových dotačních komisích ministerstev kultury i školství, mládeže a tělovýchovy, Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy a Karlovarského kraje.

Vzhledem k rozptýlenému usídlení německé menšiny na území celé ČR je situace pro rozvíjení menšinových aktivit obtížná. Nicméně celostátní a regionální spolky participují na dotačních programech státu i samosprávy zaměřených na jejich aktivitu.

Shromážděním německých spolků je vydáván měsíčník *LandesEcho*. Svazy sdružené pod *Shromážděním* vydávají v regionech vlastní informační listy: krnovské, opavské, šumperské pro děti a mládež, hřebečské pro mládež a členy, plzeňské, liberecké, chebské a chomutovské. Rozšířené je též vydávání neperiodického tisku v němčině. Rozhlasové vysílání v německém jazyce je poskytováno na dvou regionálních studiích ČRo, a to Plzeň (čtvrtek a sobota, 15 minut) a ČRo Sever (15 minut v úterý) a měsíčníku regionálního studia ČRo Brno v rozsahu 20 minut. Menšina má vlastní redakci v ČRo.

Vzdělávání v německém jazyce probíhá na několika místech. V roce 1996 zařadilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy do sítě škol *Soukromou ZŠ německo-českého porozumění a První gymnázium Thomase Manna* v Praze. Resort poskytuje škole 100 % resp. 90 % státní dotaci. V roce 1997 zahájila činnost *ZŠ Bernarda Bolzana* v Táboře. Škola je zařazena do sítě škol a je dotována z 60 % financemi ze státního rozpočtu. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podpořilo též vznik bilingvních česko-německých gymnázií v Praze a v Liberci. Významný přínos v oblasti vzdělávání obecně přináší program *Česko-německého Fondu budoucnosti Výměny mládeže - Německo*. V roce 2001 se uskutečnilo 55 projektů. Mezi další významné vzdělávací aktivity německé národnostní menšiny patří i síť čtrnácti regionálních setkávacích středisek - *Begegnungszentren* (v Brně, Havířově, Hlučíně, Horním Slavkově, Chebu, Chomutově, Kravařích, Liberci, Moravské Třebové, Opavě, Plzni, Smržovce, Šumperku

a Trutnově), jejichž činnost je však plně financována Spolkovou republikou Německo. Na podporu německého jazyka je zaměřen dotační program Úřadu vlády (viz oddíl IV.3).

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity	Česko-německá areálová studia
	Česko-německá areálová studia (dvouoborová)
	Německý jazyk a literatura (dvouoborové)
Filozofická fakulta Univerzity J.E. Purkyně v Ústí n.L.	Interkulturní germanistika
	Německá filologie v česko-německém interkulturním kontextu
	Německá filologie v česko-něm. interkulturním kontextu vzdělávání
	Německá literatura
	Německý jazyk a literatura (dvouoborové)
Filozofická fakulta Univerzity J.E. Purkyně v Ústí n.L.	Učitelství německého jazyka a literatury pro střední školy (jednoobor.)
	Učitelství německého jazyka a literatury pro střední školy (dvouobor.)
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Německý jazyk
	Německá literatura
	Německý jazyk a literatura
	Překladatelství německého jazyka
	Učitelství německého jazyka a literatury pro střední školy
Filozofická fakulta Ostravské univerzity	Německý jazyk
	Německý jazyk a literatura
	Německý jazyk a literatura (dvouoborové)
	Němčina ve sféře podnikání
	Němčina pro překladatelskou praxi
	Učitelství německého jazyka a literatury pro střední školy
Filozoficko-přírodovědná fakulta Slezské univerzity v Opavě	Učitelství němčiny pro střední školy (dvouoborové)
	Němčina + Italská
	Němčina (jednooborová)
	Němčina (dvouoborové)
	Němčina pro školskou praxi
	Angličtina + Němčina
	Historie + Němčina
Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	Germanistická medievistika (dvouoborové)
	Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (jednooborová)
	Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (dvouoborová)
	Německá literatura
	Německý jazyk
	Německá filologie (dvouoborové)
	Německá filologie
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Germánské jazyky
	Germánské literatury
	Německý jazyk a literatura
	Německý jazyk a literatura (dvouoborové)
	Němčina pro mezikulturní komunikaci (dvouoborové)
	Překladatelství: čeština - němčina (dvouoborové)
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Tlumočnictví: čeština - němčina (dvouoborové)
Filozofická fakulta Univerzity Pardubice	Německý jazyk pro odbornou praxi

Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni	Cizí jazyky pro komerční praxi - angličtina - němčina
Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové	Cizí jazyky pro cestovní ruch – německý jazyk (dvouoborové)
	Učitelství pro 2. stupeň ZŠ - německý jazyk a literatura (dvouobor.)
Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání (dvouoborové)
	Učitelství německého jazyka pro 2. stupeň ZŠ (dvouoborové)
Pedagogická fakulta Univerzity J.E. Purkyně v Ústí n.L.	Německý jazyk a literatura (dvouoborové)
	Učitelství německého jazyka a literatury pro SŠ (dvouoborové)
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Lektorství cizího jazyka - německý jazyk (jednooborové)
	Učitelství německého jazyka pro ZŠ a jazykové školy (jednoobor.)
	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání
	Pedagogické asistentství německého jazyka a literatury pro ZŠ
	Speciální pedagogika (v němčině)
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Speciální pedagogika pro učitele (v němčině) (jednooborové)
	Výtvarná výchova (v němčině)
Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	Němčina se zaměřením na aplikovanou ekonomii
	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání (dvouoborové)
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání
	Filozofie (v němčině)
	Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy anglický jazyk - německý jazyk
Pedagogická fakulta Západočeské univerzity v Plzni	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání
	Učitelství německého jazyka pro základní školy
	Učitelství německého jazyka pro střední školy
Fakulta humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně	Německý jazyk pro manažerskou praxi
Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy	Německá a francouzská filozofie (v němčině)
	Německá a francouzská filozofie v Evropě (v němčině)
	Německá a francouzská filozofie v Evropě (Eurofilozofie)
Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy	Husitská teologie (v němčině)
	Husitská teologie - Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání
	Husitská teologie - Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro ZŠ a SŠ - německý jazyk
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy	Česko-německá studia/Deutsch-Tschechische Studien
	Německá a středoevropská studia
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická Technické univerzity v Liberci	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání (dvouoborové)

V.7 Polská menšina

<i>národnost</i>	1991	2001	2011
<i>polská</i>	59 383	51 968	39 096

Většina příslušníků polské národnosti žije na Těšínsku, v okresech Karviná a Frýdek-Místek.

Sčítání lidu 2001 zachytilo 50 738 osob (0,5 %), jež deklarovaly polský jazyk jako mateřský, zápis dvou mateřských jazyků uvedly 2 552 osoby (0,002 %).

Polská menšina má vybudovanou rozsáhlou síť svých spolků. Jde o menšinové organizace osvětové, mládežnické, ale i profesní (například zvláště se organizují učitelé, medicí, novináři, výtvarníci ap.). V zásadě jde o dvě organizační uskupení:

a) *Polský kulturně osvětový svaz v ČR (Polski Związek Kulturalno-Oświatowy v RC* - dále jen „PZKO”), organizace založená v roce 1947, která má v jednotlivých obcích Těšínska a Ostravska desítky místních organizací, v jejichž vlastnictví jsou tzv. *Domy PZKO* (kulturní zařízení). Ty jsou středisky společensko-kulturního života polské menšiny.

b) *Kongres Poláků v ČR (Kongres Polaków v RC)*, založený v roce 1991, který působí jako zastřešující organizace více než 20 spolků polské menšiny.

Organizace polské menšiny vyvíjejí bohatou kulturní činnost, která je podporována ze státního rozpočtu v rámci dotačních programů. Jde o

- program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (noviny *Głos Ludu*, časopis *Zwrot*, rozšířené je také vydávání neperiodického tisku (odborné literatury, prózy, poezie); regionální studio ČRo Ostrava vysílá pravidelně v polském jazyce takto: denně v pracovní dny 15 minutovou relaci a v neděli 30 minutovou relaci, dále regionální studio ČRo Hradec Králové vysílá v polštině ve spolupráci s Polským rádiem Wrocław v pátek 15 minutovou relaci; v omezenějším rozsahu je zajištěno rovněž televizní vysílání zpravodajského týdeníku v polském jazyce (pořad TV studia Ostrava je vysílán pravidelně jednou týdně), menšina má v ČRo vlastní redakci;
- program podpory kulturních aktivit (jde o akce lokálního i nadlokálního významu, konkrétně festivaly či soutěže se zaměřením na hudební, taneční, výtvarné činnosti);
- program podpory rozvoje divadelnictví (z veřejných rozpočtů je financována *Scena Polska Těšínského divadla*, poloprofesionální loutkové divadlo *Teatr Lalek Bajka*);
- program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy.

Zástupci polské menšiny se podílejí na veřejném životě jak na úrovni orgánů samosprávy, tak na centrální úrovni; konkrétně dva zástupci polské menšiny jsou v Radě, další zástupci jsou v jejích poradních grémiích, stejně tak ve výběrových dotačních komisích Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva kultury a Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy, Moravskoslezského kraje a v obcích s polskou menšinou na území Těšínského Slezska. Účast na politickém dění má v regionálním měřítku politické hnutí *Coexistentia - Wspólnota*, vystupující především jako politická reprezentace polské menšiny. Polští zástupci tohoto subjektu získali např. v komunálních volbách v roce 2016 na 30 poslaneckých mandátů do zastupitelstev obcí v Moravskoslezském kraji. Představitelé *Kongresu Poláků v ČR* jsou též aktivní v mezinárodních národnostně menšinových organizacích (*FUEN* - Federalistická unie evropských menšin a *EBLUL* - Evropská kancelář pro méně užívané jazyky).

Menšinové školství v oblasti Těšínského Slezska se týká škol s polským vyučovacím jazykem, které jsou součástí veřejného školství. Ve školním roce 2016/2017 působilo na Těšínsku 25 základních škol s polským vyučovacím jazykem. Všechny tyto školy působí na území stávajících okresů Frýdek-Místek a Karviná. Školy s polským vyučovacím jazykem celkem navštěvuje cca 3 200 žáků, z toho v 33 mateřských školách je přes 800, na základních školách téměř 2 000, na 2 středních školách téměř 400 žáků. Významná role přísluší v oblasti polského národnostně menšinového

školský Pedagogickému centru pro polské národnostní školství, které sídlí v Českém Těšíně (činnost zahájilo v roce 1995), zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Centrum vyvíjí kontinuálně činnost v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a ve tvorbě a distribuci metodických a učebních materiálů a pomůcek. Byl také jmenován školní inspektor pro školy s polským vyučovacím jazykem. Od roku 1994 podporuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy každoročně vydávání doplňkových materiálů pro žáky základních škol s polským vyučovacím jazykem - časopis *Jutrzenka* pro první stupeň a *Ogniwo* pro druhý stupeň základních škol. Jde o speciální pomůcky při výuce na školách s polským vyučovacím jazykem.

Příslušníci menšiny v běžné denní verbální komunikaci užívají v první řadě místní těšínské nářečí *po naszymu*. Tímto nářečím mluví všechny generace a všechny sociální vrstvy mluvčích jak polské, tak převážně i české národnosti. Nářečí se nepoužívá pouze v rodinném či přátelském kruhu, ale také na veřejnosti – v obchodech, zdravotnických zařízeních, dopravních prostředcích, tedy v situacích, pro které je příznačný běžně mluvený jazykový kód. Společenskou prestiž polštiny udržuje polské menšinové školství, společenské organizace, menšinový tisk a dvojjazyčná církev. Okruh používání spisovné podoby polštiny se však zužuje na pedagogickou komunikaci v hodinách školního vyučování.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Polská literatura
	Polský jazyk a literatura
	Učitelství polského jazyka a literatury pro střední školy
	Polština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu
Filozofická fakulta Ostravské univerzity	Polský jazyk
	Polský jazyk a literatura
	Polský jazyk a literatura (dvouoborové)
Filozofická fakulta Ostravské univerzity	Učitelství polského jazyka a literatury pro střední školy
	Polština pro překladatelskou praxi
	Polština ve sféře podnikání
	Středoevropská historická studia se zaměřením na české, polské a slovenské dějiny
Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	Polská filologie
	Polská filologie (dvouoborové)
	Polština pro překladatele
	Polština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Slovanská filologie: polonistika
	Slovanská literatura: polonistika

V.8 Romská menšina

národnost	1991	2001	2011
romská	32 903	11 746	5 135

Podle kvalifikovaných odhadů je počet příslušníků romské menšiny v ČR mnohonásobně vyšší, podle

odhadů až cca 250 000 osob.

Z celkového počtu na 500 registrovaných romských organizací většina nevyvíjí žádnou činnost. Vedle romských sdružení existuje řada organizací působících ve prospěch romských komunit (proromská sdružení). Mezi aktivní romská sdružení patří pražské o.p.s. *Romea*, Sdružení *R-mosty a Romodrom*, *IQ Roma servis* a *DRROM* a *Společenství Romů na Moravě* v Brně, *Demokratická aliance Romů* se sídlem ve Valašském Meziříčí, *Český západ* v Dobré Vodě u Toužimi, mezi pro-romská pak např. *Slovo 21*.

Romská menšina má 14 zástupců v Radě vlády ČR pro záležitosti romské menšiny a dva zástupce v Radě vlády pro národnostní menšiny. Zástupci menšiny jsou rovněž členy dotačních grémií resortů kultury, školství, mládeže a tělovýchovy a Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy, Jihomoravského a Karlovarského kraje. V rámci agend krajů je zřízena funkce romských koordinátorů. Na politické scéně se v různých obdobích objevují romská politická uskupení (např. *Romská občanská iniciativa*, *Strana rovných příležitostí*), žádná z nich se však zatím dlouhodobě neudržela.

Romské organizace vydávají měsíčník pro děti a mládež *Kereka* (*Demokratická aliance Romů*), noviny *Romano hangos* (*Společenství Romů na Moravě*), měsíčník *Romano vodi*, kromě toho internetový portál *Romea* (obojí sdružení *Romea*). Periodika vychází většinou v dvojjazyčné verzi (romská/česká), některá nabízejí závěrečný sumář v angličtině. Zvláštní a zcela výjimečnou funkci má odborný časopis *Romano džaniben*, který redigují a vydávají studenti a lingvisté z *Filozofické fakulty UK* (studijního oboru romistika). Toto periodikum se orientuje na romský jazyk a romské reálie především z odborného pohledu.

Český rozhlas vysílá na stanici Radiožurnál jednou týdně (v pátek) 55 minutovou relaci *O Roma vakeren* v romštině, dále dvakrát týdně (v úterý a ve čtvrtek 15 minutové pořady pro Romy (částečně v romštině), podobně pořady o romské kultuře zařazuje do programové skladby ČRo Rádio 3 na stanici Vltava. Menšina má v ČRo vlastní redakci.

Romové na území České republiky hovoří třemi hlavními dialekty: slovenskou romštinou, která je nejrozšířenější, tzv. *ahi-dialektem*, nářečím, kterým mluví Romové na jihu a jihozápadě Slovenska, sporadicky i v Čechách (někdy nazývaném též „maďarská romština“) a nářečím olašských Romů, které má některé prvky společné s balkánskými jazyky Romů. Slovenskou romštinou mluví zhruba 70-80 % romského obyvatelstva v celé České republice. V rámci romských nářečí existuje jistá nejednotnost jejich užívání. Početní převahu a nejvýraznější „jazykovou průbojnost“ pak v rámci tohoto nářečí mají Romové původem z východního Slovenska, tzv. *východniari*, a proto právě jejich nářečí se stává východiskem pro snahy o kodifikaci tohoto jazyka v ČR.

Olašskou romštinou mluví podle jejich mluvčích v ČR zhruba 23 000 Romů, což je jen malé procento z celkové romské populace. V České republice dosud nebyl oficiálně kodifikován pravopis olašské romštiny, ale v olašské romštině byla vydána již řada publikací, pravidelně vycházejí i články v periodiku *Romano džaniben*. Stejně tak i slovenský dialekt je užíván v ostatních romských periodikách (*Romano hangos*,

Kereka, dříve též *Amaro Gendalos, Romano kurko*). Pro romštinu jako menšinový jazyk je charakteristické, že nemá zatím v oblasti překladové literatury tradici, dokonce ani tradici ustáleného a kodifikovaného psaného jazyka. Romština je především nástrojem ústní komunikace, a to výhradně v soukromém životě. O podporu romštiny se stará dotační program Úřadu vlády (viz výše).

V případě romštiny nelze mluvit o možnostech vzdělávání v mateřském jazyce v pravém slova smyslu. Romská menšina nemá tradici klasického vzdělávání ve svém jazyce a v současnosti se spíše snaží adaptovat na podmínky českého školství. Ve vzdělávání romských dětí jsou však uplatňovány vyrovnávací postupy, při kterých se romština využívá. Zástupci romské menšiny zřizování vlastního národnostního školství většinou ale nenárokují. Jedním z problémů v oblasti vzdělávání romských dětí je, že stávající školy s převahou žáků z odlišného sociokulturního prostředí navštěvují převážně romské děti, které mají při zahájení povinné školní docházky problémy s komunikací v češtině. Tyto děti často hovoří *česko-slovenským* etnolektem, a proto v přípravných a prvních třídách s převahou romských žáků ani nelze uplatnit romštinu jako pomocný vyučovací jazyk.

Na akademické úrovni se etablovala skupina romistů, kteří přispívají k šíření psaných textů v romštině (viz též výše), zabývají se do hloubky studiem jazyka a vzdělávají své nástupce. Romistika v ČR je oborem, který má své perspektivy zvláště v evropském měřítku a hraje významnou roli v procesu emancipace Romů. Tento bakalářský a magisterský studijní obor uskutečňuje *Filozofická fakulta UK*. Z romistických institucí v ČR má pro uchování romské kultury a jazyka zásadní význam *Muzeum romské kultury* v Brně, které existuje od roku 1991 a jako státní příspěvková organizace bylo zřízeno v roce 2004 Ministerstvem kultury.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Středoevropská studia: Romistika
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Romština jako volitelný předmět otevřený pro studenty libovolného oboru
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy	Předmět Integrace Romů ve studijním oboru Speciální pedagogika
Filozofická fakulta Univerzity Pardubice	Romistika a romština v nabídce Katedry sociální a kulturní antropologie
Filozofická fakulta Ostravské univerzity	Základy romologických studií (celoživotní vzdělávání)

V.9 Rusínská menšina

<i>národnost</i>	1991	2001	2011
<i>rusínská</i>	1 926	1 106	739

Podmínky pro život Rusínů na našem území byly po II. světové válce determinovány historickým

vývojem. Do roku 1990 nebylo možno se k rusínské národnosti při sčítání lidu přihlásit. Státem byla uznána pouze ukrajinská, resp. ukrajinská/rusínská národnost. Po listopadu 1989 došlo k oživení rusínského národního povědomí.

V ČR působí v současné době dvě rusínská národnostně menšinová sdružení: *Společnost Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi* a *Obščestvo Rusinov*. V Chomutově působí folklórní soubor *Skejušan*. *Společnost přátel Podkarpatské Rusi* vznikla v roce

1990, v současné době má sdružení 900 - 1000 členů, kteří jsou z 50% české národnosti a k Podkarpatské Rusi je váží vzpomínky jako na bývalou součást První republiky, nebo je zajímá historie a kultura tohoto regionu. Podíl Rusínů ve sdružení stoupá vzhledem k přílivu osob hlásících se k rusínské národnosti, kteří do ČR přicházejí z Ukrajiny za dlouhodobou práci a studiem.

Rusínská menšina je od roku 2001 zastoupena v Radě (jeden zástupce) a jejích poradních grémiích. Dále je ve výběrových dotačních komisích Ministerstva kultury pro vydávání a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a v komisi pro jejich kulturní aktivity, dále ve Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy.

Uchování rusínského jazyka je významným prvkem uchování identity, sebeidentifikace a zvýšení národního povědomí Rusínů. Spisovný rusínský jazyk obyvatelů Podkarpatské Rusi, jenž územně zasahuje do Polska, Slovenska, Ukrajiny, Maďarska a Rumunska, byl kodifikován na Slovensku (jako rusínský jazyk ze severovýchodního Slovenska) v roce 1995. Existence a uznání rusínského jazyka přímo souvisí s existencí a obnovou rusínské národnosti a znamená de facto rusínskou národní obrodu. Příslušníci rusínské menšiny starší generace však používají mateřský jazyk pouze v soukromém životě a v rámci svých sdružení.

Sdružení Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi vydává dvouměsíčník *Podkarpatská Rus*. Prostřednictvím médií se sdružení snaží šířit povědomí o rusínské menšině, vydává tiskové zprávy a pořádá tiskové konference.

Rusínská menšina nemá samostatný program v oblasti vzdělávání. Sdružení neorganizuje kurzy rusínského jazyka. Žádná z vysokoškolských institucí v ČR dosud nezačala uskutečňovat studijní obor zaměřený na rusínský jazyk.

V.10 Ruská menšina¹

národnost	1991	2001	2011
ruská	5 062	12 369	17 872

Ruská menšina je jednou z mála komunit, jejichž počet od roku 1991 kontinuálně roste.

Výraznější vlna ruských imigrantů, zejména inteligence a intelektuálů, přišla na území dnešní České republiky ve dvacátých letech 20. století. Šlo o emigraci v důsledku politické situace v Rusku, politické persekuce odpůrců komunistického leninsko-stalinského totalitního režimu. Praha se tak stala útočištěm ruské intelektuální elity. Přesídlila sem část profesorského sboru jedenácti ruských univerzit a na pozvání vlády přijeli do Prahy dokončit vysokoškolská studia více než tři tisíce studentů (z celkového počtu cca 7 000 ruských emigrantů). Po represivních akcích Rudé armády v roce 1945 (násilném odvezení do Sovětského svazu) zůstala v českých zemích pouze malá část příslušníků ruské národnosti. Pomineme-li přítomnost Rusů jako politicky pověřených pracovníků v Československu po druhé světové válce, další, početně nejsilnější migrační vlna Rusů se objevila po rozpadu SSSR. V současnosti je ruskojazyčná menšina v ČR značně roztržštěná, jednotlivé skupiny se navzájem odlišují životními postoji,

zkušenostmi a politickou orientací. Situaci umocňuje přístup ambasády Ruské federace i vlády v Kremlu, které razí specifickou politiku vůči „ruskojazyčným komunitám“.

Ruská menšina žije aktivním společenským životem, na kterém se podílí několik spolků - *Sdružení Ruská tradice, Sdružení Kovčeg – Archa, a Sdružení Všeckožácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČZS)*.

Jako organizace, jež sdružují i příslušníky ruské menšiny, se deklarují rovněž *Institut slovanských strategických studií*, který se ale věnuje převážně propagaci politických postojů zpochybňujících současnou orientaci ČR, s ním spolupracující *ARTEK*, jehož činnost přestala být viditelná po ukončení grantové podpory, *Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě o. s.*, které se na sociálních sítích představuje jako nástupnická organizace Svazu Československo-Sovětského přátelství a *Sportovní klub SAMBO Praha*, který je orientován výhradně na bojová umění. Především spolek *Ruská tradice* pořádá společenské večery, autorské večery hudby a poezie, koncerty vážné hudby, prezentuje nové knihy pražských ruskojazyčných autorů, vydává časopis *Ruské slovo* atd.

Ruská menšina má od roku 2001 jednoho zástupce v Radě a jejích poradních grémiích. Její zástupci jsou členy ve výběrových dotačních komisích ministerstev kultury a školství, mládeže a tělovýchovy. Má zastoupení i ve Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy, Jihomoravského a Karlovarského kraje.

Za podpory resortu kultury je vydáván časopis *Ruské slovo*, který slouží jako informační a sjednocující prvek ruské diaspory a jejích organizací a za podpory resortu školství vychází jeho příloha *Slovo naším dětem*. V ruštině též vychází celá řada komerčně orientovaných periodik, která se ale rovněž věnují otázkám života menšiny, problémům adaptace, kultuře atd. Podobně je vydáván neperiodický tisk v ruštině.

V ČR působí několik středních a vysokých škol s ruským vyučovacím jazykem. Výuka je ale zpravidla placená a vyučuje se podle ruských osnov. Od roku 2003 funguje soukromé První česko-ruské gymnázium s rozšířenou výukou ruštiny. O úrovni této vzdělávací instituce jsou pochybnosti (viz tři Inspekční zprávy České školní inspekce za roky 2004, 2005 a 2014, které hodnotí instituci jako podprůměrnou).

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Překladatelství ruského jazyka
	Ruská literatura
	Ruský jazyk a literatura
	Učitelství ruského jazyka a literatury pro střední školy
	Ruský jazyk
	Ruština se zaměřením na oblast firemní praxe, služeb a cestovního ruchu
Filozofická fakulta Ostravské univerzity	Ruský jazyk a literatura (dvouoborové)
	Ruština ve sféře podnikání
	Učitelství ruského jazyka a literatury pro střední školy
Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	Ruština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast
	Ruština pro překladatele
	Ruská filologie v kontextu evropské kultury a literatury

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	Ruská literatura
	Ruská filologie (dvouoborové)
	Ruský jazyk
	Специальная педагогика (v ruštině)
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Mezikulturní komunikace: čeština jako cizí jazyk – ruština
	Překladařství: čeština - ruština (dvouoborové)
	Tlumočnictví: čeština - ruština (dvouoborové)
	Ruský jazyk a literatura
	Ruština pro mezikulturní komunikaci (dvouoborové)
Filozofická fakulta Západočeské univerzity	Cizí jazyky pro komerční praxi - angličtina - ruština
	Mezinárodní vztahy - ruská studia
Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity	Cizí jazyky pro evropský a mezinárodní obchod - ruský jazyk
Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové	Cizí jazyky pro cestovní ruch – ruský jazyk (dvouoborové)
	Učitelství pro střední školy - ruský jazyk a literatura (dvouoborové)
	Učitelství pro 2. stupeň ZŠ - ruský jazyk a literatura (dvouobor.)
	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání (dvouoborové)
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Lektorství cizího jazyka - ruský jazyk (jednooborové)
	Učitelství ruského jazyka pro základní a jazykové školy (jednoobor.)
	Pedagogické asistentství ruského jazyka a literatury pro ZŠ
	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání
Pedagogická fakulta Západočeské univerzity	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání
	Učitelství ruského jazyka pro základní školy
	Učitelství ruského jazyka pro střední školy

V.11 Řecká menšina

národnost	1991	2001	2011
řecká	3 379	3 219	2 043

Příchod Řeků do bývalého Československa byl zapříčiněn občanskou válkou v Řecku v letech

1946-1949. V průběhu let 1948 - 1950 přišlo ve dvou vlnách více než 12 tisíc imigrantů, kteří přijali pobyt v Československu jako dočasný, a proto zpočátku ani neusilovali o občanství. Například ještě v roce 1991 bylo pouze 31 % českých Řeků občany ČSFR. Příslušníci řecké menšiny jsou organizováni ve sdružení *Asociace řeckých obcí ČR* (obce působí jako regionální organizace v Praze, Krnově, Ostravě, Brně, Šumperku, Jeseníku, Třinci, Krnově-městě, Karviné, Bohumíně, Havířově, Vrbnu pod Pradědem), dále v *Lyceu Řekyň v České republice*, resp. organizacích, jež nelze označit jako explicitně menšinové, například *Společnost přátel Nikose Kazantzakise*, *Klub přátel Řecka*, *Hellenika* - nadační fond či *Česká společnost novořeckých studií*. Kulturní činnost řecké menšiny je velmi bohatá a podílí se na ní všechny organizace. K nejvýznamnějším kulturním svátkům, které výrazně obohacují kulturní dění v České republice patří *Řecký festival* v Krnově, *Řecké dny* v Brně a Slavnost *Lycea Řekyň*. Všechny Řecké obce připravují kulturní a společenský program ke státním svátkům Řecké republiky.

Řecká menšina je zastoupena v Radě i jejích poradních orgánech, dále ve Výběrových dotačních komisích ministerstva kultury. Zástupci menšiny jsou také např. členy Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy, Jihomoravského kraje, Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva města Brna a Výboru pro národnostní menšiny v Karviné.

Přijímání informací v řeckém jazyce považují zástupci řecké menšiny za nezbytné, ale finančně velmi nákladné a v současnosti nedostatečné. *Řecká obec Praha* vydává s podporou hlavního města Prahy a Ministerstva kultury čtvrtletník *Kalimera*. Televizní a rozhlasové vysílání českých médií v řeckém jazyce není zabezpečováno samostatně.

Pro žáky ZŠ i SŠ je umožněna výuka řeckého jazyka v místech působení řeckých obcí pouze v odpoledních hodinách. Žáci se slučují podle stupně jazykových znalostí do tříd pro začátečníky a pokročilé z několika ročníků více škol. Výuku řeckého jazyka pro předškolní děti umožňují řecké obce v Praze, Brně a Šumperku.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Novořecký jazyk a literatura
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Novořecká filologie (dvouoborové)
	Řecká antická filologie (dvouoborové)
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Dějiny antické civilizace (dvouoborové)
	Starořečtina (dvouoborové studium)

V.12 Slovenská menšina

národnost	1991	2001	2011
slovenská	314 877	193 190	147 152

V ČR působí řada spolků slovenské menšiny. Jsou to *Klub slovenskej kultúry*, *Obec Slovákov v ČR*,

Slovensko-český klub, *Spolok Detvan*, *Zväz Slovákov v ČR*, *ČeskoSlovenská scéna*, *Demokratická aliancia Slovákov*, *Slovenské folklórne združenie Limbora*, *Folklórne združenie Púčik*, *Slovenský literárny klub v ČR*, *Spolok priateľov slovenského divadla*, *Folklórny súbor Šarvanci a Spoločnosť M. R. Štefánika*. Na aktivitách slovenské menšiny se podílí i *Historická skupina priamych účastníkov SNP* (organizace bez právní subjektivity – součást *Svazu bojovníků za svobodu*) a *Slovenská evangelická církev a.v. v ČR*. Priority organizací se odvíjí od jejich programu a konkrétních aktivit. Cílem je uchování slovenské kultury a jazyka v prostředí české společnosti. Všechny spolky se s větší či menší intenzitou hlásí k pěstování vzájemnosti mezi Slováky a Čechy.

Slovenská menšina má dva zástupce v Radě, zástupce Slováků je dále členem poradních grémií Rady. Zástupci slovenské menšiny jsou rovněž ve výběrových komisích Ministerstva kultury pro oblast menšinové kultury a šíření informací v jazycích národnostních menšin, a také ve výběrové komisi Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Menšina je zastoupena i na úrovni samosprávy, především ve Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy, Jihomoravského a Karlovarského kraje.

Slovenský jazyk je používán bez omezení v soukromém i veřejném životě. Pouze omezeně se uplatňuje ve vysílání České televize, Český rozhlas vysílá pravidelně ve

slovenštině. Od roku 1993 funguje vysílání Českého rozhlasu pro slovenské spoluobčany, konkrétně na stanici Radiožurnál je pravidelně v úterý 55 minutový slovenský pořad *Stretnutie*. Menšina má v ČRo samostatnou redakci. Slovenská menšina vydává současně v ČR dva měsíčníky: *Slovenské dotyky* a *Listy*.

V oblasti školství se udržuje na nadstandardní úrovni spolupráce se Slovenskem. Od roku 2001 je umožněno jeho občanům při přijímacím řízení a během studia na vysoké škole v ČR užívání mateřského jazyka (rovněž občanům ČR na Slovensku), pokud nejde o studijní povinnost související s výukou tohoto jazyka. Počet občanů jednoho státu v základních a středních školách druhého státu v příhraničních oblastech je však minimální. Většina dětí i rodičů slovenské národnosti při volbě školy v ČR dává přednost češtině, neboť počítají s tím, že děti budou dále studovat zde.

Slovenská menšina nemá od roku 2001 v ČR národnostní školství, o vzdělávání ve slovenském jazyce není dostatečný zájem. Kvůli nedostatečnému zájmu dětí a rodičů zanikla v roce 2001 Základní škola se slovenským vyučovacím jazykem v Karviné–Mizerově, ze stejného důvodu neuspěl ani projekt *Gymnázia M. R. Štefánika* v Praze.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Slovenský jazyk a literatura
	Teorie a dějiny slovanských literatur
Filozofická fakulta Ostravské univerzity	Středoevropská historická studia se zaměřením na české, polské a slovenské dějiny
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Středoevropská studia: Slovákistika

V.13 Srbská menšina

národnost	1991	2001	2011
srbská	nejz.	1 801	1 717

Jejich přítomnost v ČR navazuje na početně malé skupiny Srbů, které se usídlovaly v českých zemích po

první světové válce. Spolkové aktivity menšiny reprezentuje *Srbské sdružení sv. Sáva, Lastavica, Luka Praha* a kulturní spolek *Radost*.

Účast na veřejném životě menšiny zajišťují zástupci Srbů ve Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy a od roku 2004 také v Radě a jejích poradních orgánech. Zástupci menšiny jsou členy dotačních výběrových komisí Ministerstva kultury.

Od srpna roku 2005 začalo Srbské sdružení sv. Sáva vydávat měsíčník *Srbské slovo*.

Menšinové vzdělávání srbské menšiny neexistuje. Nedostatky v systému vzdělávání jsou pocíťovány zejména v přístupu k dětem, což se řeší v rámci mimoškolní výuky.

Studijní obory na vysokých školách ⁱ

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Srbský jazyk a literatura
	Balkanistika
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Jihovýchodoevropská studia (jednooborové)
	Jihovýchodoevropská studia (dvouoborové)

V.14 Ukrajinská menšinaⁱ

národnost	1991	2001	2011
ukrajinská	8 220	22 112	53 253

Ukrajinská menšina se v českých zemích stabilizovala již v rámci první vlny emigrace ve 20. letech

XX. století, to jako emigrace politická. Dnes hovoříme o čtyřech hlavních vlnách, které průběžně směřovaly do Čech a na Moravu. Po konci II. světové války a po nástupu sovětizace emigrovala druhá vlna Ukrajinců cca v letech 1945-1947, dále v 60. a 90. letech až do současnosti, kdy spíše hovoříme o migraci sociální.

V ČR je registrována řada menšinových a zájmových spolků: *Ukrajinská iniciativa v ČR*, *Sdružení Ukrajinek v ČR*, *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny*, *Džerelo*, *Berehynja*, *Ruta*, *Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy* aj.

Ukrajinská menšina je zastoupena v Radě a jejích poradních sborech, stejně tak ve výběrových dotačních komisích resortu kultury a resortu školství, mládeže a tělovýchovy. V rámci samosprávy pak má svého zástupce ve Výboru pro národnostní menšiny hl. města Prahy, v Jihomoravském a Karlovarském kraji. Je rovněž členem Rady pro národnostní menšiny v Liberci.

Celostátně je rozšířen časopis *Porohy (Ukrajinská iniciativa)* a *Ukrajinský žurnál (Ruta)*. Vydávány jsou také neperiodické publikace v ukrajinštině. On-line informaci poskytují weby *Ukrajinci.cz (Ukrajinská iniciativa)* a *UAportal.cz (Ukrajinská evropská perspektiva)*. Kromě kulturního dění v ČR zajišťuje menšina také organizování humanitární pomoci Ukrajině či péči o mohyly významných Ukrajinců v ČR.

V ČR zatím neexistuje ukrajinské menšinové školství, nicméně ukrajinské děti se mimoškolně mohou vzdělávat v sobotní škole Erudyt, ve skupině Krok či v rámci zájmových činností dalších kroužků.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	Ukrajiniština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast
	Ukrajinská filologie (dvouoborové)
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Ukrajinský jazyk a literatura
	Ukrajinská studia

V.15 Vietnamská menšina

národnost	1991	2001	2011
vietnamská	421	17 462	29 660

Census v roce 2011 ukázal na 29 660 osob, které se přihlásily k vietnamské národnosti, z tohoto

počtu české státní občanství mělo v době sčítání více než 800 osob. Od roku 2014 umožňuje zákon o státním občanství ČR nabývat dvojí občanství, což patrně bude mít vliv i na počet osob vietnamského původu s českým státním občanstvím.

Přítomnost významnějšího počtu vietnamských občanů na území ČR počíná v roce 1956 zřízením česko-vietnamské školy pro 100 příchozích vietnamských dětí v Chrastavě. Mnohé z nich pak v Československu vystudovaly i střední a vysokou školu. V témže roce podepsaly ČSR a VDR dohodu o vědecko-technické spolupráci; i když s ohledem na

poválečný stav Vietnamu šlo spíše o jednostrannou československou pomoc vietnamskému hospodářství. Od roku 1967 začali ve větším počtu přijíždět z Vietnamu učňové a od roku 1982 dělníci a praktikanti. Ti se zde střídali v pravidelných turnusech a s nimi zde pobýval větší počet tlumočnicků a vedoucích skupin z řad studentů a učňů, kteří zde absolvovali i několik čtyřletých pobytů. Když pak po změně politických a hospodářských poměrů v listopadu 1989 vznikla možnost na našem území se usazovat a podnikat, začala se konstituovat vietnamská komunita.

První snahy o členství v Radě se datují k listopadu roku 2007, kdy o to požádal *Svaz Vietnamců v ČR*. V reakci na tuto snahu tehdejší předsedkyně Rady začala zvat na jednání Rady jako hosta zástupce vietnamské komunity. Od února roku 2012 probíhala v rámci každého jednání Rady diskuse o argumentech pro a proti začlenění vietnamské komunity do Rady. Ta byla dovršena dne 3. července 2013, kdy vláda svým usnesením č. 530 jmenovala členem Rady i zástupce vietnamské menšiny. Ta má také zastoupení ve všech poradních grémiích Rady a např. ve Výboru pro národnostní menšiny hl. m. Prahy, Jihomoravského a Karlovarského kraje.

V České republice existují téměř čtyři desítky organizací sdružujících příslušníky vietnamské menšiny. Začasté jde o zájmové profesní uskupení, zabývající se podporou podnikatelských aktivit. Z tohoto rámce se poněkud vymyká *Klub Hanoj*, který založili čeští vietnamisté a vietnamští studenti, či *Info-Dráček*, sdružující vedle příslušníků vietnamské menšiny též příslušníky většinové společnosti. Z organizací založených Vietnamci je nejpočetnější *Svaz Vietnamců v ČR* s místními pobočkami, *Asociace českých občanů vietnamského původu* a na literaturu, kulturu a lidská práva zaměřený spolek *Van Lang*. Nábožensky zaměřené spolky: *Vietnamský klub sympatizantů s buddhismem v EU* (provozuje budhistický chrám ve Varnsdorfu), *Vietnamská misie*, *Vietnamské buddhistické společenství* (Cheb) a *Společenství vietnamského buddhismu v ČR* (Praha). *Česko-vietnamská společnost* má mezi členy převážně příslušníky většinové společnosti. Další registrované spolky: *Au Lac, z. s.* - *Vietnamský spolek Jihomoravského kraje*, *Konfederace svazů Vietnamců v Evropě z.s.*, *Vietnamský klub Bonsai v EU, o.s.*, *Vietnamský klub sympatizantů s Budhismem v EU, o.s.*, *Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z.s.*, *Vietnamský spolek na Jihlavsku, z. s.*, *Vietnamský spolek pro kulturu a umění v České republice*, *Sdružení pro podporu vietnamsko - české jazykové vzájemnosti, z.s.*, *Severomoravské sdružení vietnamsko-českých rodin*, *Svaz Vietnamců v Ústeckém kraji, z. s.*, *VIET HELP*, *Vietnam golf club in Prague, z. s.*, *Vietnamská menšina v Česku*, *Au Co, z.s.*, *Vietnamská misie*, *Hong Khi Dao - škola vietnamského kung-fu*, *Asociace vietnamské tělesné a pohybové kultury HONG KHI DAO, z.s.*, *Česko-vietnamské vzdělávací centrum Talent z.s.*, *Klub přátel vietnamské kultury a umění, z.s.*, *Spolek Česko-vietnamské slunce*, *Centrum vietnamského buddhismu v ČR, z.s.*, *Středisko vietnamského jazyka v Praze, z. s.*, *Svaz vietnamské komunity Karlovy Vary, z.s.*, *Vietnamské buddhistické společenství*, *Inteiv, z. s.* (Rozvoj vzájemných vztahů mezi vietnamskou menšinou a českou společností), *Klub Bat tay VIET-SEC, o.s.*,

Vietnamsko-český golfový klub, Česká federace vietnamských bojových umění, Svaz vietnamských podnikatelů v ČR, o.s., Škola vietnamských bojových umění, Svaz Vietnamských studentů a mládeže v ČR, o.s., Svaz vietnamských žen v České republice, o.s.

Studijní obory na vysokých školách

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Etnologie se specializací vietnamistika
	Jazyky zemí Asie a Afriky
	Teorie a dějiny literatur zemí Asie a Afriky

i

Studijní obory na vysokých školách – slovanské jazyky

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Srovnávací slovanská filologie
	Jihovýchodoevropská studia (dvouoborové)
	Slovanské filologie
	Slovanské literatury
Filozofická fakulta Univerzity Pardubice	Kulturní dějiny: Kulturně historická slavistika
	Slavistická studia zemí Evropské unie (dvouoborové)
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	Paleoslovenistika a slovanské jazyky
	Slavistika
	Sdružená jihoslovanská studia
	Balkanistika
Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	Teorie a dějiny slovanských literatur
	Srovnávací slovanská filologie
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy	Balkánská, euroasijská a středoevropská studia (studium v angličtině)

Přílohy

1 Menšinový zákon

Zákon č. 273/2001 Sb.,

o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů

(Parlament České republiky schválil zákon dne 10. července 2001, vyhlášen byl ve Sbírce zákonů dne 2. srpna 2001)

Změna: zákon č. 320/2002 Sb., platnost od 1. ledna 2003 (viz § 6 odst. 7 a odst. 8 a § 13a)

P R E A M B U L E

Parlament České republiky jako demokratického a právního státu, maje na zřeteli právo na národnostní a etnickou identitu jako součást lidských práv, respektuje identitu příslušníků národnostních menšin jako jednotlivců i skupiny projevující se zejména vlastní kulturou, tradicemi či jazykem, maje na zřeteli vytváření multikulturní společnosti a usilujíc o harmonické soužití národnostních menšin s většinovým obyvatelstvem, zaručuje příslušníkům národnostních menšin právo na účinnou účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště těch, které se týkají národnostních menšin, chráně práva příslušníků národnostních menšin v souladu s mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, s Ústavou a s Listinou základních práv a svobod, se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

O PRÁVECH PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

H L A V A I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

- (1) Tento zákon upravuje práva příslušníků národnostních menšin a působnost ministerstev, jiných správních úřadů a orgánů územních samosprávných celků (dále jen „orgány veřejné správy“) ve vztahu k nim.
- (2) Ustanovení zvláštních právních předpisů, která upravují práva příslušníků národnostních menšin, nejsou tímto zákonem dotčena.

§ 2

Vymezení základních pojmů

- (1) Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.
- (2) Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti.

H L A V A I I PRÁVA PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

§ 3

Výkon práv příslušníků národnostních menšin

(1) Příslušníkům národnostních menšin se zaručuje jednotlivě nebo společně s jinými příslušníky národnostní menšiny výkon jejich práv stanovených tímto zákonem, zvláštními právními předpisy či mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, kterými je Česká republika vázána.

(2) Výkon práv příslušníků národnostních menšin nesmí být omezován nebo znemožňován.

§ 4

Svobodná volba příslušnosti k národnostní menšině

(1) Z příslušnosti k národnostní menšině nesmí nikomu vzejít žádná újma.

(2) Orgány veřejné správy nevedou evidenci příslušníků národnostních menšin. Získávání, zpracovávání a používání osobních údajů ohledně příslušnosti k národnostní menšině se řídí ustanoveními zvláštních právních předpisů.⁵ Údaje o přihlášení se k národnosti získané těmito orgány při sčítání lidu nebo podle jiného zvláštního zákona, které umožňují určení příslušnosti k národnostní menšině, nesmějí být použity pro jiný účel, než pro který byly shromážděny a uloženy, a po statistickém zpracování musejí být zničeny.

§ 5

Právo na sdružování příslušníků národnostní menšiny

Příslušníci národnostní menšiny se mohou sdružovat v národnostních sdruženích i v politických stranách a v politických hnutích za podmínek a způsobem stanoveným zvláštními právními předpisy.⁶

§ 6

Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

(1) Příslušníci národnostních menšin mají právo na aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se týkají národnostních menšin, jejichž jsou příslušníky, a to na úrovni obce, kraje i na celostátní úrovni.

⁵ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb. 3)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

(2) Právo podle odstavce 1 vykonávají příslušníci národnostních menšin zejména prostřednictvím výborů pro národnostní menšiny, zřizovaných podle zvláštních právních předpisů,⁷ a Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“).

(3) Vláda zřizuje jako svůj poradní a iniciativní orgán pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků Radu. V jejím čele stojí člen vlády.

(4) Členy Rady jsou zástupci národnostních menšin a zástupci orgánů veřejné moci s tím, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci národnostních menšin, kteří byli navrženi sdruženími příslušníků národnostních menšin.

(5) Do působnosti Rady patří

a) zajišťovat přípravu opatření vlády, která se týkají práv příslušníků národnostních menšin v České republice,

b) vyjadřovat se k návrhům zákonů, k návrhům nařízení vlády a k opatřením, týkajícím se práv příslušníků národnostních menšin, před jejich předložením vládě,

c) připravovat pro vládu souhrnné zprávy o národnostní situaci na území České republiky,

d) připravovat pro vládu nebo pro ministerstva či jiné správní úřady doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblastech školství, kultury a médií, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života,

e) spolupracovat s orgány územních samosprávných celků při praktickém zabezpečování národnostní politiky státu,

f) navrhopvat rozdělování finančních prostředků vynakládaných ze státního rozpočtu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin.

(6) Podrobnosti o složení Rady, způsobu jmenování členů Rady a o činnosti Rady stanoví statut Rady, který schvaluje vláda.

(7) Krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

(8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

§ 7

Právo na užívání jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny

Příslušníci národnostních menšin mají právo na užívání svého jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.⁸

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

§ 8

Právo na vícejazyčné názvy a označení

(1) Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo, aby název obce, v níž žijí, názvy jejích částí, ulic, jiných veřejných prostranství, označení budov orgánů veřejné správy a volebních místností byly uvedeny rovněž v jazyce národnostní menšiny.

(2) Podmínky pro výkon práva podle odstavce 1 a způsob uvádění vícejazyčných názvů a označení stanoví zvláštní právní předpis.⁹

§ 9

Právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy

Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Podmínky pro výkon tohoto práva upravují zvláštní právní předpisy.¹⁰

§ 10

Právo na užívání jazyka národnostní menšiny ve věcech volebních

Za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy¹¹ mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb a na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin.

§ 11

Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny

(1) Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na výchovu a vzdělávání ve svém mateřském jazyce ve školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních za podmínek, které stanoví zvláštní právní předpisy.¹²

⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

¹⁰ § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 30/2000 Sb.

§ 7 zákona č. 335/1991 Sb., o soudech a soudcích.

§ 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

§ 33 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

§ 12 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

§ 46a zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 149/1998 Sb.

§ 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 35/1993 Sb. a zákona č. 255/1994 Sb.

¹¹ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹² Zákon č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Příslušníci národnostních menšin podle odstavce I mohou za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy¹² zřizovat

a) soukromé školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny nebo s výukou jazyka národnostní menšiny jako vyučovacímho předmětu,

b) soukromá předškolní zařízení a soukromá školská zařízení.

§ 12

Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin

(1) Příslušníci národnostních menšin mají právo na zachování a rozvíjení svého jazyka, kultury a tradic a na jejich respektování.

(2) Stát vytváří podmínky pro zachování a rozvoj kultury, tradic a jazyků příslušníků národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky; podporuje zejména programy zaměřené na divadla, muzea, galerie, knihovny, dokumentační činnost a další aktivity příslušníků národnostních menšin. Za tím účelem poskytuje dotace ze státního rozpočtu; podmínky a způsob poskytování dotací stanoví vláda nařízením.

§ 13

Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny

(1) Příslušníci národnostních menšin mají právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce svých národnostních menšin.

(2) Stát podporuje pro zachování a rozvoj kultury, tradic a jazyků vydávání periodického i neperiodického tisku vydávaného v jazycích národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, a rozhlasové a televizní vysílání v jazycích národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky. Za tímto účelem poskytuje dotace ze státního rozpočtu; podmínky a způsob poskytování dotací stanoví vláda nařízením.

(3) Vytváření a šíření rozhlasových a televizních pořadů ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin u provozovatelů ze zákona stanoví zvláštní právní předpisy.¹³

§ 13a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o přestupcích

§ 14

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona

Zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb. a zákona č. 274/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 49 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) a e), která znějí:

„d) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,

e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.“

2. V § 49 odst. 2 se za slovy „1 000 Kč“ spojka „a“ nahrazuje čárkou a na konci textu se doplňují slova „a za přešupek podle odstavce 1 písmeno d) a e) pokutu do 5 000 Kč“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o obcích

§ 15

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), se mění takto:

1. V § 29 odst. 2 se číslice „20“ nahrazuje číslicí „10“ a číslice „50“ se nahrazuje číslicí „40“.

2. V § 117 odst. 3 větě první se číslice „15“ nahrazuje číslicí „10“, na konci věty druhé se tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se text „vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o krajích

§ 16

V § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), se číslice „10“ nahrazuje číslicí „5“, slova „ke stejné národnosti jiné než české“ se nahrazují slovy „k národnosti jiné než české“ a na konci věty druhé se tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se text „vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o hlavním městě Praze

§ 17

V § 78 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, se ve větě první číslice „15“ nahrazuje číslicí „5“, na konci věty druhé se tečka nahrazuje středníkem

a doplňuje se text „vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru.“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev v obcích

§ 18

V § 31 zákona č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 10a) zní: „(3) V obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního zákona, 10a) se vyhláška podle odstavců 1 a 2 vydá i v jazyce příslušné národnostní menšiny.

10a) § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev krajů

§ 19

V § 27 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 18a) zní: „(3) V kraji, ve kterém se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního zákona, 18a) se oznámení podle odstavců 1 a 2 zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny.

18a) § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.“.

ČÁST OSMÁ

Účinnost

§ 20

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v.r.

Havel v.r.

v z. Špidla v.r.

2 Evropská charta regionálních či menšinových jazyků s prohlášením České republiky

Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

Štrasburk 5. listopadu 1992 (ETS 148)

Preambule

Členské státy Rady Evropy, které podepsaly tuto Chartu, majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy, zejména za účelem zachování a uskutečňování ideálů a zásad, jež jsou jejich společným dědictvím;

majíce na zřeteli, že ochrana historických regionálních a menšinových jazyků Evropy, z nichž některým hrozí postupný zánik, přispívá k zachování a rozvoji kulturního bohatství a tradic Evropy;

majíce na zřeteli, že právo užívat regionální nebo menšinový jazyk v soukromém a veřejném životě je nezcizitelným právem, jež odpovídá zásadám zakotveným v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech Organizace spojených národů a duchu Úmluvy Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod;

oceňující práci vykonanou Konferencí o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, a zejména Helsinský závěrečný akt z roku 1975 a dokument z Kodaňské schůzky z roku 1990;

zdůrazňující hodnotu vzájemného působení kultur a jazykové rozmanitosti a majíce na zřeteli, že ochrana a podpora regionálních a menšinových jazyků by neměla být na újmu úředním jazykům a potřebě se jim učit;

uvědomující si, že ochrana a podpora regionálních a menšinových jazyků v různých zemích a regionech Evropy představuje důležitý příspěvek k budování Evropy založené na zásadách demokracie a kulturní rozmanitosti v rámci státní svrchovanosti a územní celistvosti;

berouce v úvahu specifické podmínky a historické tradice v různých regionech evropských států, se dohodly na následujícím:

Část I - Obecná ustanovení

Článek 1 - Definice

Pro účely této Charty:

a) výraz „regionální či menšinové jazyky“ označuje jazyky, které jsou:

- i) tradičně užívány na daném území státu občany tohoto státu, kteří tvoří skupinu početně menší než ostatní obyvatelstvo státu; a
- ii) odlišné od úředního jazyka (úředních jazyků) tohoto státu; neoznačuje dialekty úředního jazyka (úředních jazyků) státu, ani jazyky migrantů;

b) výraz „území, kde je regionální nebo menšinový jazyk užíván“ označuje zeměpisnou oblast, kde je tento jazyk vyjadřovacím prostředkem takového počtu osob, který opodstatňuje přijetí různých ochranných a podpůrných opatření uvedených v této Chartě;

c) výraz „neteritoriální jazyky“ označuje jazyky užívané občany státu, které jsou odlišné od jazyka nebo jazyků užívaných ostatním obyvatelstvem státu, ale které, ačkoliv jsou tradičně užívány na území tohoto státu, nelze spojovat s některou jeho konkrétní oblastí.

Článek 2 – Závazky

1) Každá smluvní strana se zavazuje uplatňovat ustanovení části II. ve vztahu ke všem regionálním nebo menšinovým jazykům, jimiž se hovoří na jejím území, a jež jsou v souladu s definicí uvedenou v článku 1.

2) Ve vztahu ke každému jazyku označenému při ratifikaci, přijetí nebo schválení, v souladu s článkem 3, se každá smluvní strana zavazuje uplatňovat alespoň třicet pět odstavců nebo bodů vybraných z ustanovení části III. Charty, včetně alespoň tří odstavců nebo bodů vybraných z každého z článků 8 a 12 a jednoho odstavce nebo bodu vybraného z každého z článků 9, 10, 11 a 13.

Článek 3 - Praktická opatření

1) Každý smluvní stát stanoví ve své ratifikační listině nebo listině o přijetí či schválení každý regionální nebo menšinový jazyk nebo méně rozšířený úřední jazyk užívaný na celém jeho území nebo jeho části, na které se budou vztahovat odstavce vybrané podle článku 2, odstavce 2.

2) Každá smluvní strana může kdykoliv později oznámit generálnímu tajemníkovi, že přijímá závazky vyplývající z ustanovení kteréhokoli jiného odstavce Charty, který nebyl uveden v její ratifikační listině nebo listině o přijetí nebo schválení, nebo že bude uplatňovat odst. 1 tohoto článku ve vztahu k jiným regionálním nebo menšinovým jazykům nebo k jiným méně rozšířeným úředním jazykům užívaným na celém jejím území nebo jeho části.

3) Závazky uvedené v předchozím odstavci budou považovány za součást ratifikace, přijetí nebo schválení a budou mít stejný účinek počínaje datem oznámení.

Článek 4 - Stávající režimy ochrany

1) Žádné z ustanovení této Charty nebude vykládáno jako omezení nebo částečné zrušení kteréhokoli z práv zaručených Evropskou úmluvou o lidských právech.

2) Ustanoveními této Charty nebudou dotčena příznivější ustanovení týkající se postavení regionálních a menšinových jazyků nebo právního režimu pro příslušníky menšin, platná ve smluvním státě nebo stanovená příslušnými mezinárodními dvoustrannými nebo mnohostrannými mezinárodními smlouvami.

Článek 5 - Stávající závazky

Nic v této Chartě nebude vykládáno tak, jako by z ní vyplývalo právo vyvíjet činnost nebo se dopouštět jednání, jež je v rozporu s cíli Charty Organizace spojených národů nebo jinými mezinárodněprávními závazky, včetně zásady svrchovanosti a územní celistvosti států.

Článek 6 - Informace

Smluvní strany se zavazují, že zajistí, aby příslušné úřady, organizace a osoby byly informovány o právech a povinnostech stanovených touto Chartou.

Část II - Cíle a zásady uskutečňované v souladu s článkem 2, odstavce 1

Článek 7 - Cíle a zásady

1) Pokud jde o regionální a menšinové jazyky, na územích, kde jsou tyto jazyky užívány, a v závislosti na stavu každého jazyka, smluvní strany založí svou politiku, zákonodárství a praxi na těchto cílech a zásadách:

- a) uznání regionálních nebo menšinových jazyků jako výrazu kulturního bohatství;
- b) respektování zeměpisné oblasti každého regionálního nebo menšinového jazyka s cílem zajistit, aby stávající nebo nové územněsprávní členění nebylo na překážku podpoře příslušného regionálního nebo menšinového jazyka;
- c) potřebě rozhodného jednání za účelem podpory regionálních nebo menšinových jazyků, směřující k jejich zachování;
- d) usnadňování nebo podpora užívání regionálních nebo menšinových jazyků, v ústní i písemné formě, ve veřejném i v soukromém životě;
- e) zachování a rozvíjení vazeb v oblastech, jež jsou předmětem této Charty, mezi skupinami užívajícími regionální nebo menšinový jazyk a jinými skupinami ve státě hovořícími jazykem, jenž je užíván ve stejné nebo obdobné formě, jakož i navazování kulturních vztahů s jinými skupinami ve státě užívajícími odlišné jazyky;
- f) poskytování vhodných forem a prostředků pro výuku a studium regionálních nebo menšinových jazyků na všech vhodných stupních;
- g) poskytování možností, aby se osoby, které neovládají regionální nebo menšinový jazyk a žijí v oblasti, kde je užíván, mohly, pokud si to přejí, tomuto jazyku učit;
- h) prosazování studia a výzkumu regionálních nebo menšinových jazyků na vysokých školách nebo podobných institucích;
- i) prosazování vhodných forem mezistátní výměny v oblastech, jež jsou předmětem této Charty, která se týká regionálních nebo menšinových jazyků užívaných ve stejné nebo obdobné formě ve dvou nebo více státech.

2) Smluvní strany se zavazují, že odstraní, pokud tak již neučinily, neopodstatněné rozlišování, vylučování, omezování nebo upřednostňování týkající se užívání regionálního nebo menšinového jazyka, směřující k odrazování nebo ohrožování jeho zachování a rozvoje. Přijetí zvláštních opatření ve prospěch regionálních a menšinových jazyků, směřující k podpoře rovnosti mezi uživateli těchto jazyků a ostatním obyvatelstvem nebo náležitě přihlížející k jejich zvláštním podmínkám, se nepovažuje za diskriminaci uživatelů rozšířenějších jazyků.

3) Smluvní strany se zavazují, že budou pomocí vhodných opatření podporovat vzájemné porozumění mezi všemi jazykovými skupinami v zemi, zejména tak, že zahrnou úctu, porozumění a toleranci vůči regionálním a menšinovým jazykům mezi

cíle výchovy a vzdělávání stanovené v jejich zemích, a že budou podporovat hromadné sdělovací prostředky, aby sledovaly tytéž cíle.

4) Při určování své politiky vůči regionálním a menšinovým jazykům budou smluvní strany přihlížet k potřebám a přáním vyjádřeným skupinami, které tyto jazyky užívají. Smluvní strany se vybízejí, aby v případě potřeby zřídily orgány, které budou orgánům veřejné správy radit ve všech záležitostech souvisejících s regionálními nebo menšinovými jazyky.

5) Smluvní strany se zavazují, že budou zásady uvedené v odstavcích 1 - 4 přiměřeně uplatňovat ve vztahu k neteritoriálním jazykům. Určování povahy a rozsahu opatření přijímaných za účelem provádění této Charty, má být ve vztahu k těmto jazykům pružné, a to s ohledem na potřeby a přání skupin užívajících příslušný jazyk a na respektování jejich tradic a povahy.

Část III - Opatření na podporu užívání regionálních nebo menšinových jazyků ve veřejném životě v souladu se závazky přijatými podle článku 2, odstavce 2

Článek 8 - Vzdělávání

1) Pokud jde o vzdělávání, smluvní strany se zavazují, že na území, kde jsou tyto jazyky užívány, v závislosti na stavu každého z těchto jazyků a aniž by tím byla dotčena výuka úředního jazyka (úředních jazyků) státu

a) i zpřístupní předškolní vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo

ii zpřístupní podstatnou část předškolní vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo

iii budou uplatňovat jedno z opatření uvedených v bodech i a ii alespoň vůči žákům, jejichž zákonní zástupci o takové opatření požádají a jejichž počet se bude považovat za dostatečný; nebo

iv pokud veřejné orgány nemají přímé pravomoce při zajišťování předškolní výchovy, budou upřednostňovat a/nebo podporovat uplatňování opatření uvedených v bodech i - iii;

b) i zpřístupní základní vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo

ii zpřístupní podstatnou část základního vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo

iii budou v rámci základního vzdělávání zajišťovat výuku příslušných regionálních nebo menšinových jazyků, která se stane součástí učebních osnov; nebo

iv budou uplatňovat jedno z opatření uvedených v bodech i - iii alespoň vůči žákům, jejichž zákonní zástupci o takové opatření požádají a jejichž počet bude považován za dostatečný;

c) i zpřístupní středoškolské vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo

ii zpřístupní podstatnou část středoškolského vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo

- iii budou v rámci středoškolského vzdělávání zajišťovat výuku příslušných regionálních nebo menšinových jazyků, která se stane součástí učebních osnov; nebo
 - iv budou uplatňovat jedno z opatření uvedených v bodech i - iii alespoň vůči žákům, kteří o takové opatření požádají sami, nebo případně o to požádají jejich zákonní zástupci, a v počtu, který bude považován za dostatečný;
- d) i zpřístupní technické a odborné vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo
- ii zpřístupní podstatnou část technického a odborného vzdělávání v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích; nebo
 - iii budou v rámci technického a odborného vzdělávání zajišťovat výuku příslušných regionálních nebo menšinových jazyků jako součást učebních osnov; nebo
 - iv budou uplatňovat jedno z opatření uvedených v bodech i - iii alespoň vůči žákům, kteří o takové opatření požádají sami, nebo případně o to požádají jejich zákonní zástupci, v počtu, který je považován za dostatečný;
- e) i zpřístupní univerzitní nebo jiné vysokoškolské vzdělávání v regionálních nebo menšinových jazycích; nebo
- ii zpřístupní studium těchto jazyků jako oborů univerzitního nebo jiného vysokoškolského studia; nebo
 - iii nelze-li vzhledem k úloze státu ve vztahu k vysokým školám uplatnit body i a ii, budou podporovat a/nebo povolovat poskytování univerzitního nebo jiného vysokoškolského vzdělávání v regionálních nebo menšinových jazycích nebo možnost studia těchto jazyků jako oborů univerzitního nebo jiného vysokoškolského studia;
- f) i učiní opatření ke zřízení kurzů vzdělávání dospělých a dalšího vzdělávání s výukou vedenou převážně nebo zcela v regionálních nebo menšinových jazycích; nebo
- ii budou nabízet takové jazyky jako obory vzdělávání dospělých nebo dalšího vzdělávání; nebo
 - iii pokud orgány veřejné správy nemají přímé pravomoce v oblasti vzdělávání dospělých, budou upřednostňovat a/nebo podporovat nabídku takových jazyků jako oborů vzdělávání dospělých nebo dalšího vzdělávání;
- g) učiní opatření k zajištění výuky dějin a kultury, jejichž výrazem je regionální nebo menšinový jazyk;
- h) zpřístupní základní a další přípravu učitelů potřebnou k provádění těch odstavců a) - g), které smluvní strana přijala,
- i) ustaví dozorčí orgán nebo orgány, který bude nebo které budou sledovat, jak smluvní strana plní přijatá opatření, a dosažený pokrok při zavádění a rozvoji výuky regionálních nebo menšinových jazyků, a který bude nebo které budou o svých zjištěních vypracovávat periodické zprávy, jež budou zveřejňovány.
- 2) Pokud jde o vzdělávání na jiných územích než ta, kde jsou tradičně užívány regionální nebo menšinové jazyky, smluvní strany se zavazují, že povolí a budou

podporovat nebo poskytovat výuku v regionálním nebo menšinovém jazyce nebo výuku tohoto jazyka na všech příslušných stupních vzdělávací soustavy, pokud je to vzhledem k počtu uživatelů regionálního nebo menšinového jazyka opodstatněné.

Článek 9 - Soudní orgány

1) Ve vztahu k soudním obvodům, v nichž je vzhledem k počtu obyvatel užívajících regionální nebo menšinový jazyk opodstatněné přijetí níže uvedených opatření, a podle stavu každého z těchto jazyků, jakož i pod podmínkou, že soudce nebude považovat využití možností podle tohoto odstavce za překážku řádného výkonu spravedlnosti, se smluvní strany zavazují, že:

a) v trestním řízení

i stanoví, aby soudy na žádost některé ze stran sporu vedly řízení v regionálních nebo menšinových jazycích; a/nebo

ii zaručí, aby obviněný měl právo užívat svůj regionální nebo menšinový jazyk; a/nebo

iii stanoví, aby písemné i ústní žádosti a důkazy nebyly považovány za nepřijatelné pouze proto, že jsou vyjádřeny v regionálním nebo menšinovém jazyce;

iv bude možno na požádání předložit listiny související se soudním řízením v příslušném regionálním nebo menšinovém jazyce, podle potřeby prostřednictvím tlumočení nebo překladu, aniž tím dotčeným osobám vzniknou další náklady;

b) v občanskoprávním řízení

i stanoví, aby soudy na žádost některé ze stran sporu vedly řízení v regionálních nebo menšinových jazycích; a/nebo

ii povolí účastníkovi řízení, aby užíval při osobním vystoupení před soudem vlastního regionálního nebo menšinového jazyka, aniž mu tím vzniknou další náklady; a/nebo

iii povolí předkládání listin a důkazů v regionálních nebo menšinových jazycích, podle potřeby prostřednictvím tlumočení nebo překladu;

c) v soudním řízení ve správních věcech

i stanoví, aby soudy na žádost některé ze stran sporu vedly řízení v regionálních nebo menšinových jazycích; a/nebo

ii povolí účastníkovi řízení, aby užíval při osobním vystoupení před soudem vlastního regionálního nebo menšinového jazyka, aniž mu tím vzniknou další náklady; a/nebo

iii povolí předkládání listin a důkazů v regionálních nebo menšinových jazycích, podle potřeby prostřednictvím tlumočení nebo překladu;

d) podniknou kroky s cílem zajistit, aby v důsledku uplatňování bodů i a iii odstavců b) a c) a nezbytného využívání tlumočnicků a překladatelů nevznikaly dotčeným osobám další náklady.

2) Smluvní strany se zavazují, že

- a) nebudou popírat platnost vnitrostátních právních listin pouze proto, že jsou sepsány v regionálním nebo menšinovém jazyce; nebo
 - b) nebudou ve vztazích mezi smluvními stranami popírat platnost vnitrostátních právních listin pouze proto, že jsou sepsány v regionálním nebo menšinovém jazyce, a zajistí, aby tyto listiny mohly být uplatňovány vůči dotčené třetí osobě, která není uživatelem takového jazyka za předpokladu, že s obsahem listiny je seznámí osoba (osoby), která listinu uplatňuje; nebo
 - c) nebudou ve vztazích mezi smluvními stranami popírat platnost vnitrostátních právních listin vystavených v zemi pouze proto, že jsou sepsány v regionálním nebo menšinovém jazyce.
- 3) Smluvní strany se zavazují, že v regionálních nebo menšinových jazycích zpřístupní nejdůležitější zákony a další předpisy a také ty, které se vztahují na uživatele těchto jazyků, nejsou-li už tyto dokumenty poskytnuty jinak.

Článek 10 - Orgány veřejné správy a veřejné služby

- 1) V rámci správních a samosprávních celků, v nichž je vzhledem k počtu obyvatel užívajících regionální nebo menšinový jazyk opodstatněné přijetí níže uvedených opatření, a v závislosti na stavu každého z těchto jazyků, se smluvní strany zavazují, že v rámci reálných možností
- a) i zajistí, aby orgány veřejné správy užívaly regionální nebo menšinové jazyky; nebo
 - ii zajistí, aby zaměstnanci těchto orgánů, kteří jsou ve styku s veřejností, užívali regionální nebo menšinové jazyky při jednání s osobami, které se na ně v těchto jazycích obracejí; nebo
 - iii zajistí, aby uživatelé regionálních nebo menšinových jazyků mohli podávat ústní a písemné žádosti a dostávat odpovědi v těchto jazycích; nebo
 - iv zajistí, aby uživatelé regionálních nebo menšinových jazyků mohli podávat ústní a písemné žádosti v těchto jazycích; nebo
 - v zajistí, aby uživatelé regionálních nebo menšinových jazyků mohli právoplatně předkládat listiny v těchto jazycích;
- b) poskytne často užívané úřední texty a formuláře obyvatelstvu v regionálních nebo menšinových jazycích nebo v dvojjazyčné verzi;
- c) dovolí orgánům veřejné správy vyhotovování listin v regionálním nebo menšinovém jazyce.
- 2) Pokud jde o orgány místní nebo regionální veřejné správy, na jejichž území je vzhledem k počtu obyvatel užívajících regionální nebo menšinový jazyk opodstatněné přijetí níže uvedených opatření, smluvní strany se zavazují, že dovolí a/nebo budou podporovat, aby
- a) orgány regionální nebo místní veřejné správy užívaly při své činnosti regionální nebo menšinové jazyky;
 - b) uživatelé regionálních nebo menšinových jazyků mohli podávat ústní nebo písemné žádosti v těchto jazycích;

- c) orgány regionální veřejné správy vydávaly úřední písemnosti také v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích;
 - d) orgány místní veřejné správy vydávaly úřední písemnosti rovněž v příslušných regionálních nebo menšinových jazycích;
 - e) se při jednání ve shromážděních regionálních orgánů používaly regionální nebo menšinové jazyky, avšak bez vyloučení užívání úředního jazyka (úředních jazyků) státu;
 - f) se při jednání ve shromážděních místních orgánů používaly regionální nebo menšinové jazyky, avšak bez vyloučení užívání úředního jazyka (úředních jazyků) státu;
 - g) se užívaly nebo přijaly tradiční a správné formy místních názvů v regionálních nebo menšinových jazycích, v případě potřeby vedle názvu v úředním jazyce (úředních jazycích);
- 3) Pokud jde o veřejné služby poskytované veřejnými orgány nebo jinými osobami jednajícími v jejich zastoupení, smluvní strany se zavazují, že na území, kde jsou užívány regionální nebo menšinové jazyky, a v závislosti na stavu každého jazyka a v rámci reálných možností:
- a) zajistí užívání regionálních nebo menšinových jazyků při poskytování této služby; nebo
 - b) dovolí, aby uživatelé regionálních nebo menšinových jazyků mohli podávat žádosti a dostávat odpovědi v těchto jazycích; nebo
 - c) dovolí, aby uživatelé regionálních nebo menšinových jazyků mohli podávat žádosti v těchto jazycích.
- 4) Za účelem provádění těch ustanovení odstavců 1, 2 a 3, které přijaly, se smluvní strany zavazují, že přijmou jedno nebo více těchto opatření:
- a) překlady a tlumočení podle potřeby;
 - b) nábor a podle potřeby i přípravu potřebných úředníků a jiných zaměstnanců veřejné správy;
 - c) pokud možno kladné vyřízení žádostí zaměstnanců veřejné správy, kteří ovládají regionální nebo menšinový jazyk, žádají-li, aby byli zaměstnáni na území, kde je tento jazyk užíván.
- 5) Smluvní strany se zavazují, že budou na žádost dotčených osob dovolovat užívání nebo přijímání příjmení v regionálních nebo menšinových jazycích.

Článek 11 – Hromadné sdělovací prostředky

- 1) Smluvní strany se zavazují, že pro uživatele regionálních nebo menšinových jazyků na území, kde se těmito jazyky hovoří, v závislosti na stavu každého jazyka a na tom, zda je to přímo nebo nepřímo v pravomoci a působnosti orgánů veřejné moci, zda jsou k tomu zmocněny a zda obvykle v této oblasti působí a zároveň při respektování zásady nezávislosti a autonomie hromadných sdělovacích prostředků,
- a) u vědomí, že rozhlas a televize mají charakter veřejné služby:
 - i) zajistí zřízení alespoň jedné rozhlasové stanice a jednoho televizního kanálu v regionálních nebo menšinových jazycích; nebo

ii podpoří zřízení alespoň jedné rozhlasové stanice a jednoho televizního kanálu v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k tomuto zřízení napomůže; nebo
iii náležitým způsobem zajistí, aby provozovatelé rozhlasového a televizního vysílání vysílali programy v regionálních nebo menšinových jazycích;

b) i podpoří zřízení alespoň jedné rozhlasové stanice v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k tomuto zřízení napomohou; nebo

ii podpoří pravidelné vysílání rozhlasových programů v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k tomuto vysílání napomohou;

c) i podpoří zřízení alespoň jednoho televizního kanálu v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k tomuto zřízení napomohou; nebo

ii podpoří pravidelné vysílání televizních programů v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k takovému vysílání napomohou;

d) podpoří výrobu a distribuci zvukových nahrávek a audiovizuálních děl v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k nim budou napomáhat;

e) i podpoří zřízení nebo zachování alespoň jedné novin v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k němu budou napomáhat; nebo

ii budou podporovat pravidelné uveřejňování novinových článků v regionálních nebo menšinových jazycích nebo k nim bude napomáhat;

f) i poskytnou hromadným sdělovacím prostředkům užívajícím regionální nebo menšinové jazyky náhradu za zvýšené náklady ve všech případech, kdy zákon nařizuje poskytování finanční pomoci hromadným sdělovacím prostředkům obecně; nebo

ii uplatní stávající opatření týkající se finanční pomoci rovněž vůči audiovizuálním produkcím v regionálních nebo menšinových jazycích;

g) budou podporovat přípravu novinářů a jiných pracovníků pro práci v hromadných sdělovacích prostředcích užívajících regionální nebo menšinové jazyky.

2) Smluvní strany se zavazují, že zaručí svobodu přímého příjmu rozhlasového a televizního vysílání ze sousedních zemí v jazyce, který je užíván ve stejné nebo obdobné formě jako regionální nebo menšinový jazyk, a že nebudou bránit opakovanému přenosu rozhlasového a televizního vysílání ze sousedních zemí v takovém jazyce. Dále se zavazují, že zajistí, aby nijak nebyla omezována svoboda projevu a svobodný tok informací v tisku v jazyce, který je užíván ve stejné nebo obdobné formě jako regionální nebo menšinový jazyk. Jelikož uplatňování uvedených svobod zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, může podléhat zákonem stanoveným předepsaným postupům, podmínkám, omezením nebo postihům, které jsou v demokratické společnosti nezbytné k bezpečnosti státu, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, k předcházení narušování veřejného pořádku nebo trestné činnosti, k ochraně zdraví a morálky, k ochraně dobrého jména nebo práv osob, k předcházení vyzrazení důvěrných informací nebo k zachování vážnosti a nestrannosti soudů.

3) Smluvní strany se zavazují zajistit, aby zájmy uživatelů regionálních a menšinových jazyků byly zastoupeny nebo vzaty v úvahu v orgánech případně zřízených podle zákona, jejichž posláním je zaručit svobodu a pluralitu hromadných sdělovacích prostředků.

Článek 12 - Kulturní činnost a kulturní zařízení

1) Pokud jde o kulturní činnost a zařízení - zejména knihovny, videopůjčovny, kulturní střediska, muzea, archivy, akademie, divadla a kina, jakož i literární tvorbu a výrobu filmů, folklórní formy kulturního projevu, festivaly a kulturní průmysl, mimo jiné včetně využití nových technologií - smluvní strany se zavazují, že na území, kde jsou takové jazyky užívány, a mají-li k tomu veřejné orgány pravomoci a působnost, a zároveň jsou k tomu zmocněny a obvykle v této oblasti působí

a) budou podporovat formy projevu a iniciativy typické pro regionální nebo menšinové jazyky a napomáhat různým způsobem zpřístupnění děl vytvořených v těchto jazycích;

b) budou napomáhat různým způsobem zpřístupnění děl vytvořených v regionálních nebo menšinových jazycích v překladu do jiných jazyků prostřednictvím podpory a rozvoje překladatelství, dabingu, postsynchronizace a opatřování filmů titulky;

c) budou napomáhat zpřístupnění děl vytvořených v jiných jazycích překladem do regionálních nebo menšinových jazyků prostřednictvím podpory a rozvoje překladatelství, dabingu, postsynchronizace a opatřování filmů titulky;

d) zajistí, aby orgány pověřené organizací a podporováním kulturní činnosti různého druhu vhodným způsobem vtělily znalost a užívání regionálních nebo menšinových jazyků a kultur do akcí, k nimž dávají podnět nebo které podporují;

e) budou podporovat opatření zajišťující, aby orgány pověřené organizací nebo podporou kulturních činností měly k dispozici pracovníky, kteří ovládají příslušný regionální nebo menšinový jazyk, jakož i jazyk (jazyky) ostatního obyvatelstva;

f) budou podporovat přímou účast představitelů uživatelů daného regionálního nebo menšinového jazyka při zřizování zařízení a plánování kulturní činnosti;

g) budou podporovat a/nebo usnadňovat zřízení orgánu nebo orgánů pro shromažďování, archivování a zveřejňování nebo vydávání děl vytvořených v regionálních nebo menšinových jazycích;

h) v případě potřeby budou tvořit a/nebo prosazovat a financovat překlady a terminologický výzkum, zejména za účelem uchování a rozvoje náležité správní, obchodní, hospodářské, společenskovední, technické a právní terminologie v každém regionálním nebo menšinovém jazyce.

2) Ve vztahu k jiným územím než k těm, na nichž jsou tradičně užívány regionální nebo menšinové jazyky, se smluvní strany zavazují povolovat, podporovat nebo zajišťovat vhodné kulturní činnosti a zařízení v souladu s předchozím odstavcem, pokud je to opodstatněné vzhledem k počtu uživatelů regionálního nebo menšinového jazyka.

3) Smluvní strany se zavazují, že při provádění své kulturní politiky v zahraničí poskytnou náležité místo regionálním a menšinovým jazykům a kulturám, jejichž výrazem tyto jazyky jsou.

Článek 13 - Hospodářský a společenský život

1) Pokud jde o hospodářské a společenské aktivity, zavazují se smluvní strany v celostátním měřítku, že

a) odstraní ze svého právního řádu jakákoli ustanovení bezdůvodně zakazující nebo omezující užívání regionálních nebo menšinových jazyků v písemnostech souvisejících s hospodářským a společenským životem, zvláště v pracovních smlouvách a v technické dokumentaci, například v pokynech o užívání výrobků nebo zařízení;

b) zakáží zařazování ustanovení vylučujících nebo omezujících užívání regionálních nebo menšinových jazyků, přinejmenším mezi uživateli téhož jazyka, do interních podnikových předpisů a soukromých listin;

c) budou vystupovat proti praktikám, které mají odradit od užívání regionálních nebo menšinových jazyků v souvislosti s hospodářskými nebo společenskými aktivitami;

d) budou usnadňovat nebo podporovat užívání regionálních nebo menšinových jazyků prostředky jinými než ty, které jsou uvedeny v předchozích bodech.

2) Pokud jde o hospodářské a společenské aktivity, zavazují se smluvní strany, pokud je to v pravomoci orgánů veřejné správy, na území, kde jsou regionální nebo menšinové jazyky užívány, a v rámci reálných možností, že

a) pomocí prostředků a postupů slučitelných s obchodní praxí začlení do svých finančních a bankovních předpisů ustanovení umožňující užívání regionálních nebo menšinových jazyků při vystavování platebních příkazů (šeků, směnek, apod.) nebo jiných finančních listin, nebo, podle okolností, že zajistí provádění takových ustanovení;

b) v oblastech hospodářského a společenského života přímo podléhajících jejich správě (veřejný sektor) budou organizovat činnosti podporující užívání regionálních nebo menšinových jazyků;

c) zajistí, aby zařízení sociální péče, např. nemocnice, domovy důchodců a ubytovny nabízely pro osoby užívající regionální nebo menšinové jazyky, které potřebují péči z důvodu nemoci, stáří nebo z jiných důvodů, možnosti přijetí a péče v jejich vlastním jazyce;

d) vhodnými prostředky zajistí, aby se bezpečnostní pokyny vydávaly rovněž v regionálních nebo menšinových jazycích;

e) zajistí, aby informace o právech spotřebitelů poskytované příslušnými orgány byly zpřístupněny v regionálních nebo menšinových jazycích.

Článek 14 - Přeshraniční výměny

Smluvní strany se zavazují, že budou:

a) uplatňovat stávající dvoustranné a mnohostranné dohody, které je pojí se státy, v nichž je tentýž jazyk užíván ve stejné nebo obdobné formě, nebo, je-li to nutné, usilovat o sjednání takových dohod způsobem, který by podporoval styky mezi

uživateli téhož jazyka v příslušných státech v oblasti kultury, školství, informací, odborného školství a celoživotního vzdělávání;

b) usnadňovat a/nebo prosazovat ve prospěch regionálních nebo menšinových jazyků přeshraniční spolupráci, zejména mezi regionálními nebo místními orgány, na jejichž území je užíván tentýž jazyk ve stejné nebo obdobné podobě.

Část IV - Provádění Charty

Článek 15 - Periodické zprávy

1) Smluvní strany budou pravidelně předkládat generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, způsobem stanoveným Výborem ministrů, zprávy o své politice prováděné podle části II této Charty a o opatřeních přijatých pro provádění těch ustanovení části III, která přijaly. První zpráva bude předložena do jednoho roku od vstupu Charty v platnost pro příslušný stát, následné zprávy vždy v tříletých intervalech po první zprávě.

2) Smluvní strany své zprávy zveřejní.

Článek 16 - Projednání zpráv

1) Zprávy předložené generálnímu tajemníkovi Rady Evropy podle článku 15 projedná výbor expertů ustavený podle článku 17.

2) Organizace nebo sdružení, které byly ve smluvní straně založeny v souladu se zákonem, mohou upozornit výbor expertů na záležitosti související se závazky přijatými touto smluvní stranou podle části III této Charty. Po poradě s příslušnou smluvní stranou může výbor expertů vzít tyto informace na zřetel při přípravě zprávy uvedené v odstavci 3. Tyto organizace nebo sdružení mohou dále předkládat prohlášení k politice, kterou smluvní strana provádí podle části II.

3) Na základě zpráv uvedených v odstavci 1 a informací zmíněných v odstavci 2 připraví výbor expertů zprávu pro Výbor ministrů. Součástí zprávy budou připomínky, o které byly smluvní strany požádány. Výbor ministrů může zprávu zveřejnit.

4) Zpráva uvedená v odstavci 3 bude obsahovat zejména návrhy expertního výboru určené Výboru ministrů pro přípravu doporučení Výboru ministrů, která budou podle okolností adresována smluvní straně nebo stranám.

5) Generální tajemník Rady Evropy předloží každé dva roky Parlamentnímu shromáždění podrobnou zprávu o provádění Charty.

Článek 17 - Výbor expertů

1) Výbor expertů se skládá z členů, z každé smluvní strany po jednom. Členové jsou jmenováni Výborem ministrů ze seznamu osob vysoké mravní úrovně a uznávané odborné způsobilosti v záležitostech, jež jsou předmětem Charty, které navrhne příslušná strana.

2) Členové výboru jsou jmenováni na dobu šesti let a mohou být jmenováni znovu. Člen, který není schopen zastávat funkci do konce funkčního období, je nahrazen postupem stanoveným v odstavci 1 a člen, který ho nahrazuje, zastává funkci do konce funkčního období svého předchůdce.

3) Výbor expertů přijímá jednací řád. Sekretářské služby pro výbor zajišťuje generální tajemník Rady Evropy.

Část V - Závěrečná ustanovení

Článek 18

Tato Charta je otevřena k podpisu členskými státy Rady Evropy. Podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny a doklady o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 19

1) Tato Charta vstoupí v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí období tří měsíců od data, ke kterému pět členských států Rady Evropy vyjádřilo souhlas být vázán Chartou v souladu s ustanoveními článku 18.

2) Ve vztahu ke kterémukoli členskému státu, který později vyjádří souhlas být vázán touto Chartou, vstoupí tato Charta v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení ratifikační listiny nebo dokumentu o přijetí nebo schválení.

Článek 20

1) Po vstupu této Charty v platnost může Výbor ministrů Rady Evropy přizvat k přístupu k této Chartě kterýkoli stát, který není členem Rady Evropy.

2) Pro přistupující stát vstoupí tato Charta v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení dokladu o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 21

1) Při podpisu nebo při ukládání ratifikačních listin nebo dokladů o přijetí, schválení nebo přístupu, může stát učinit výhrady ohledně odstavců 2 - 5 článku 7 této Charty. Jiné výhrady učinit nelze.

2) Účastnický stát, který učinil výhradu podle předchozího odstavce, ji může zcela nebo zčásti odvolat sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Toto odvolání nabude účinnosti v den, kdy generální tajemník sdělení obdržel.

Článek 22

1) Kterákoli smluvní strana může kdykoli vypovědět tuto Chartu sdělením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2) Tato výpověď nabude účinnosti první den měsíce následujícího po uplynutí období šesti měsíců ode dne, kdy generální tajemník toto sdělení obdržel.

Článek 23

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady a každému státu, který přistoupil k této Chartě,

a) každý podpis;

b) uložení každé ratifikační listiny nebo dokladu o přijetí, schválení nebo přístupu;

- c) každé datum vstupu této Charty v platnost podle článku 19 a 20;
- d) každé sdělení obdržené v souvislosti s prováděním článku 3, odstavce 2;
- e) jakýkoli jiný úkon, sdělení nebo oznámení související s touto Chartou.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně k tomu zmocněni, podepsali tuto Chartu.

Dáno ve Štrasburku dne 5. listopadu 1992 v jazyce anglickém a francouzském, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy předá ověřené kopie každému členskému státu Rady Evropy a každému státu přizvanému k přístupu k této Chartě.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha
k usnesení vlády
ze dne 7. prosince 2005 č. 1574

Prohlášení České republiky týkající se splnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ze dne 7. prosince 2005

Česká republika prohlašuje, že přijatá ustanovení Charty bude uplatňovat v souladu se svým ústavním pořádkem a příslušnými mezinárodními smlouvami, jimiž je vázána.

Ačkoliv v České republice neexistuje obecná právní úprava úředního jazyka, pro účely Charty se považují za menšinové jazyky ty jazyky, které splňují podmínky článku 1 písm. a). Česká republika tak v souladu s Chartou prohlašuje, že za menšinové jazyky, jimiž se na jejím území hovoří, a vůči kterým bude uplatňovat ustanovení části II, považuje slovenštinu, polštinu, němčinu a romštinu.

Česká republika prohlašuje, že bude v souladu s článkem 2 odst. 2 a článkem 3 odst. 1 Charty aplikovat vybraná ustanovení části III Charty na tyto jazyky:

Polštinu v Moravskoslezském kraji, na území okresů Frýdek-Místek a Karviná:

článek 8 odst. 1a)i/ii; b)i/ii; c)i/ii; d)ii; e)iii; f)iii; g); h); i); odst. 2; (celkem 10 bodů)

článek 9 odst. 1a)ii, a)iii, a)iv; b)ii, b)iii; c)ii, c)iii; d); odst. 2a); (celkem 9 bodů)

článek 10 odst. 1a)iv; odst. 2b); e); f); g); odst. 4a); odst. 5; (celkem 7 bodů)

článek 11 odst. 1a)iii; b)ii; c)ii; d); e)i; odst. 2; (celkem 6 bodů)

článek 12 odst. 1a); f); g); odst. 2; odst. 3; (celkem 5 bodů)

článek 13 odst. 1c); odst. 2e); (celkem 2 body)

článek 14 a); b). (celkem 2 body)

Celkem 41 bodů.

Slovenštinu na celém území České republiky:

článek 8 odst. 1a)iv; b)iv; e)iii; g); i); odst. 2; (celkem 6 bodů)

článek 9 odst. 1 a)ii, a)iii, a)iv; b)ii, b)iii; c)ii, c)iii; d); odst. 2a); (celkem 9 bodů)

článek 10 odst. 1a)iv, a)v; odst. 2b); e); f); odst. 3c); odst. 4a); odst. 5; (celkem 8 bodů)

článek 11 odst. 1a)iii; b)ii; d); e)i; odst. 2; (celkem 5 bodů)

článek 12 odst. 1a); f); g); odst. 2; odst. 3; (celkem 5 bodů)

článek 13 odst. 1c); odst. 2e); (celkem 2 body)

článek 14 a); b). (celkem 2 body)

Celkem 37 bodů.

3 Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin

Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin

Členské státy Rady Evropy a ostatní státy, které podepsaly tuto rámcovou Úmluvu, majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy za účelem zachování a uskutečňování ideálu a zásad, jež jsou jejich společným dědictvím; majíce na zřeteli, že jednou z metod, jimiž má být tohoto cíle dosaženo, je zachování a další naplňování lidských práv a základních svobod;

přejíce si nadále se řídit Deklarací hlav států a vlád členských států Rady Evropy, přijatou dne 9. října 1993 ve Vídni;

rozhodnuty chránit na svých územích existenci národnostních menšin;

majíce na zřeteli, že převratné události v historii Evropy ukázaly, že ochrana národnostních menšin má základní význam pro stabilitu, demokratickou bezpečnost a mír na tomto kontinentě;

majíce na zřeteli, že pluralitní a skutečně demokratická společnost by měla nejen respektovat etnickou, kulturní, jazykovou a náboženskou identitu každého příslušníka národnostní menšiny, ale zároveň i vytvářet vhodné podmínky umožňující tuto identitu vyjadřovat, zachovávat a rozvíjet;

majíce na zřeteli, že vytvoření ovzduší tolerance a dialogu je nezbytné k tomu, aby kulturní rozmanitost byla pro každou společnost zdrojem a faktorem nikoliv dělení, ale obohacení;

majíce na zřeteli, že vytvoření tolerantní a prosperující Evropy nezávisí jen na spolupráci mezi státy, ale že rovněž vyžaduje přeshraniční spolupráci mezi místními a regionálními institucemi, aniž by to bylo na újmu ústavě a územní celistvosti každého státu;

majíce na paměti Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokoly k ní;

majíce na paměti závazky, týkající se ochrany národnostních menšin, obsažené v úmluvách a deklaracích Spojených národů a v dokumentech Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, zejména v Kodaňském dokumentu z 29. června 1990;

rozhodnuty definovat zásady, jež mají být respektovány, a závazky z nich plynoucí tak, aby byla v členských státech a dalších státech, které se mohou stát stranami tohoto instrumentu, zajištěna účinná ochrana národnostních menšin a práv a svobod příslušníků těchto menšin, a to v rámci právního státu, respektující územní celistvost a národní suverenitu státu;

odhodlány uplatňovat zásady stanovené touto rámcovou Úmluvou prostřednictvím vnitrostátního zákonodárství a příslušné vládní politiky, dohodly se na následujícím:

ODDÍL I

Článek 1

Ochrana národnostních menšin a práv a svobod příslušníků těchto menšin tvoří nedílnou část mezinárodní ochrany lidských práv a jako taková spadá do rámce mezinárodní spolupráce.

Článek 2

Ustanovení této rámcové Úmluvy jsou prováděna v dobré víře, v duchu porozumění a tolerance a v souladu se zásadami dobrého sousedství, přátelských vztahů a spolupráce mezi státy.

Článek 3

1. Každý příslušník národnostní menšiny má právo svobodně si zvolit, zda chce či nechce být za takového příslušníka považován, a žádná nevýhoda nesmí vzejít z této volby nebo z výkonu práv s ní spojených.
2. Příslušníci národnostních menšin mohou vykonávat práva a požívat svobod, vyplývajících ze zásad zakotvených v této rámcové Úmluvě, jednotlivě, jakož i společně s jinými.

ODDÍL II

Článek 4

1. Strany se zavazují, že příslušníkům národnostních menšin zaručí právo rovnosti před zákonem a stejné ochrany zákona. V tomto ohledu je jakákoliv diskriminace založená na příslušnosti k národnostní menšině zakázána.
2. Strany se zavazují přijmout, kde je to nezbytné, odpovídající opatření k prosazování plné a účinné rovnosti příslušníků národnostních menšin a příslušníků většiny ve všech oblastech hospodářského, společenského, politického a kulturního života. V tomto ohledu berou náležitě v úvahu specifické podmínky příslušníků národnostních menšin.
3. Opatření přijatá v souladu s odstavcem 2 nejsou považována za akt diskriminace.

Článek 5

1. Strany se zavazují podporovat podmínky nezbytné pro příslušníky národnostních menšin k tomu, aby mohli zachovávat a rozvíjet svou kulturu a uchovávat si základní prvky své identity, zejména své náboženství, jazyk, tradice a kulturní dědictví.
2. Aniž by to bylo na újmu opatřením přijatým v rámci sledování jejich obecné integrační politiky, strany upustí od politiky nebo praxe směřující k asimilaci příslušníků národnostních menšin proti jejich vůli a chrání tyto příslušníky před jakýmkoliv kroky směřujícími k takové asimilaci.

Článek 6

1. Strany podporují duch tolerance a dialog mezi kulturami a přijímají účinná opatření za účelem podpory vzájemného respektu a porozumění a spolupráce mezi všemi osobami žijícími na jejich území bez ohledu na jejich etnickou, kulturní, jazykovou nebo náboženskou identitu, a to zvláště v oblasti vzdělání, kultury a sdělovacích prostředků.
2. Strany se zavazují přijmout vhodná opatření na ochranu osob, které mohou být vystaveny hrozbám nebo aktům diskriminace, nepřátelství nebo násilí v důsledku jejich etnické, kulturní, jazykové nebo náboženské identity.

Článek 7

Strany zajistí respektování práva všech příslušníků národnostních menšin na svobodu pokojného shromažďování, svobodu sdružování, svobodu vyjadřování a svobodu myšlení, svědomí a vyznání.

Článek 8

Strany se zavazují uznávat, že každý příslušník národnostní menšiny má právo vyznávat své náboženství nebo víru a zakládat náboženské instituce, organizace a sdružení.

Článek 9

1. Strany se zavazují uznávat, že právo na svobodu vyjadřování každého příslušníka národnostní menšiny zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky v menšinovém jazyce bez zasahování veřejné moci a bez ohledu na hranice. V rámci svého právního řádu strany zajistí, aby příslušníci národnostních menšin nebyli diskriminováni ve svém přístupu ke sdělovacím prostředkům.

2. Odstavec 1 nebrání stranám, aby vyžadovaly udělování povolení pro rozhlasové a televizní vysílání nebo provozování kin, a to bez diskriminace a na základě objektivních kritérií.

3. Strany příslušníkům národnostních menšin nebrání v tvorbě a užívání tiskovin. V právním rámci rozhlasového a televizního vysílání zajistí, pokud možno a s ohledem na ustanovení odstavce 1, aby bylo příslušníkům národnostních menšin umožněno tvořit a užívat své vlastní sdělovací prostředky.

4. V rámci svého právního řádu strany přijímají odpovídající opatření k usnadnění přístupu příslušníků národnostních menšin ke sdělovacím prostředkům a opatření na podporu tolerance a umožnění kulturního pluralismu.

Článek 10

1. Strany se zavazují uznávat, že každý příslušník národnostní menšiny má právo svobodně a bez zasahování užívat svůj menšinový jazyk, a to v soukromí i na veřejnosti, ústně i písemně.

2. V oblastech obývaných příslušníky národnostních menšin tradičně nebo ve značném množství, pokud to tito příslušníci vyžadují a kde takový požadavek odpovídá skutečné potřebě, strany, pokud možno, usilují o zajištění podmínek, které by umožnily používání menšinového jazyka ve vztazích mezi těmito příslušníky a správními orgány.

3. Strany se zavazují zaručit právo každého příslušníka národnostní menšiny být neprodleně a v jazyce, kterému rozumí, informován o důvodech svého zatčení a o povaze a důvodech obvinění proti němu a obhajovat se v tomto jazyce, pokud je to nezbytné, s bezplatnou pomocí tlumočnicka.

Článek 11

1. Strany se zavazují uznávat, že každý příslušník národnostní menšiny má právo používat své příjmení (jméno po otci) a křestní jména v menšinovém jazyce a právo na jejich oficiální uznání způsobem určeným jejich právním řádem.

2. Strany se zavazují uznávat, že každý příslušník národnostní menšiny má právo v menšinovém jazyce rozmísťovat veřejně viditelné znaky, nápisy a další informace soukromé povahy.

3. V oblastech tradičně obývaných značným množstvím příslušníků určité národnostní menšiny strany usilují, v rámci svého právního řádu, včetně, pokud je to vhodné, dohod s jinými státy a s přihlédnutím ke svým specifickým podmínkám uvádět tradiční místní názvy, názvy ulic a další topografická označení určená pro veřejnost rovněž v menšinovém jazyce, pokud existuje dostatečný požadavek na taková označení.

Článek 12

1. Pokud je to vhodné, strany v oblasti vzdělání a výzkumu přijímají opatření na podporu znalostí kultury, historie, jazyka a náboženství svých národnostních menšin a většiny.

2. V této souvislosti strany mimo jiné poskytnou odpovídající možnosti pro další vzdělávání učitelů a přístup k učebnicím a umožní kontakty mezi studenty a učiteli různých komunit.

3. Strany se zavazují podporovat rovnost příležitostí přístupu příslušníků národnostních menšin ke vzdělání na všech úrovních.

Článek 13

1. V rámci svého vzdělávacího systému strany uznávají, že příslušníci národnostní menšiny mají právo zakládat a spravovat svá vlastní soukromá vzdělávací zařízení.

2. Výkon tohoto práva pro strany nepředstavuje žádný finanční závazek.

Článek 14

1. Strany se zavazují uznávat, že každý příslušník národnostní menšiny má právo učit se svému menšinovému jazyku.

2. V oblastech obývaných příslušníky národnostních menšin tradičně nebo ve značném množství strany usilují, pokud existuje dostatečný požadavek, zajistit, pokud je to možné a v rámci svého vzdělávacího systému, aby příslušníci národnostních menšin měli odpovídající možnosti pro výuku menšinového jazyka nebo získávání vzdělání v tomto jazyce.

3. Odstavec 2 tohoto článku je uplatňován, aniž by to bylo na újmu učení se úřednímu jazyku nebo výuce v tomto jazyce.

Článek 15

Strany vytvářejí podmínky nezbytné pro účinnou účast příslušníků národnostních menšin v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak v těch, jež se jich týkají.

Článek 16

Strany se zdrží opatření, která mění poměr obyvatel v oblastech obývaných příslušníky národnostních menšin a která mají za cíl omezit práva a svobody vyplývající ze zásad zakotvených v této rámcové Úmluvě.

Článek 17

1. Strany se zavazují nezasahovat do práva příslušníků národnostních menšin navazovat a udržovat přes hranice svobodné a pokojné vztahy s osobami zdržujícími se právoplatně v jiných státech, zvláště s těmi, s nimiž sdílí stejnou etnickou, kulturní, jazykovou nebo náboženskou identitu nebo společné kulturní dědictví.
2. Strany se zavazují nezasahovat do práva příslušníků národnostních menšin účastnit se činností nevládních organizací, a to jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni.

Článek 18

1. Strany usilují, pokud je to nezbytné, o uzavírání dvoustranných a mnohostranných dohod s jinými státy, zvláště se sousedními státy, za účelem zajištění ochrany příslušníků dotýčných národnostních menšin.
2. V náležitých případech strany přijímají opatření na podporu přeshraniční spolupráce.

Článek 19

Strany se zavazují respektovat a uplatňovat zásady zakotvené v této rámcové Úmluvě, přičemž provádí, pokud je to nezbytné, jen taková omezení nebo výjimky, které jim umožňují mezinárodní právní instrumenty, zejména Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, a to pokud se vztahují k právům a svobodám vyplývajícím ze zmíněných zásad.

ODDÍL III

Článek 20

Při výkonu práv a svobod vyplývajících ze zásad zakotvených v této rámcové Úmluvě každý příslušník národnostní menšiny respektuje vnitrostátní právní rád a práva ostatních, zejména práva příslušníků většiny nebo jiných národnostních menšin.

Článek 21

Nic v této rámcové Úmluvě nesmí být vykládáno tak, jako by zahrnovalo právo vyvíjet činnost nebo dopouštět se jednání, které je v rozporu se základními zásadami mezinárodního práva, zejména se zásadami svrchované rovnosti, územní celistvosti a politické nezávislosti státu.

Článek 22

Nic v této rámcové Úmluvě nesmí být vykládáno tak, jako by omezovalo nebo rušilo jakékoliv lidské právo nebo základní svobodu, které mohou být zajištěny zákony kterékoliv smluvní strany nebo jakoukoliv jinou dohodou, již je tato stranou.

Článek 23

Práva a svobody vyplývající ze zásad zakotvených v této rámcové Úmluvě, pokud jsou předmětem odpovídajícího ustanovení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nebo Protokolu k této Úmluvě, jsou chápány tak, aby byly v souladu s ustanoveními této Úmluvy a Protokolu k ní.

ODDÍL IV

Článek 24

1. Sledováním provádění této rámcové Úmluvy smluvními stranami je pověřen Výbor ministrů Rady Evropy.
2. Strany, které nejsou členy Rady Evropy, se účastní prováděcího mechanismu způsobem, který bude určen.

Článek 25

1. Do jednoho roku po vstupu této rámcové Úmluvy pro příslušnou smluvní stranu v platnost poskytne tato smluvní strana generálnímu tajemníkovi Rady Evropy úplné informace o legislativních a dalších opatřeních, která byla přijata k naplnění zásad zakotvených v této rámcové Úmluvě.
2. Poté bude každá strana pravidelně a kdykoliv o to Výboru ministrů požádá poskytovat generálnímu tajemníkovi Rady Evropy jakékoliv další informace týkající se provádění této rámcové Úmluvy.
3. Generální tajemník předloží informace poskytnuté podle tohoto článku Výboru ministrů.

Článek 26

1. Při hodnocení adekvátnosti opatření přijatých stranami k uplatňování zásad zakotvených v této rámcové Úmluvě Výboru ministrů pomáhá poradní výbor, jehož členové jsou uznávanými odborníky v oblasti ochrany národnostních menšin.
2. Složení poradního výboru a jeho jednací rád stanoví Výbor ministrů do jednoho roku od vstupu této rámcové Úmluvy v platnost.

ODDÍL V

Článek 27

Tato rámcová Úmluva je otevřena k podpisu členskými státy Rady Evropy. Do doby jejího vstupu v platnost je otevřena k podpisu rovněž kterémukoliv dalšímu státu, který k tomu bude přizván Výborem ministrů. Podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny a listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 28

1. Tato rámcová Úmluva vstoupí v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí období tří měsíců od data, ke kterému dvanáct členských států Rady Evropy vyjádří souhlas být vázán Úmluvou v souladu s ustanoveními článku 27.
2. Ve vztahu k jakémukoliv členskému státu, který následně vyjádří souhlas být vázán Úmluvou, vstoupí tato rámcová Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců od data, ke kterému byly uloženy ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

Článek 29

1. Po vstupu této rámcové Úmluvy v platnost a po konzultacích se smluvními státy může Výbor ministrů Rady Evropy na základě rozhodnutí, přijatého většinou stanovenou v článku 20.d Statutu Rady Evropy, přizvat k přístupu kterýkoliv nečlenský stát Rady Evropy, který byl přizván k podpisu a ještě tak neučinil, a kterýkoliv jiný nečlenský stát.

2. Pro přistupující stát vstoupí rámcová Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí období tří měsíců po datu uložení listin o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 30

1. V době podpisu nebo při ukládání ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo přistoupení může kterýkoliv stát specifikovat území, za jehož nebo za jejichž mezinárodní vztahy je odpovědný, na něž se bude vztahovat tato rámcová Úmluva.

2. Kterýkoliv stát může kdykoliv později prohlášením sděleným generálnímu tajemníkovi rozšířit uplatňování této rámcové Úmluvy na kterékoliv další území specifikované v tomto prohlášení. Ve vztahu k takovému území vstoupí rámcová Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí období tří měsíců od data přijetí takového prohlášení generálním tajemníkem.

3. Jakékoliv prohlášení učiněné podle dvou předchozích odstavců může být ve vztahu k území specifikovanému v takovém prohlášení odvoláno sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi. Toto odvolání vstoupí v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí období tří měsíců od data přijetí takového sdělení generálním tajemníkem.

Článek 31

1. Kterákoliv strana může kdykoliv vypovědět tuto rámcovou Úmluvu sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Toto vypovězení vstoupí v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí období šesti měsíců od data přijetí takového sdělení generálním tajemníkem.

Článek 32

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady, dalším signatářským státům a každému státu, který přistoupil k této rámcové Úmluvě:

a) jakýkoliv podpis;

b) uložení jakékoliv ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení;

c) kterékoliv datum vstupu v platnost této rámcové Úmluvy v souladu s články 28, 29 a 30;

d) jakýkoliv jiný akt, sdělení nebo oznámení, týkající se této rámcové Úmluvy.

Na důkaz toho níže podepsaní, kteří k tomu byli náležitě zmocněni, podepsali tuto rámcovou Úmluvu.

Dáno ve Štrasburku dne 1. února 1995 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Jeho ověřené kopie zašle generální tajemník Rady Evropy všem členským státům Rady Evropy a každému státu, jenž byl přizván k podpisu nebo k přístupu k této Úmluvě.

4 Nařízení vlády č. 98/2002 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 21. února 2007,
kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Vláda nařizuje podle § 12 odst. 2 a § 13 odst. 2 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, a k provedení zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 493/2000 Sb., zákona č. 141/2001 Sb., zákona č. 187/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 482/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 546/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb. a zákona č. 267/2006 Sb.:

ČL. I OBECNÁ ČÁST

§ 1 Předmět úpravy

(1) Toto nařízení upravuje podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin, na zachování a rozvoj kultury, tradic a jazyků příslušníků národnostních menšin, na rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, jakož i ke vzdělávání v jazycích národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity (dále jen „dotace“).

(2) Dotace na činnosti uvedené v odstavci 1 jsou poskytovány fyzickým nebo právnickým osobám v souladu se zvláštním právním předpisem.¹⁴

§ 2 Vymezení pojmů

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) poskytovatelem ústřední orgán státní správy, který vyhláší a uskutečňuje výběrové dotační řízení a rozhoduje o účelovém poskytování dotací na projekty,
- b) žadatelem ten, kdo se podáním žádosti o poskytnutí dotace na projekt (dále jen „žádost“) uchází o poskytnutí dotace,
- c) příjemcem ten žadatel, v jehož prospěch bylo o poskytnutí dotace poskytovatelem rozhodnuto a jenž je realizátorem projektu,

¹⁴ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

d) projektem popis činnosti se zaměřením na aktivity příslušníků národnostních menšin nebo činnosti ve prospěch národnostních menšin, a to v oblasti

1. uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
2. rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti,
3. vzdělávání v jazycích národnostních menšin, multikulturní výchovy a vzdělávacích programech podporujících rozvoj tolerance a respekt k odlišné identitě druhých, nebo
4. podpory integrace příslušníků romské komunity,

e) výběrovým dotačním řízením proces zahrnující vyhlášení výběrového dotačního řízení, dále podávání žádostí, hodnocení žádostí, navržení výše finanční částky na jejich realizaci a vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace.¹⁵

§ 3

Postup stanovení finanční spoluúčasti státu

(1) Poskytovatel navrhne po projednání s Radou vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“), popřípadě s jejím předsedou, na každý rozpočtový rok ve své kapitole státního rozpočtu specifický závazný ukazatel na aktivity příslušníků národnostních menšin nebo na činnosti ve prospěch národnostních menšin, včetně specifického závazného ukazatele na podporu integrace příslušníků romské komunity, a to zejména

- a) Ministerstvo kultury pro oblasti podle § 2 písm. d) bodů 1, 2 a 4,
- b) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pro oblasti podle § 2 písm. d) bodů 2 až 4,
- c) Ministerstvo práce a sociálních věcí a Úřad vlády České republiky pro oblast podle § 2 písm. d) bodu 4.

(2) Poskytovatel navrhne po projednání s Radou vlády České republiky pro záležitosti romské komunity (dále jen „Rada pro romské záležitosti“), popřípadě s jejím předsedou, návrh specifického závazného ukazatele na podporu integrace příslušníků romské komunity.

§ 4

Vyhlášení výběrového dotačního řízení

(1) Poskytovatel vyhláší alespoň jednou v kalendářním roce v termínu projednaném s Radou výběrová dotační řízení na podporu projektů aktivit příslušníků národnostních menšin a prostřednictvím Rady ve spolupráci s Radou pro romské záležitosti na projekty podporující integraci příslušníků romské komunity. Vyhlášení výběrového dotačního řízení včetně jeho podmínek oznámí poskytovatel prostřednictvím celostátního periodického tisku a na své úřední desce.

§ 5

zrušen

¹⁵ § 14 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb.

§ 6 Žádost

- (1) Žádost musí být zpracována podle podmínek stanovených poskytovatelem a podána na jím předepsaném formuláři. Podmínky pro zpracování žádosti a vzor formuláře zveřejní poskytovatel na své úřední desce.
- (2) Součástí žádosti musí být popis projektu a rozpočet na jeho uskutečňování. K žádosti žadatel přiloží prohlášení, že nemá ke dni podání žádosti splatný závazek ve vztahu ke státnímu rozpočtu, státnímu fondu, rozpočtu územního samosprávného celku nebo ke zdravotní pojišťovně, a dále souhlas se zveřejněním identifikačních údajů a výše poskytnuté dotace.
- (3) Projekt musí být uskutečněn v příslušném kalendářním roce; v případě víceletého projektu je nutné předložit celý projekt včetně rozpočtu dle jednotlivých let a samostatně přesně vyčíslit část, která bude realizována v příslušném kalendářním roce.

§ 7 Hodnocení žádostí

- (1) Žádosti jsou vyhodnocovány ve výběrových dotačních řízeních poskytovatele. Za tím účelem zřizuje poskytovatel výběrovou dotační komisi. Při jmenování členů výběrové dotační komise přihlíží poskytovatel k návrhům Rady. Příslušníci národnostních menšin musí být zastoupeni v každé výběrové dotační komisi hodnotící žádosti se zaměřením na aktivity příslušníků národnostních menšin nebo činnosti ve prospěch příslušníků národnostních menšin.
- (2) Ve výběrové dotační komisi poskytovatele pro hodnocení žádostí v oblasti integrace příslušníků romské komunity musí být zástupci Rady pro romské záležitosti.
- (3) O výsledcích výběrového dotačního řízení informuje poskytovatel Radu bezprostředně. Rozhodne-li poskytovatel o poskytnutí dotace na projekt, zveřejní na své úřední desce přehled o tom, komu a v jaké výši byla dotace poskytnuta; do té doby jsou výsledky výběrového dotačního řízení neveřejné. Stejný postup platí v případě žádostí zaměřených na integraci příslušníků romské komunity ve vztahu k Radě pro romské záležitosti.

§ 8 Podmínky poskytnutí a použití dotace

- (1) Dotaci lze poskytnout a použít pouze na účel uvedený v rozhodnutí o poskytnutí dotace. Případné změny podmínek nebo výše dotace stanovených v rozhodnutí o poskytnutí dotace lze provést pouze na základě písemné žádosti příjemce, doručené poskytovateli nejpozději do 31. října roku poskytnutí dotace, vydáním nového rozhodnutí o poskytnutí dotace. Nové rozhodnutí v části, kterou upravuje, nahrazuje původní rozhodnutí, které zůstává v ostatním nedotčeno.

(2) Dotaci lze poskytnout žadatelům, vykonávají-li prokazatelně činnost ve prospěch příslušníků národnostních menšin nejméně 1 rok. V případě hodném zvláštního zřetele může poskytovatel upustit od podmínky jednoho roku.

(3) Na dotaci není právní nárok.¹⁶ Dotaci lze poskytnout žadateli, který nemá ke dni podání žádosti splatný závazek ve vztahu ke státnímu rozpočtu, státnímu fondu, rozpočtu územního samosprávného celku nebo ke zdravotní pojišťovně; tuto skutečnost prokazuje žadatel prohlášením podle § 6 odst. 2.

(4) Dotaci lze poskytnout na úhradu nejvýše 70% rozpočtovaných nákladů na schválený projekt, přičemž celková výše dotace nesmí překročit 70% skutečných nákladů; úhradu 30% skutečných nákladů na uskutečnění schváleného projektu je příjemce povinen zajistit z jiných zdrojů než ze státního rozpočtu. V případech hodných zvláštního zřetele může poskytovatel procentní podíl dotace na projektu zvýšit.

(5) Při stanovení výše dotace podle odstavce 5 se bere v úvahu výše mzdových nákladů na úrovni mezd srovnatelných s odměňováním obdobné činnosti v rozpočtové sféře podle zvláštního právního předpisu.¹⁷

(6) Z dotace na realizaci projektu lze uhradit náklady spojené s pracovními cestami na území České republiky do výše stanovené zvláštním právním předpisem pro zaměstnance v pracovním poměru.¹⁸ Na úhradu cestovních nákladů do zahraničí lze prostředky z poskytnuté dotace použít pouze v případě, pokud uskutečnění zahraniční cesty je nezbytnou součástí projektu.

(7) Dotace podle tohoto nařízení nemá charakter dotace na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného majetku. Dotaci na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku lze poskytnout postupem podle zvláštního právního předpisu.¹⁹

(8) Z dotace nelze hradit výdaje na pohoštění a dary a odměny statutárních orgánů právnických osob.

§ 8a

Dotace na projekty z fondů Evropské unie

Dotaci lze poskytnout též na projekty realizované s finanční podporou z Evropského sociálního fondu či jiných fondů Evropské unie, pokud zaměření těchto projektů odpovídá oblastem uvedeným v § 2 písm. d).

§ 9

zrušen

¹⁶ § 14 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb.

¹⁷ Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízením vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ § 12 a 13 zákona č. 218/2000 Sb.

§ 10 Příjemce

(1) Dojde-li ke změně identifikačních údajů o příjemci uvedených v rozhodnutí o poskytnutí dotace,¹⁵ je příjemce povinen tuto změnu neprodleně písemně oznámit poskytovateli.

(2) V případě, že se projekt neuskutečnil, příjemce dotace je povinen vrátit v tomtéž roce finanční prostředky na účet, z něhož byla dotace na realizaci projektu poskytnuta.

(3) V případě, že je projekt ukončen předčasně v průběhu roku, příjemce je povinen předložit údaje o finančním vypořádání dotace nejpozději do 30 dnů od ukončení projektu a vrátit finanční prostředky zpět na účet, z něhož byly čerpány, pokud to lze realizovat do 31. prosince příslušného roku, nebo na depozitní účet poskytovatele.²⁰

§ 11 Kontrola a finanční vypořádání

(1) Pro kontrolu dodržování podmínek čerpání dotace podle tohoto nařízení a uplatnění sankcí při neoprávněném použití nebo zadržení finančních prostředků platí zvláštní právní předpis.²¹

(2) Příjemce dotace odpovídá za hospodárné využití poskytnutých finančních prostředků v souladu s účely, pro které byly poskytnuty, a za řádné vypořádání dotace.

(3) Příjemce dotace ze státního rozpočtu předloží poskytovateli nejpozději do 15. února následujícího kalendářního roku údaje o finančním vypořádání dotace.²⁰

(4) V případě, že příjemce dotace neprovede ve stanoveném termínu finanční vypořádání dotace, nebude mu v roce, v němž měl vypořádání dotace provést, poskytnuta další dotace.

(5) Finanční vypořádání dotací na aktivity příslušníků národnostních menšin za uplynulý rok uzavře poskytovatel do 1. března následujícího roku; výsledky kontroly finančního vypořádání poskytnutých dotací postoupí poskytovatel na vědomí Radě do 31. března; v případě projektů zaměřených na integraci příslušníků romské komunity tak učiní na vědomí Radě pro romské záležitosti. Tím není dotčena povinnost poskytovatele postupovat podle zásad a termínů finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem.²²

(6) Věcnou kontrolu realizace vybraných projektů na aktivity příslušníků národnostních menšin provádí poskytovatel.

²⁰ Vyhláška č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo národním fondem.

²¹ Například zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), § 44 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění zákona č. 187/2001 Sb. a zákona č. 320/2001 Sb.

²² § 2 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 551/2004 Sb.

§ 12

Zpráva o využití dotací

Předseda Rady ve spolupráci s předsedou Rady pro romské záležitosti a ve spolupráci s poskytovateli, z jejichž rozpočtových kapitol byly poskytnuty dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin, předkládá vládě každoročně v rámci souhrnné zprávy o národnostní situaci na území České republiky rovněž vyhodnocení využití dotací poskytnutých podle tohoto nařízení za období předcházejícího kalendářního roku.

§ 13

Zveřejňování informací a evidence dotací

Rada ve spolupráci s poskytovateli zveřejňuje přehled o schválených dotacích na aktivity příslušníků národnostních menšin na své stránce v dálkově přístupném informačním systému Úřadu vlády. Stejně postupuje Rada pro romské záležitosti při zveřejňování přehledu o schválených dotacích na projekty podpory integrace příslušníků romské komunity.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin

§ 14

(1) Cílem podpory je uchování a rozvoj kultur příslušníků národnostních menšin žijících v České republice, studium, rozborů a dokumentace národnostních kultur a lidových tradic menšin, porozumění a tolerance ve společnosti, poznání historie, tradic a kultur různých etnik, zlepšení komunikace mezi většinovou společností a menšinami. Poskytovatelem dotací na tyto aktivity je Ministerstvo kultury.

(2) Finanční prostředky na podporu aktivit uvedených v odstavci 1 navrhne Ministerstvo kultury na základě doporučení Rady jako specifický závazný ukazatel Podpora kulturních aktivit národnostních menšin ve své kapitole státního rozpočtu na každý rozpočtový rok.

§ 15

Dotace mohou být poskytnuty na projekty pro

- a) divadla,
- b) muzea,
- c) galerie,
- d) knihovny,
- e) dokumentační činnost,
- f) vydávání neperiodických publikací,
- g) vydávání periodických publikací, pokud nejde o dotace podle § 17,
- h) další aktivity příslušníků národnostních menšin, zejména umělecké, kulturně vzdělávací akce, studium, rozborů a dokumentace národnostních kultur a lidových tradic národnostních menšin, publikační činnost, multietnické akce.

Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

§ 16

(1) Cílem podpory ze státního rozpočtu je vytvářet podmínky pro rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin. Poskytovatelem dotací pro tento účel je Ministerstvo kultury.

(2) Finanční prostředky na podporu aktivit uvedených v odstavci 1 navrhne Ministerstvo kultury na základě doporučení Rady jako specifický závazný ukazatel Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin ve své kapitole státního rozpočtu na každý rozpočtový rok.

§ 17

Podpora projektů se zaměřením na rozšiřování a přijímání informací se týká

a) periodického tisku vydávaného v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin (dále jen „tisk v jazycích národnostních menšin“),

b) rozhlasového nebo televizního vysílání v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin (dále jen „vysílání v jazycích národnostních menšin“).

§ 18

(1) O dotaci na podporu projektu podle § 17 písm. a) může žadatel požádat pouze tehdy, předloží-li projekt na vydávání tiskoviny, která splňuje podmínky zvláštního právního předpisu.²³

(2) Výběrové dotační řízení je určeno na podporu vydávání tisku v jazycích národnostních menšin, který není vydáván za účelem dosažení zisku a je veřejně šířen na území České republiky.

(3) Výběrového dotačního řízení na vydávání tisku v jazycích národnostních menšin se mohou zúčastnit právnické i fyzické osoby, které se ve své činnosti zaměřují na národnostně menšinovou činnost.

(4) Žadatel o dotaci na vydávání tisku v jazycích národnostních menšin předloží poskytovateli zdůvodnění žádosti včetně předpokládaných příjmů a nákladů, údajů o zaměření titulu, způsobu rozšiřování a dalších údajů, pokud o ně poskytovatel požádá.

(5) Dotace na vydávání tisku v jazycích národnostních menšin může být poskytnuta pouze na prokazatelné náklady spojené s jeho vydáváním nebo rozšiřováním.

§ 18a

(4) Výběrové dotační řízení je určeno na podporu vysílání v jazycích národnostních menšin, které není provozováno za účelem dosažení zisku a je šířeno na území České republiky.

²³ Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon).

(5) Výběrového dotačního řízení na podporu vysílání v jazycích národnostních menšin se mohou zúčastnit právnické i fyzické osoby oprávněné vykonávat činnost v oblasti rozhlasového a televizního vysílání podle zákona upravujícího provozování rozhlasového a televizního vysílání²⁴ a které se ve své činnosti zaměřují na národnostně menšinovou činnost.

(6) Žadatel o dotaci na podporu vysílání v jazycích národnostních menšin předloží poskytovateli zdůvodnění žádosti včetně předpokládaných příjmů a nákladů, údajů o zaměření projektu, způsobu vysílání a dalších údajů, pokud o ně poskytovatel požádá.

(7) Dotace na podporu vysílání v jazycích národnostních menšin může být poskytnuta pouze na prokazatelné náklady spojené s výrobou programů a jejich šířením.

Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

§ 19

(1) Cílem podpory je vytvářet podmínky pro naplňování státní politiky v oblasti vzdělávání v jazycích národnostních menšin, multikulturní výchovy a programu podpory vzdělávání žáků pocházejících z odlišného jazykového a kulturního prostředí. Podpora projektů multikulturní výchovy dětí a mládeže směřuje k posilování vědomí obecné lidské sounáležitosti, k výchově k demokratickému občanství, poznávání historie a kultury jiných národů, ke vzájemné toleranci a proti rasismu a xenofobii. Poskytovatelem dotací ze státního rozpočtu na tyto aktivity je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

(2) Finanční prostředky na podporu aktivit uvedených v odstavci 1 navrhne Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jako specifický závazný ukazatel Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a podpora multikulturní výchovy ve své kapitole státního rozpočtu na každý rozpočtový rok.

§ 20

Podpora projektů se zaměřením na vzdělávání v jazycích národnostních menšin, mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a mládeže příslušníků národnostních menšin a projektů multikulturní výchovy se týká

- a) jazykového vzdělávání dětí a mládeže příslušníků národnostních menšin,
- b) společensko kulturních aktivit a volnočasových aktivit pro děti a mládež, pokud jsou tyto aktivity zaměřeny k podpoře zachování a rozvoje tradic a identity národnostní menšiny či k podpoře rozvoje vnímavosti vůči pozitivnímu významu národnostní rozmanitosti společnosti,
- c) vytváření a ověřování vzdělávacích programů v oblasti národnostně menšinového vzdělávání a multikulturního vzdělávání,
- d) sociologických a statistických šetření bezprostředně souvisejících s oblastmi uvedenými v § 2 písm. d).

²⁴ Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity

§ 21

(1) Cílem podpory je vyrovnávání podmínek příslušníků romské komunity, zvláště v oblasti vzdělávání a sociální, s důrazem na zamezení společenského vylučování příslušníků romské komunity, postavení romských žen a zajištění spoluúčasti Romů při zavádění integračních programů, vytváření důvěry, porozumění a tolerance ve společnosti, poznání historie a tradic romské kultury, zlepšení komunikace mezi romskou komunitou a většinovou společností. Poskytovatelem dotací na projekty integrace příslušníků romské komunity jsou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury a Ministerstvo práce a sociálních věcí a Úřad vlády České republiky.

(2) Finanční prostředky na podporu aktivit uvedených v odstavci 1 navrhnou příslušné ústřední orgány státní správy na základě doporučení Rady pro romské záležitosti jako specifický závazný ukazatel Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity ve svých kapitolách státního rozpočtu na každý rozpočtový rok.

§ 22

Dotace v oblasti podpory projektů integrace příslušníků romské komunity jsou poskytovány právnickým osobám.

§ 23

Zaměření podpory projektů v oblasti integrace příslušníků romské komunity se týká

- a) podpory integrace příslušníků romské komunity, zejména v oblasti společenských a kulturních aktivit a vzdělávání,
- b) podpory vzdělávání romských žáků a studentů,
- c) podpory rozvoje poskytování zvláštních sociálních služeb,
- d) sociologických a statistických šetření bezprostředně souvisejících s oblastmi uvedenými v § 2 písm. d).

Čl. II

Přechodné ustanovení

Právní vztahy vzniklé podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto nařízení, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé se řídí dosavadními právními předpisy.

Čl. III

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. března 2007.

Předseda vlády:

Ing. Topolánek v.r.

Ministryně vlády:

MUDr. Stehlíková v.r.

Ministr kultury

Mgr. Jehlička

5 Statut Rady vlády pro národnostní menšiny

Statut

Rady vlády pro národnostní menšiny

Schválený usnesením vlády ze dne 10. října 2001 č. 1034, ve znění usnesení vlády ze dne 3. listopadu 2004 č. 1073, usnesení vlády ze dne 15. června 2005 č. 746, usnesení vlády ze dne 13. dubna 2011 č. 264, usnesení vlády ze dne 25. ledna 2012 č. 60, usnesení vlády ze dne 3. července 2013 č. 530 a usnesení vlády ze dne 16. dubna 2014 č. 262, ve znění usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2014 č. 932, ve znění usnesení vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590.

Článek 1

Úvodní ustanovení

- 1) Rada vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) je stálým poradním a iniciativním orgánem vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků a ochrany menšinových jazyků.
- 2) Rada je zřízena v souladu se zákonem č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a usnesením vlády ze dne 10. října 2001 č. 1034, o zřízení Rady vlády pro národnostní menšiny.

Článek 2

Působnost Rady

- 1) Rada v rámci své působnosti sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, zákonů a dalších právních norem ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin. Působnost Rady je vymezena zákonem, nařízením vlády, statutem a usneseními vlády.
- 2) Rada
 - a) sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky z hlediska práv příslušníků národnostních menšin, zejména závazků plynoucích z Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a dalších mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána,
 - b) zajišťuje přípravu opatření vlády, která se týkají práv příslušníků národnostních menšin v České republice,
 - c) vyjadřuje se k návrhům zákonů, k návrhům nařízení vlády a k opatřením, týkajícím se práv příslušníků národnostních menšin, před jejich předložením vládě,
 - d) připravuje pro vládu nebo pro ministerstva či jiné správní úřady doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblasti školství, kultury a médií, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života,

- e) připravuje pro vládu souhrnné zprávy o situaci národnostních menšin na území České republiky, projednává je před předložením vládě, a to každoročně do 31. května za období předcházejícího kalendářního roku,
- f) spolupracuje s orgány územních samosprávných celků při praktickém zabezpečování národnostní politiky státu,
- g) navrhuje rozdělování finančních prostředků vynakládaných ze státního rozpočtu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin.

3) Rada ve spolupráci s

- a) příslušnými ministry prostřednictvím předsedy Rady navrhuje výši finančních prostředků na každý rozpočtový rok v návrhu státního rozpočtu, jako samostatné položky Dotace na aktivity národnostních menšin, a to zejména v rozpočtových kapitolách Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva práce a sociálních věcí,
- b) Ministerstvem zahraničních věcí zajišťuje zpracování stanovisek o plnění mezinárodních závazků České republiky z hlediska práv příslušníků národnostních menšin,
- c) ústředními orgány státní správy, jinými správními úřady, orgány územních samosprávných celků a nevládními neziskovými organizacemi se podílí na praktickém zabezpečování politiky státu vůči příslušníkům národnostních menšin,
- d) ústředními orgány státní správy prostřednictvím předsedy Rady v součinnosti s ministry resortů, které poskytují dotace ze státního rozpočtu, předkládá vládě souladu s odst. 2 písm. e) do 31. května každoročně souhrnnou zprávu o postavení národnostních menšin na území České republiky, včetně informace o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu na aktivity národnostních menšin za období předcházejícího kalendářního roku; v této souvislosti představitelé organizačních složek státu postoupí Radě v dostatečném časovém předstihu veškeré informace o poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu formou dotace na podporu aktivit národnostních menšin v příslušném kalendářním roce; tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů,²⁵
- e) příslušnými ústředními orgány státní správy navrhuje pro následující rozpočtový rok vyhlášení výběrových dotačních řízení (tematického zaměření konkursů a stanovení termínu jejich vyhlášení) na projekty aktivit národnostních menšin,
- f) příslušnými ústředními orgány státní správy se podílí na koordinaci výběrových dotačních řízení na projekty aktivit národnostních menšin,

²⁵ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- g) odbornou veřejností a skupinami osob užívajících menšinové jazyky pod ochranou Evropské charty regionálních či menšinových jazyků jako jazyky mateřské (dále jen „mluvčí menšinových jazyků“) navrhuje vhodná opatření k ochraně těchto jazyků jako kulturního dědictví celé společnosti,
- h) Úřadem vlády plní úkoly související s poskytováním dotací k financování programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

Článek 3

Složení Rady

1) Rada má 32 členů, kterými jsou předseda Rady, místopředseda (místopředsedové) Rady a další členové Rady. Nejméně polovinu z celkového počtu členů Rady tvoří zástupci národnostních menšin, kteří byli navrženi sdruženími příslušníků národnostních menšin.

2) Členy Rady jsou

a) zástupci národnostních menšin (celkem 18 členů), jejichž počet za příslušnou menšinu je jeden až dva členové, a to s ohledem na mluvčí menšinových jazyků; jde konkrétně o zástupce těchto menšin:

- (i) běloruské (1),
- (ii) bulharské (1),
- (iii) chorvatské (1),
- (iv) maďarské (1),
- (v) německé (2),
- (vi) polské (2),
- (vii) romské (2),
- (viii) rusínské (1),
- (ix) ruské (1),
- (x) řecké (1),
- (xi) slovenské (2),
- (xii) srbské (1),
- (xiii) ukrajinské (1),
- (xiv) vietnamské (1),

b) zástupci orgánů veřejné správy a odborné veřejnosti (celkem 14), konkrétně:

- (i) předseda Rady,
- (ii) zástupci Ministerstva financí, Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zahraničních věcí, a to na úrovni náměstků ministrů,
- (iii) náměstek člena vlády - předsedy Rady nebo jím pověřený zástupce,
- (iv) zástupce Kanceláře prezidenta republiky,
- (v) zástupce Kanceláře Veřejného ochránce práv,

- (vi) zmocněnec vlády pro lidská práva,
- (vii) zástupce Asociace krajů České republiky,
- (viii) zástupce odborné veřejnosti,
- (ix) zástupce Svazu měst a obcí České republiky.

3) Předsedou Rady je člen vlády, v jehož působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti. V případě, že nebude člen vlády pověřen, je předsedou Rady předseda vlády.

4) Členy Rady jmenuje a odvolává:

- a) vláda v případě zástupců národnostních menšin na návrh sdružení příslušníků národnostních menšin, které předsedovi Rady předloží návrh nominace svých kandidátů či návrh na jejich odvolání,
- b) předseda Rady v případě zástupců ministerstev na návrh člena vlády, pověřeného řízením příslušného ministerstva a v případě náměstka předsedy Rady; důvodem odvolání z funkce člena Rady je, mimo jiné, ukončení pracovního/služebního poměru v příslušném resortu,
- c) předseda Rady v případě zástupce Kanceláře prezidenta republiky na návrh vedoucího Kanceláře prezidenta; důvodem odvolání z funkce člena Rady je, mimo jiné, ukončení pracovního/služebního poměru,
- d) předseda Rady v případě zástupce Kanceláře Veřejného ochránce práv na návrh Veřejného ochránce práv; důvodem odvolání z funkce člena Rady je, mimo jiné, ukončení pracovního/služebního poměru,
- e) vláda v případě zástupce Asociace krajů České republiky na návrh Rady Asociace krajů České republiky a v případě zástupce Svazu měst a obcí České republiky na návrh předsedy Svazu měst a obcí České republiky; důvodem odvolání z funkce člena Rady je, mimo jiné, ukončení pracovního/služebního poměru,
- f) vláda v případě zástupce odborné veřejnosti na návrh akademických institucí v oblasti jazykovědy, které mu předloží návrh nominace svých kandidátů, popřípadě návrh na jejich odvolání; důvodem odvolání z funkce člena Rady je, mimo jiné, ukončení pracovního/služebního poměru.

5) Místopředsedu Rady jmenuje a odvolává předseda Rady po projednání v Radě. Jeden místopředseda Rady je z řad zástupců veřejné správy a druhý z řad zástupců národnostních menšin.

6) Členství v Radě zanikne odstoupením člena nebo jeho úmrtím. Bezprostředně po odstoupení o tom předseda Rady informuje instituci, která odstoupícího člena nominovala, a zároveň v souladu s odstavcem 4 písm. a) až f) vyzve příslušnou instituci k předložení návrhu kandidáta na jmenování členem Rady na uvolněný post.

7) Funkční období člena Rady, který v Radě zastupuje

- a) národnostní menšinu [čl. 3 odst. 2 písm. a)], je čtyřleté; tento člen Rady nemůže být jmenován členem Rady zastupujícím národnostní menšinu více než

dvakrát a po skončení funkčního období vykonává funkci člena Rady až do té doby, než je jmenován jeho nástupce,

b) odbornou veřejnost [čl. 3 odst. 2 písm. b) bod (viii)], je čtyřleté; po skončení funkčního období vykonává tento člen Rady funkci člena Rady až do té doby, než je jmenován jeho nástupce.

8) Členství v Radě podle čl. 3 odst. 2 písm. a) a písm. b) bod (vi) a (viii) je nezastupitelné.

Článek 4 Předseda Rady

1) Předseda Rady stojí v čele Rady a odpovídá vládě za její činnost.

2) Předseda Rady svolává a řídí jednání Rady. Jednání Rady se konají podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Na návrh jedné třetiny členů Rady svolá předseda Rady mimořádné jednání Rady tak, aby se uskutečnilo do tří týdnů od podání návrhu.

3) Předseda Rady dále zejména

a) řídí jednání Rady,

b) jmenuje místopředsedy Rady z řad členů Rady,

c) předkládá materiály Rady pro jednání schůze vlády,

d) podepisuje stanoviska, doporučení a další materiály Rady,

e) předkládá členům Rady ke schválení plán práce Rady a k projednání návrhy materiálů Rady,

f) jmenuje a odvolává předsedy a místopředsedy výborů, vedoucí pracovních skupin a tajemníka Rady,

g) rozhoduje o pozvání hostů na jednání Rady,

h) uděluje souhlas k přizvání expertů jako stálých spolupracovníků výborů Rady a pracovních skupin Rady.

4) Po dobu nepřítomnosti předsedy Rady ho zastupuje v rozsahu jeho kompetencí jím pověřený místopředseda Rady.

Článek 5 Členové Rady

1) Členové Rady jsou povinni účastnit se jednání Rady a schůzí či jednání výborů a pracovních skupin, do kterých jsou zařazeni.

2) Členové Rady mají právo předkládat Radě návrhy a účastnit se jakéhokoli jednání výborů a pracovních skupin Rady.

3) Členové Rady mají právo navrhnout doplnění programu jednání Rady.

4) Neúčast na jednání Rady je nutno předem písemně omluvit prostřednictvím sekretariátu Rady. Nepřítomný člen Rady může případně zaslat vyjádření

k jednotlivým bodům programu jednání Rady. S jeho vyjádřením je Rada seznámena. Písemné vyjádření nepřítomného člena Rady nelze považovat za hlasování.

5) Na písemnou žádost člena Rady podle čl. 3 odst. 2 písm. b) bod (ii), (iii), (iv), (v), (vii) a (ix) a se souhlasem předsedy Rady se může jednání Rady zúčastnit pověřený zástupce. Z pověření člena Rady tlumočí jeho stanovisko. Pověřený zástupce má hlasovací právo.

Článek 6 **Výbory Rady**

1) Rada zřizuje podle potřeby z řad svých členů stálé výbory (dále jen „výbor“). K práci ve výboru mohou být přizváni i externí spolupracovníci.

2) O zřízení, zrušení a složení výborů rozhoduje Rada na návrh předsedy Rady. Předsedou výboru může být pouze člen Rady.

3) Za činnost výboru odpovídá jeho předseda.

4) Při plnění úkolů spolupracuje předseda výboru se sekretariátem Rady.

5) Rada zřizuje zejména tyto výbory:

- a) výbor pro dotační politiku,
- b) výbor pro spolupráci s orgány samospráv.

6) Výbory zejména

- a) plní úkoly uložené Radou nebo předsedou Rady,
- b) připravují podklady pro jednání Rady k dané problematice,
- c) spolupracují s orgány samospráv na úrovni obcí, krajů, resp. hlavního města Prahy,
- d) zpracovávají pro jednání Rady návrhy dílčích i systémových opatření v oblasti politiky státu vůči národnostním menšinám,
- e) předkládají Radě stanoviska a návrhy usnesení k dané problematice.

7) Každý výbor má svůj statut, který schvaluje Rada. Ve statutu výboru je kromě jiného uvedeno, zda se jednání výboru řídí jednacím řádem Rady, nebo zda výbor jedná podle vlastního jednacího řádu.

Článek 6a **Komise pro hodnocení projektů**

1) Rada zřizuje Komisi pro hodnocení projektů v rámci programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Výsledky projednání žádostí o dotaci, schválené Komisí, jsou podkladem pro vedoucího Úřadu vlády ČR k vydání individuálních rozhodnutí o poskytnutí dotace.

2) Členy komise a předsedu komise jmenuje z řad odborníků z teorie i praxe a ze zástupců věcně příslušných orgánů veřejné správy předseda Rady. Komise má maximálně 11 členů, z nichž jeden je předsedou.

3) Jednací řád komise schvaluje Rada.

Článek 7

Dočasné pracovní skupiny

- 1) Rada může podle potřeby zřizovat dočasné pracovní skupiny. Pracovní skupiny se zřizují k řešení aktuálních úkolů v působnosti výborů nebo dílčích otázek v působnosti Rady. Pracovní skupiny nemají vlastní statut.
- 2) O zřízení, zrušení a složení pracovní skupiny rozhoduje Rada na návrh člena Rady, případně vedoucího sekretariátu Rady.
- 3) Vedoucím pracovní skupiny může být pouze člen Rady. K práci v pracovní skupině mohou být přizváni i externí spolupracovníci.
- 4) Za činnost pracovní skupiny odpovídá její vedoucí.
- 5) Při plnění úkolů spolupracuje vedoucí pracovní skupiny se sekretariátem Rady.

Článek 8

Externí spolupráce

- 1) Rada může požádat o jednorázovou či dlouhodobou spolupráci zaměstnance státní správy či odborníky (dále jen „experti“), kteří svými znalostmi a zkušenostmi mohou napomoci při řešení příslušných úkolů.
- 2) Z rozhodnutí předsedy Rady se mohou experti zúčastnit jednání Rady jako hosté.

Článek 9

Sekretariát Rady

- 1) Činnost Rady, včetně činnosti jejích výborů i pracovních skupin, zabezpečuje sekretariát Rady, který je organizačním útvarům Úřadu vlády ČR.
- 2) Sekretariát zejména
 - a) vytváří návrhy celostátní koncepce a systému právních úprav v oboru práv příslušníků národnostních menšin,
 - b) zpracovává odborné podklady pro přípravu mezinárodních sdělení, stanovisek a zpráv o plnění mezinárodních závazků, jimiž je Česká republika vázána v oblasti národnostně menšinové politiky, které jsou prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí předávány diplomatickým misím České republiky,
 - c) monitoruje situaci v oblasti práv příslušníků národnostních menšin, zejména s ohledem na mezinárodní závazky,
 - d) administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady, jejích výborů a dočasných pracovních skupin,
 - e) soustřeďuje a připravuje podklady a informace potřebné pro činnost Rady,
 - f) zpracovává odborné podklady pro jednání Rady na základě pokynů předsedy Rady,
 - g) aktualizuje zveřejňované informace o činnosti Rady a jejích členech,

h) spolupracuje s organizacemi příslušníků národnostních menšin.

3) Za plnění úkolů sekretariátu Rady odpovídá a činnost sekretariátu řídí jeho vedoucí. Vedoucího sekretariátu Rady do funkce jmenuje a odvolává vedoucí Úřadu vlády ČR na návrh předsedy Rady.

4) Vedoucí sekretariátu Rady zejména

a) navrhuje program jednání Rady, odpovídá za přípravu materiálů pro jednání Rady, za organizační zajištění jednání a dalších zasedání spojených s plněním úkolů Rady,

b) řídí činnost sekretariátu Rady v souladu s pokyny předsedy Rady; účastní se zasedání Rady s hlasem poradním.

5) Vedoucí sekretariátu Rady může navrhnout předsedovi Rady zřízení funkce tajemníka Rady s tím, že stanoví vymezení jeho působnosti. Tajemníka Rady jmenuje a odvolává předseda Rady na návrh vedoucího sekretariátu Rady.

6) Sekretariát zajišťuje zveřejňování vládou schválených souhrnných zpráv Rady o postavení národnostních menšin na území České republiky, aktualizované informace o Radě a o výstupech z její činnosti, včetně přehledu dotací poskytnutých ze státního rozpočtu na aktivity národnostních menšin za předešlý rozpočtový rok, na internetových stránkách Rady, serveru Úřadu vlády.

Článek 10

Náklady na činnost a odměny

1) Náklady na činnost Rady a jejích orgánů jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády ČR. Jednání Rady i jejích výborů a dočasných pracovních skupin se konají zpravidla v prostorech poskytnutých Úřadem vlády ČR.

2) Členové Rady mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s činností Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin, v souladu s platnými právními předpisy. Pracovní cesty schvaluje vedoucí sekretariátu Rady.

3) Členové Rady nemají nárok na plat za výkon funkce člena Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin.

4) Odměna přísluší v souladu s platnými předpisy těm členům Rady, kteří nejsou zaměstnanci státní ani veřejné správy, za práci, kterou pro Radu prokazatelně vykonávají na objednávku (tedy jako službu) nebo na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr (například dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti). Výši odměny navrhuje předseda Rady a schvaluje vedoucí Úřadu vlády ČR.

5) Na návrh předsedy Rady může být přiznána náhrada cestovních výdajů a/nebo odměna za vykonanou práci i expertovi, který s Radou spolupracuje.

Článek 11

Jednací řád

- 1) Jednací řád Rady upravuje způsob jednání Rady a zpravidla i jednání jejích výborů a dočasných pracovních skupin. Jednací řád Rady, jeho změny a doplňky, schvaluje Rada.
- 2) Výbory Rady mohou mít samostatný jednací řád. Jednací řády výborů schvaluje Rada.
- 3) Pracovní skupiny jednají zpravidla neformálně a rozhodují konsensuálně. Pokud je to třeba, řídí se přiměřeně jednacím řádem Rady, případně jednacím řádem výboru, v jehož rámci působí. Předseda rozhoduje při zřízení pracovní skupiny o tom, kterým jednacím řádem se bude skupina řídit.

Článek 12

Závěrečná ustanovení

- 1) Tento statut, jednací řád Rady, i veškerá pravidla upravující činnost Rady, jejích výborů a dočasných pracovních skupin se vztahují přiměřeně i na spolupracovníky Rady.
- 2) Tento statut je přístupný veřejnosti na internetových stránkách Rady, serveru Úřadu vlády a v sídle Úřadu vlády. Na internetových stránkách Rady se zveřejňuje vždy úplné platné znění statutu.
- 3) Změny a doplňky tohoto statutu schvaluje vláda.
- 4) Tento statut nabývá účinnosti dnem 10. října 2001.

6 Členové Rady za národnostní menšiny od vzniku samostatné ČR

○ 1993 – 1998

předseda Rady	RNDr. Igor Němec (ministr vlády; 1993-1996)
	Ing. Pavel Bratinka (ministr bez portfeje; 1996-1998)
	Vladimír Mlynář (ministr bez portfeje; 1998)
maďarská menšina	Ing. Vojtěch Szaló
německá menšina	Walter Piverka
	Alfred Bienert
polská menšina	PhDr. Danuta Branná
	Ing. Wawrzyniec Fójcik
romská menšina	Ondřej Giňa
	Rudolf Tancoš
	Kpt. Stanislav Daniel
slovenská menšina	Ing. Miloslav Duriš, CSc.
	RSDr. Peter Lipták
	Mgr. Jozef Horal
ukrajinská menšina	Mgr. Lydia Rajčincová

○ 1998 – 2001

předseda Rady	Ing. Petr Uhl (v čele nebyl člen vlády, ale vládní zmocněnec pro lidská práva; 1998-2001)
	MUDr. Jan Jařab (vládní zmocněnec pro lidská práva (2001-2002)
maďarská menšina	PhDr. Evžen Gál
německá menšina	Walter Piverka
	Alfred Bienert
polská menšina	PhDr. Danuta Branná
	Ing. Wawrzyniec Fójcik
romská menšina	Ondřej Giňa
	Rudolf Tancoš
	Kpt. Stanislav Daniel
slovenská menšina	Ing. Miloslav Duriš, CSc.
	RSDr. Peter Lipták
	Mgr. Jozef Horal
ukrajinská menšina	Mgr. Lydia Rajčincová

○ 2001 – 2004

předseda Rady	MUDr. Jan Jařab (vládní zmocněnec pro lidská práva (2001-2002)
	PhDr. Petr Mareš, CSc. (místopředseda vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje; 2002-2004)
bulharská menšina	MUDr. Mario Džunev
chorvatská menšina	Herwig Sitek
maďarská menšina	PhDr. Evžen Gál

německá menšina	Irene Kuncová
	Mgr. Rosemarie Knapová
polská menšina	Mgr. Tadeusz Skucik
	Mgr. Józef Szymeczek
	Michał Chrzastowski
romská menšina	Mgr. Jarmila Balážová
	Rudolf Tancoš
	PhDr. Jana Horváthová
rusínská menšina	PhDr. Agáta Pilátová
ruská menšina	Ing. Naděžda Svatoňová (do roku 2002) Ing. Alexej N. Kelin (od roku 2002)
řecká menšina	Vangelis Liolios
slovenská menšina	PaedDr. Pavol Niezgodský
	RSDr. Peter Lipták
	Mgr. Naděžda Vokušová
ukrajinská menšina	Mikuláš Nekorjak

○ 2004 – 2007

předseda Rady	JUDr. Pavel Němec (místopředseda vlády a ministr spravedlnosti; 2004-2006)
	RNDr. Petr Nečas (místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí; 2006-2007)
bulharská menšina	MUDr. Mario Džunev (do roku 2004) MUDr. Atanas Belkov (od roku 2005)
chorvatská menšina	<i>nebyl jmenován</i>
maďarská menšina	PhDr. Evžen Gál (do roku 2004) Ing. Štefan Végh (od roku 2004)
německá menšina	Richard Šulko
	Ing. Erich Lederer
polská menšina	Ing. Władysław Adamiec
	Mgr. Józef Szymeczek
	Mgr. Tadeusz Skucik (do roku 2004) Mgr. Rudolf Moliński (od roku 2004)
romská menšina	Ladislav Bílý
	Cyryl Koky
	PhDr. Jana Horváthová (do roku 2005) Milan Ferenc (od roku 2006)
rusínská menšina	Natalije Ivanicová
ruská menšina	Alexej N. Kelin
řecká menšina	Trifon Moras
slovenská menšina	PhMr. PhDr. Štefan Medzihorský
	PaedDr. Pavol Niezgodský (do roku 2004) PhDr. Helena Nosková, CSc. (od roku 2004)
	Mgr. Vladimír Skalský
srbská menšina	Mgr. Mgr. Branislava Kubešová, CSc.
ukrajinská menšina	Mikuláš Nekorjak (do roku 2004) Bc. Bohdan Rajčinec (od r. 2004)

○ 2007 - 2010

předseda Rady	RNDr. Petr Nečas (místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí; 2006-2007)	
	MUDr. Džamila Stehlíková (ministřyně vlády ČR pro lidská práva a národnostní menšiny; 2007-2009)	
	Michael Kocáb (ministr vlády ČR pro lidská práva a menšiny; 2009-2010)	
	Ing. Jan Fischer, CSc. (předseda vlády; 2010)	
bulharská menšina	MUDr. Atanas Belkov	
chorvatská menšina	Ladislav Furiš	
maďarská menšina	Ing. Štefan Végh (do roku 2007)	Anna Hyvnarová-Rákoczi (od r. 2007)
německá menšina	Richard Šulko (do roku 2007)	Irene Kuncová (od roku 2007)
	Ing. Erich Lederer (do roku 2009)	Irena Nováková (od roku 2009)
polská menšina	Ing. Władysław Adamiec (do r. 2007)	Michał Chrzastowski (od r. 2007)
	Mgr. Józef Szymeczek (do r. 2007)	Władisław Niedoba (od roku 2007)
	Mgr. Rudolf Moliński (do r. 2007)	Mgr. Tadeusz Wantuła (od r. 2007)
romská menšina	Ladislav Bílý (do roku 2007)	Eva Bajgerová (2007-2009)
	Cyril Koky (do roku 2007)	Julius Kliment (od roku 2007)
	Milan Ferenc (do roku 2008)	Bc. Drahoslava Pawlitová (od r. 2008)
rusínská menšina	Natalije Ivanicová (do roku 2007)	PhDr. Agáta Pilátová (od r. 2007)
ruská menšina	Alexej N. Kelin (do roku 2007)	Ing. Igor Zolotarev (od roku 2007)
řecká menšina	Trifon Moras (do roku 2007)	Ing. Antonis Ekiparidis (od r. 2007)
slovenská menšina	PhMr. PhDr. Štefan Medzihorský	
	PhDr. Helena Nosková, CSc.	PhDr. Radovan Čaplovič (od r. 2007)
	Mgr. Vladimír Skalský	
srbská menšina	Mgr. Mgr. Branislava Kubešová, CSc. (do roku 2007)	Ing. Karin Kubešová (od roku 2007)
ukrajinská menšina	Bc. Bohdan Rajčinec (do r. 2007)	Mgr. Olga Mandová (od r. 2007)

○ 2011 – 2013

předseda Rady	Karel Schwarzenberg (1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí; 2011-2013)	
běloruská menšina	Mgr. Adam Kalita	
bulharská menšina	MgA. Světlana Lazarová	
chorvatská menšina	Ladislav Furiš	
maďarská menšina	Anna Rákoczi	
německá menšina	Irene Kuncová (do roku 2011)	Mgr. Martin Dzingel (od roku 2011)
	Irena Nováková	
polská menšina	Mgr. Tadeusz Wantuła	
	Władisław Niedoba	
romská menšina	Štefan Tišer	
	Bc. Drahoslava Pawlitová	
rusínská menšina	PhDr. Agáta Pilátová	

ruská menšina	Ing. Igor Zolotarev
řecká menšina	Ing. Antonis Epikaridis
slovenská menšina	PhDr. Radovan Čaplovič
	Mgr. Naděžda Vokušová
srbská menšina	Ing. Karin Kubešová
ukrajinská menšina	Mgr. Olga Mandová
vietnamská menšina	RNDr. Uyen Huu Pham, Csc.

o 2013 – 2017

předseda Rady	PhDr. Jan Kohout (ministr zahraničních věcí v demisi; 2013-2014)	
	Mgr. Jiří Dienstbier (ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu; 2014-2016)	
	JUDr. Jan Chvojka (ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu; 2016)	
běloruská menšina	Mgr. Adam Kalita	
bulharská menšina	MgA. Světlana Lazarová	
chorvatská menšina	Ladislav Furiš (do roku 2014)	Lenka Kopřivová (od roku 2014)
maďarská menšina	Anna Rákoczi (do roku 2014)	Ing. Béla Szaló (od roku 2014)
německá menšina	Mgr. Martin Dzingel	
	Irena Nováková (do roku 2014)	RNDr. Petr Rojík, CSc. (od r. 2014)
polská menšina	Mgr. Tadeusz Wantuła (do r. 2014)	Mgr. Dariusz Branny (od r. 2014)
	Władisław Niedoba (do r. 2014)	PaedDr. Evžen Delong (od r. 2014)
romská menšina	Štefan Tišer	
	Bc. Drahoslava Pawlitová (do r. 2014)	Bc. Ivona Parčiová (od roku 2014)
rusínská menšina	PhDr. Agáta Pilátová (do roku 2014)	Mgr. Dagmar Březinová (od r. 2014)
ruská menšina	Ing. Igor Zolotarev (do roku 2014)	Ing. Alexej N. Kelin (od roku 2014)
řecká menšina	Ing. Antonis Epikaridis (do r. 2014)	Adriano Mandilas (od roku 2014)
slovenská menšina	PhDr. Radovan Čaplovič (do r. 2014)	Ing. Jaroslav Miňo (od roku 2014)
	Mgr. Naděžda Vokušová	
srbská menšina	Ing. Karin Kubešová (do r. 2014)	Živojin Vukadinovič (od roku 2014)
ukrajinská menšina	Mgr. Olga Mandová (do r. 2014)	Mgr. Bohdan Rajčinec (od r. 2014)
vietnamská menšina	RNDr. Uyen Huu Pham, Csc.	